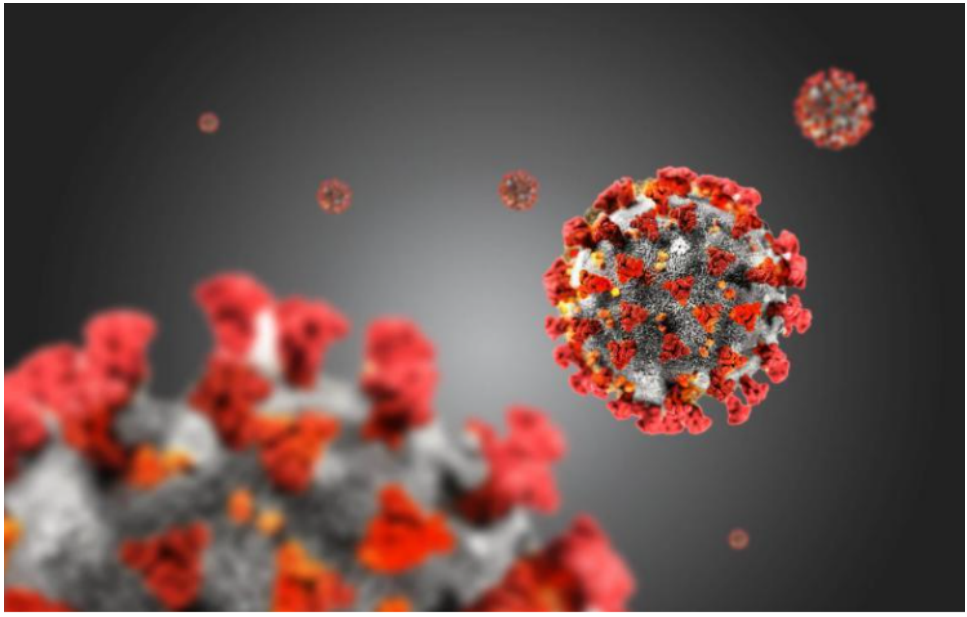

# ክርስቲያን እና ኮሮና

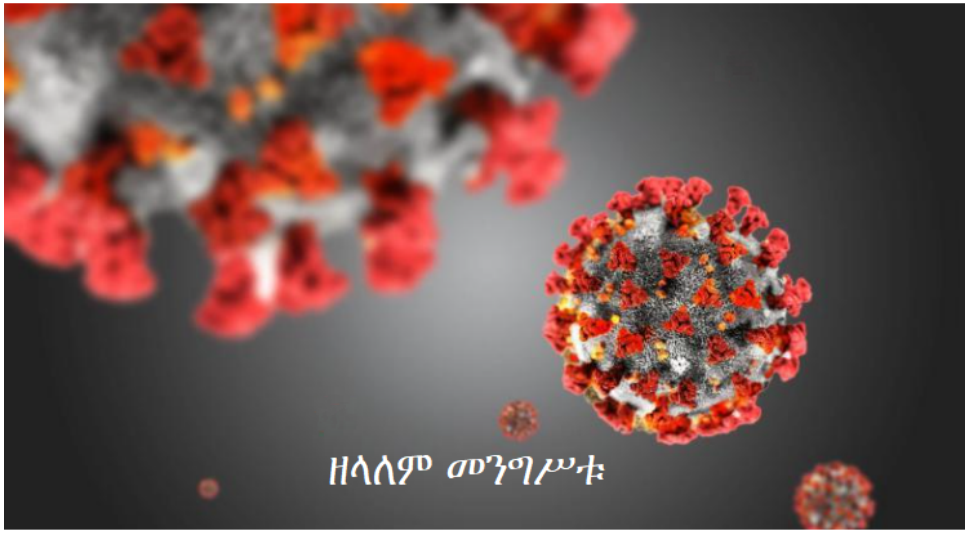

ክርስቲያን ኸና ኮሮና

ዘኸለም መንግሥቱ (© ፪ሺህ፲ ፫ ዓመተ ምሕረት)

ዓህን መጽሐፍ ባለቤትነቱን ሳዓወስዱና ለሽያጭ ሳያውኩ ጸሐፊውን በማሳወቅ ማባዛትም ማሰራጨትም ዓኒቀጻል።

የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች በመኩ የተወሰዱት ከ፲፱፻፶፬ ዓ. ም. የኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር ካሳተመው የኸማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ነው።

የሽፋን ገጽ ቅንብር፤ ዘመን ግራፊክስ።

* * * * * *

# Christian and COVID-19

Zelalem Mengistu (© 2021)

This work can be reproduced and disseminated by only notifying the author, without claiming ownership and so long as it is not for profit.

All Scripture quotations are from the 1962 edition of the Amharic Bible published by the Bible Society of Ethiopia.

Cover Design: Zemen Graphics

መድረክ ዕዝራ
ለጌታ ቃል እና ለቃሉ ጌታ ታማኝ በመሆን
ezra forum
being true to the Word of God and the God of the Word

መግቢያ

ክርስቲያን እና ኮሮና ቫይረስ በቪድዮ በስድስት ተከታታይ ክፍሎች ተዘጋጅቶ የተሰራጨ ትምህርት ነው።[1] በነዚህ ስድስት ቪድዮዎች ላይ የተላለፈው ትምህርት ወደ ጽሑፍ ተቀይሮ እነሆ በዚህ መልኩ ለንባብ ቀርቦአል።

ቪድዮዎቹ የተዘጋጁት ኮቪድ-19 መላዋን ዓለም በናጠበትና ብዙ ነገሮች በተዘጋጉበት፥ ብዙዎች በወረርሽኙ በተያዙበት፥ በሞቱበት የ2020 መጨረሻ እና 2021 መጀመሪያ ላይ ነው።

ከቪድዮው ወደ ጽሑፍ የቀየሩትን ዘመኖችን እና ደወሎችን ጌታ በብዙ ይባርክ።

ይህ ጽሑፍ ከተነበበ በኋላ ለቡድን ለውይይትም ይሆኑ ዘንድ ጥያቄዎች በመጨረሻ ገጾች ላይ ተያይዘው ቀርበዋል።

መልካም ንባብ፤ መልካም ውይይት።

ዘላለም መንግሥቱ

[1] ተከታታይ ቪድዮዎቹ ከዚህ ከመጀመሪያው ጀምሮ ይገኛል፤ https://www.youtube.com/watch?v=mFc9xNs4-Hs

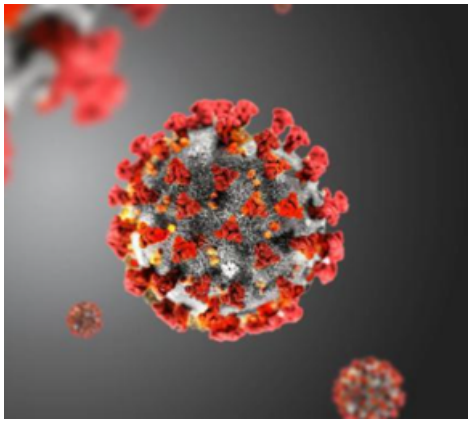

# ክፍል አንድ

## ኮቪድ-19 እና ፍርሃት

ክርስቲያንና እንትን በሚሉ ርእሶች የማካፍላቸው አንዳንድ ጉዳዮች አሉ። ለምሳሌ፥ ከዚህ በፊት ክርስቲያንና ፖለቲካ፥ ክርስቲያንና ዘረኝነት በሚሉ ርእሶች ላይ አካፍያለሁ። አንዳንዶቹ ጉዳዮች ጥልቅ ምርመራና ብርበራ የሚያስፈልጋቸው እና ግላዊ ውሳኔና አቋምም የሚጠይቁ ናቸው። እንዲህ ባሉቱ ጉዳዮች እስከተቻለኝ አስቤበትና አጥንቼው ሚዛናዊ ነው የምለውን፥ የተረዳሁትን እውነት የማካፍለው። በጉዳዮቹ ላይ መጽሐፍ ቅዱስ ስለሚናገርባቸው ነገሮች ያለ ፍርሃት እና ያለ ጥርጥር፥ ሳልንተባተብ አካፍላለሁ። ግላዊ ውሳኔ የሚጠይቁት ላይም የራሴን አቋም ሳልደናበር እገልጣለሁ። የኔን አቋም ሁሉ ሊቀበሉት የተገባ ነው አልልም። ቃሉ የሚለው ግን ሁሉ ሊቀበሉት የተገባ ነው።

በዚህ ዝግጅት ስለ ኮሮና ኮቪድ-19 አካፍላለሁ። የማካፍለው ይህ መረዳቴ የግሌ መረዳት ነው። እጅግ ጥልቅ ምርምር የተደረገበት ሳይሆን በግል ያጠናሁት እና ቃሉን እንደሚያነብብ፥ ዘመኑን እንደሚመረምር፥ መረጃዎችን እንደሚያይ እንደሚሰማ አገልጋይ የነባኝ መረዳቴ ነው። ኮቪድ ኮሮና ቫይረስ ዲዚዝ ማለት ነው። 19 የተባለው የተከሰተው በፈረንጆቹ 2019 ስለሆነ ነው። 19 መለያው የሆነው ሌሎች ኮቪዶች ኖረው ስለሚያውቁ ነው። ኮቪድ የእንፍሉዌንዛ ዓይነት በሽታ ነው።

ኮቪድ ከተከሰተ ዓመት ሆነው፤ እስካሁን (አሁን December 2020 አጋማሽ ሊሆን ነው፤ ይህንን ዳታ የወሰድኩት December 11 ቀን 2020 ነው።) በዓለም በጠቅላላ ወደ 70 ሚሊየን

ተይዘዋል። በትክክል 70,902,031። 71 ሚሊየን ብሎ ማጣጋት ይችላል። ከተያዙት ውስጥ 49.4 ሚሊየን (70%) ድነዋል፤ 1.59 ሚሊየን 1.6 ሚሊየን ማለት ይቻላል (2.2%) ሞተዋል። 2.2% ከተያዙት ሲሰላ ነው። ከ2.2ቱ እና ከዳኑት 70% ሌላ የቀሩቱ በሙሉ ገና ተይዘው የሚገኙት ናቸው። በዓለም የኮቪድ ስርጭ ግንባር ቀዳሚዎቹ 1ኛና 2ኛ አገሮች አሜሪካ እና ሕንድ ናቸው። እነዚህ ሁለት አገሮች በሕዝብ ብዛት፥ በብልጽግናና በቴክኖሎጂ ምጥቀትና አቅርቦት ደረጃ አይገናኙም። ሆኖም በሁለቱም ጉዳቱ ትልቅ ነው።

በዚሁ ጊዜ በኢትዮጵያ 115 ሺህ ተይዘዋል፤ 79 ሺህ (78%) ድነዋል፤ 1,779 (1.5%) ሞተዋል። 1.5% ከተያዙት ነው። የኢትዮጵያው ካልተያዙት ሲሰላ፥ ከአንድ ሚሊየን ሰዎች 15 ሰዎች ናቸው የሞቱት። 0.0015% ማለት ነው። ከዓለም ሲሰላ ኢትዮጵያ ከ209 አገሮች 64ኛ ተርታ ላይ ናት። ምንጭ፥ https://epidemic-stats.com/

ይህ እስታቲስቲክሱ ነው። ወደ ኮቪድ-19 ምንነት ስንመጣ፥ ኮቪድ መቅሰፍት ነው? ቸነፈር ነው? ወረርሽኝ ነው? ወይስ ሰው ሠራሽ ሴራ? ሁሉንም ቃላት በማብራራት በተለይም የሴራ ንድፈ አሳብ በሚለው ጉዳይ ላይ በሚቀጥለው ክፍል በመጠኑ እናገራለሁ። በመጀመሪያ ግን፥ በዚህ በክፍል አንድ ኮቪድ-19 ስለፈጠረው ፍርሃት እና ፍርሃት ራሱ አስፈሪ ስለሆነበት አሳብ በመናገር እጀምራለሁ።

ኮቪድ እና ፍርሃት

ኮቪድ የተከሰተው በ2019 መጨረሻ ቢሆንም መዛመት የጀመረው በ2020 መጀመሪያ ነው። በአጭር ጊዜ በብዙ አገሮች መዛመቱና ዓለም አቀፋዊ ትኩረት ብቻ ሳይሆን ከትኩረትም ያለፈ ድንጋጤ መፍጠሩ በሰዎች ልብ ውስጥ ግር መሰኘት፥ ግራ መጋባት፥ ድንጋጤ፥ ፍርሃት ሸብር አነገሠ። ኮቪድ ፍጡር ቢሆን ትልቁ ሽብርተኛ በሆነ ነበር። ይህ ኮቪድ እና ፍርሃት የሚለው አሳብ በመጀመሪያዎቹ የኮቪድ ወራት በአንድ ቤተ ክርስቲያን ያስተማርኩት አሳብ ነው።

2020 በባተ ከ3ኛው ወር ጀምሮ ሰው ግራ የገባው ጊዜ ሆነ። ሰው የፈራበት፥ የደነገጠበት ጊዜ ነው። ከቫይረሱ ፍርሃት የበለጠ የሰው ፍርሃት ራሱ የሚያስፈራ የሆነበት ጊዜ ነው። ፍርሃት ራሱ እንደሚያስፈራ ታየ። በስነ ልቡና ቋንቋ Phobophobia ፎቦፎቢያ ይባላል። ፍርሃትን ራሱን መፍራት ማለት ነው። በአንዳንድ እንዲህ ባሉ ሰዎች የጭንቀት ወረራ ይካሄድባቸዋል፤ panic attack ይሉታል። ፍርሃትን ስለመፍራት በጣም የታወቀው ቃል፥ በ2ኛው የዓለም ጦርነት ወቅት የአሜሪካ ፕሬዚደንት የነበረው Franklin Delano Roosevelt እንዲህ ነበር ያለው፤ So, first of all, let me assert my firm belief that the only thing we have to fear is...fear itself - nameless, unreasoning,

unjustified terror which paralyzes needed efforts to convert retreat into advance. ስተረጉመው፥ “በመጀመሪያ ጽኑ የሆነ እምነቴን ግልጽ ላድርግ፤ መፍራት ያለብን አንድ ነገር ፍርሃትን ራሱን ነው፤ ያም፥ አስፈላጊ ተግባርን አሸመድምዶ ማፈግፈግን ወደ ግስጋሴ እንዳንለውጥ የሚያደርግ ስም የለሽ፥ ምክንያት የለሽ፥ ተቀባይነት የሌለው ሽብር ነው።” ፕሬዚደንቱ ይህን የተናገረው ማርች 4፥ 1933 ነው፤ ከ87 ዓመታት በፊት ማለት ነው።

ኮቪድን በተመለከተ በመጀመሪያዎቹ ወራት የነበረው ፍርሃት አሸመድማጅ ነበር። እግዚአብሔር ራሱ በሆነውና በሚሆነው ነገር ግራ ተጋብቶ ይሆን? ግር ብሎት ይሆን? ደንግጦ ይሆን? ብለው የሚያስቡም አይጠፉም። ለአንዳንዶች እግዚአብሔርም ኳራንቲን ውስጥ የገባ ያስመሰለው ወቅት ነው። እሺ እግዚአብሔር ግራ አይግባው፤ እኛ ግን በእግዚአብሔር ግራ ብንጋባስ? መጠርጠር ሳይሆን ግር ብንሰኝስ? ኢዮብ ያንን ሆኖ ነበር፤ በማይገባው፥ በማያውቀው ምክንያት መከራ እንደ ናዳ፥ እንደ ዶፍ ዝናብ ወርዶበት ነበር። ዝም አላለም፤ ጠየቀ እግዚአብሔርን፤ ግን እምነቱንም ንጽሕናውን ጨብጦ ነው የጠየቀው። ይህ ጥያቄ ክሕደት አይደለም፤ ጥርጥርም አይደለም፤ ጥያቄ ነው። ጥርጥርና ክህደት ቢሆን፥ ‘ቢገድለኝም እንኳ እርሱን እጠብቃለሁ’ አይልም ነበር። በኋላ እግዚአብሔር መለሰለት በድንቅ፤ እንዴት እንደመለሰለት በኢዮ. 38-42 ይገኛል።

የኮቪድ የመጀመሪያ ወራት ሰው የፈራበት ጊዜ ነው። ፍርሃት ግን ምንድር ነው? ፍርሃት ስሜት ነው፤ ልክ እንደ መውደድ፥ ማዘን፥ መቆጣት ሁሉ መፍራትም ስሜት ነው። ፍርሃት እንደ ስሜት ሁለት ዓይነት ነው።

አንደኛው ዓይነት ፍርሃት ጤናማ ስሜት ነው። ጤናማው ፍርሃት፥ ጤናማው መፍራት ወይም መደንገጥ ሁለት ነገሮች አሉበት፤

1፥ ጥንቃቄ አለበት፤ ጉዳትን መፍራት ጥንቃቄን ያመጣል።

2፥ አክብሮትም አለበት፤ እግዚአብሔርን እንድንፈራ ቃሉ ያስተምረናል።

ሁለተኛው፥ ጤናማ ያልሆነ ፍርሃት ነው። ይህኛው የመሸማቀቅ፥ የመጨነቅ፥ የመታወክ፥ የመረበሽ፥ የመሸበር ስሜትን የሚያንር፥ የሚያጋንን ስሜት ነው። ፍርሃትና ድንጋጤ በሰውነታችን የሚፈጥሩትን ነገሮች በሳይንሱ በመጀመሪያ እንየውና ወደ መንፈሳዊው ግንዛቤ እመለሳለሁ። ፍርሃት ስሜት ነው ብያለሁ። ጤናማ አስጠንቃቂ ስሜት ነው። አጉልና ጎጂ የሚሆነው ስሜቱ ገዢና ተቆጣጣሪ ሲሆን ነው። ውሎ ሲያድር፥ ሲሰነብት፥ ሲባጅና ሲከርም፥ ሲኖር አደጋ ነው። ለምሳሌ፥ ይህ እየተዛመተ ያለው የኮቪድ-19 ወረርሽኝ፥ ከቫይረሱ ወረርሽኝ ከራሱ ይልቅ የፍርሃት ወረርሽኝ ሆኗል። ሰው ባለማቋረጥና በማያቋርጥ ፍርሃት ውስጥ ይገኛል።

ፍርሃት ወይም ድንጋጤ በጤናማና በአስጠንቃቂ መልኩ የሰውነታችንን ቅመም እና ደም ዝውውር ለጊዜው ይለውጣል፤ ጊዜያዊ ጉልበት እንድናገኝ ይረዳናል፤ የተለየ ፈጣን እንቅስቃሴ እንዲኖረንም ያደርጋል። ጎርፍ ወይም አውሬ በአቅጣጫችን ሲመጣ ብናይ እንደነግጣለን፥ እንፈራለን፥ ለማምለጥ እንሸሻለን። ያ ሲሆን፥ በመፍራትና በመደንገጣችን ቀድሞ ያልነበረንን ተጨማሪ ጉልበት እናገኛለን።

ፍርሃት አእምሯችንን ሲይዘው እንደነግጣለን። ስንደነግጥ አእምሯችን ለጭንቅ ጊዜ የሚሆኑ ቅመሞችን እንዲመነጩ ያዝዝና በትእዛዙ መሠረት ወደ አስፈላጊው የሰውነት ክፍል ይረጫል። ይህ ጤናማ ነገር ነው። ፍርሃት ወይም ድንጋጤ ሲይዘን አንጎላችን አካላችንን ለአንድ ዓይነት የጥቃት ምላሽ የሚያዘጋጅ፥ የማጥቂያ፥ ወይ የመከላከያ፥ ወይ የማምለጫና መሸሻ አጎልባች ቅመሞችን እንዲያመነጩ ዕጢዎችን ያዝዛል። በተለይም አድሬናል የተባለው ኩላሊታችን ላይ ያለው ዕጢ አድሬናሊን፥ አልዶስትሮን፥ ኮርቲሶል እና ኖሬፒኔፍሪን (adrenaline, aldosterone, cortisol and norepinephrine) የተባሉ ብርታት ሰጪ ቅመሞች ወይም ሆርሞኖች እንዲያመነጭና እነዚህ ወደ አንዳንድ ቦታዎች እንዲይሄዱና ወደ ሌላ ቦታዎች ደግሞ በፍጥነት እንዲሄዱ የሚያደርግ የሰውነትን የደም ፍሰትና ዝውውር ሥርዓቶች እንዲከናወን ያደርጋል። ይህ የሚሆነው ፍርሃቱ ወይም ድንጋጤው ባለበት ጥቂት ጊዜ ውስጥ ነው። ለዘለቄታው አይደለም። ይህ ስርጭት ፍርሃትና ድንጋጤ እንደዚያ ሆኖ ከቆየና ስርጭቱ ለዘለቄታው ከሆነ ጉዳት ያመጣል። በዚያኑ ጊዜ የሰውነታችንን የጥቃት ተከላካይ የሆኑ ሂስታሚን እና ሳይቶካይን (histamine and cytokines) የሚባሉ ቅመሞችንም አመንጭቶ ያሰራጫል። የሚያሰራጨውም በደማችን አማካይነት ነው። በፍጥነት እንዲሰራጩ ዝውውሩ ፍጥነቱ ይጨምራል፤ ይህ እንዲሆን ልባችን ምቱ ይጨምራል።

በማንደነግጥባቸው በአዘቦቱ ቀናት የደም ዝውውራችን የተረጋጋና አስፈላጊዎቹ ቅመሞች በአብዛኛው የሰውነታችን ውስጣዊ ብልቶች ላይ ይሰራጫሉ። እነዚህ የውስጥ ብልቶች ሰውነታችን እንዲያድግ፥ እንዲጠበቅ፥ ጤና እንዲሆን፥ ሕመምን እንዲከላከልና ሲመጣም እንዲዋጋ፥ አዳዲስ ሴሎች እንዲፈጠሩ፥ የተበላሹት እንዲጠገኑ የሚያደርጉት ብልቶች ናቸው። ስንደነግጥ ወይም ስንፈራ የሚፈጠረው ችግር ምንድነው ቢባል፥ ወደነዚህ የሚፈሰው ይቋረጣል ወይም በጣም ይቀንሳል። ያ ሲቀንስ ወደ እግርና እጆቻችን የሚሄደው በጣም ይጨምራል። ለምን? እነዚያ (እነ ኩላሊት፥ ጣፊያ፥ ጉበት፥ አንጀት፥ ወዘተ) ለጊዜው መቆየት ይችላሉ። እነዚህ ግን (እግርና እጅ) የማጥቂያ ወይም የመከላከያና የማምለጫ ብልቶቻችን ስለሆኑ ኃይል ያስፈልጋቸዋል። እናም በነዚህ የፍርሃትና የድንጋጤ ጊዜዎች ማድረግ የማንችላቸውን ነገሮች የምናደርገው ወይም ማድረግ የምንችለው በዚህ ምክንያት ነው።

እዚህ ላይ ማስተዋል ያለብን ነገር፥ በማንደነግጥባቸው በአዘቦቱ ቀናት የደም ዝውውራችን በአብዛኛው የሚያተኩርባቸው የሰውነታችን ውስጣዊ ብልቶች አንዱ ተግባራቸው የበሽታ መከላከል ሥርዓት ወይም (immune system) የሚባለው ነው። immune system ተነዳ

ማለት ልክ የአገር መከላከያ ሠራዊት ተጎዳ ማለት ነው። መከላከያ ሲሰበር ዜጋው ይጎድዳል። ስንደነግጥ ወደነዚህ የመከላከያ ብልቶች የሚፈሰው የደም ዝውውርና የቅመሞች አቅርቦት ሲቋረጥ ወይም በጣም ሲቀንስ የሰውነታችን የበሽታ መከላከያ ስርዓት ይቃወሳል፤ ግን ለጊዜው ነው። ለ10 ወይ 15 ደቂቃ፥ ወይም ለግማሽ ሰዓት ብንደነግጥ ምንም ችግር የለውም። ከአደጋው ካመለጥን በኋላ ስንረጋጋ ስርጭቱ ተመልሶ ጤናማ ይሆናል። በፍርሃት ውስጥ ሆነን ግን ለ15 ደቂቃ ወይ ለግማሽ ሰዓት ሳይሆን ለሰዓታት፥ ለቀናት፥ ለሳምንታት ብንቆይ ወይም ስንቆይ እጅግ ይቃወሳል፤ የውስጡ ሰውነታችን ጉልበት ያጣል፤ የበሽታ ተከላካይ የሆነው immune system ጉዳት ያገኘዋል። ሰውነታችንም በቀላሉ ይጠቃል፤ መከላከያው፥ የጦሩ ቢሮ ተጠቅቷላ! እሱ ጉልበት ሲያጣ ሰውነታችን በሙሉ ጉልበት ያጣል፤ ሕመምን መቋቋም አቅቶት ይተኛል።

በሽታ ከብዙ ምንጮች ሊመጣ ይችላል። ምንጮቹን መዘርዘር ውስጥ አልገባም። አንዱ ምንጭ ግን ፍርሃትና ድንጋጤ ነው። ፍርሃትና ድንጋጤ የበሽታ መከላከያችንን ስለሚጎዳ፥ የመከላከል አቅማችንን በማሳነስ ቀላል የሆኑ በሽታዎች እንኳ ሳይቀሩ እንዲያጠቁን የሳሳን ያደርገናል። ስለዚህ ሰንባችና ሰልጣኝ ድንጋጤና ፍርሃት የበሽታ ምንጭ መሆኑ ግልጽ ነው።

ፍርሃት ስንል ቀደም ሲል እንዳልኩት ጤናማ የጥንቃቄ ፍርሃት አለ። ጤናማ ድንጋጤ አለ። ነገር ግን ፍርሃትና ድንጋጤ ሊሰለጥንብን መፍቀድ የለብንም። እኛ ክርስቲያኖች ፍርሃትን የምንቋቋምበት መንገድ የተጠረገልን ሰዎች ነን። አትፍሩ ተብሎ ተደጋግሞ የተነገረን ሰዎች ነን። ሰዎች የተለያዩ ነገሮችን ሊፈሩ ይችላሉ። በጥቅሉ ግን ሁለት ትልልቅ ነገሮችን ይፈራሉ። አንዱ ኑሮ ነው፤ ሁለተኛው ሞት ነው። መኖርም፥ መሞትም ሊያስፈሩ ይችላሉ። ሁለቱንም በመጠኑ እንያቸው።

. . . . .

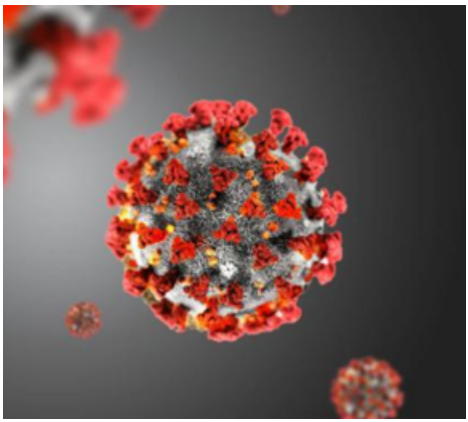

# ክፍል ሁለት

# ክርስቲያን እና ፍርሃት

በክፍል አንድ የፍርሃትን ምንነት ተመለከትን። ስንጨርስ፥ ሰዎች ሁለት ትልልቅ ነገሮችን እንደሚፈሩ፥ እነዚህም መኖርና መሞት እንደሆኑ፥ እኛ ክርስቲያኖች እንዳንፈራ የተነገረን ሰዎች መሆናችንን በማውሳት ነበር። መጽሐፍ ቅዱሳዊስ ስለ መፍራትና ስላለመፍራት ብዙ ይናገራል። እጅግ ብዙ። በአጭሩ ስላልኳቸው ሁለት ግዙፉን ፍርሃቶች ብቻ እንካፈላለን።

1. የኑሮ ፍርሃት

የኑሮ ፍርሃት ማለት ኑሮን በመግፋት መታወክ፥ በሕይወት ግራ በመጋባት መጨነቅ ነው። እኛ ክርስቲያኖች እግዚአብሔር እኛን፥ 'እንደ ፍጥርጥራችሁ' ብሎ ለኛ ለራሳችን የተወን ሰዎች አይደለንም። በሚያስፈሩ ነገሮች መካከል የምናልፍ መሆናችንን ስለሚያውቅ የሚያበረታታን አምላክ ነው። እግዚአብሔር የሩቅ ጌታ ሳይሆን የቅርብ አባት ነው።

የኑሮ ፍርሃት ወይም በኑሮ ግራ መጋባት ሲባል አንዱ ገጽታው ከጊዜ ጋር የተያያዘ ነው፤ ሌላው ደግሞ ከቦታ ወይም ከዙሪያችን፥ በዙሪያችን ከሚሆነው ጋር የተያያዘ ነው። ሁለቱንም እንይ፤

ሀ. ከጊዜ ጋር ሲባል ያለፈውም፥ የአሁኑም፥ ነገ የሚባለው ነገርም ነው። እንድናተኩር የምፈልገው ስለ ነገ ነው። ሆኖም ያለፈው ጥፋት እንደ ጸጸት ሰዎችን እየወረረ፥ እየረበሸ ሊቆይ ይችላል። የአሁን ሁኔታም ሊያውክ ይችላል። ግን ዋናው ነገ የሚባለው ጊዜ ነው።

ነገ የሚሆነውን ያለማወቅ ፍርሃት ሰዎችን ያስፈራል። ነገ ያስፈራል ስል፥ ነገ ምን እንበላለን? ምን እንጠጣለን? ምን እንለብሳለን? ምን ይሻለናል? ምን ሊበጀን ነው? የት እንገባለን? ምን ሊውጠን ነው? ወይ ጉዴ! የሚባለው ነገር ነው። ነገ የሚባለው ነገር ያስፈራል። የማናውቀው ነገር ውስጥ፥ የማናውቀው ቦታ፥ ስፍራ፥ የማናውቀው መንገድ፥ አገር መግባት እንድሚያሰጋ ያህል ያሰጋል። ያ ስፍራ ነው፤ ይህኛው ግን እዚያው ቦታ ሆነን፥ እዚያው ስፍራ ሆነን፥ ቦታው ሳይቀየር ጊዜው ሲለወጥ ነው፤ ነገን የአለማወቅ፥ የሚሆነውን የአለማወቅ ስጋት ነው።

ለነገ ስላለመጨነቅ ጌታ የተናገረውን እናስተውል፤ ማቴ. 6፥25-34።

25-27 *ስለዚህ እላችኋለሁ፥ ስለ ነፍሳችሁ በምትበሉትና በምትጠጡት፥ ወይም ስለ ሰውነታችሁ በምትለብሱት አትጨነቁ፤ ነፍስ ከመብል ሰውነትም ከልብስ አይበልጥምን? ወደ ሰማይ ወፎች ተመልከቱ፤ አይዘሩም አያጭዱምም በጎተራም አይከቱም፥ የሰማዩ አባታችሁም ይመግባቸዋል፤ እናንተ ከእነርሱ እጅግ አትበልጡምን? ከእናንተ ተጨንቆ በቁመቱ ላይ አንድ ክንድ መጨመር የሚችል ማን ነው?* ስለ መብል ነው በመጀመሪያ የሚናገረው። *ስለ ነፍሳችሁ* ሲል ነፍሳችሁን ለማኖር፥ ለማቆየት ማለቱ ነው። ወፎችን ምሳሌ ይሰጥና፥ የሰማዩ አባታቸውም ሳይሆን፥ *የሰማዩ አባታችሁም ይመግባቸዋል፤* ይላል። የናንተ እርሱ የእናንተ አባት ነው፤ የሚመግባቸው ደግሞ እነርሱን ነው። 'እነርሱን ከመገበ እናንተንስ?' ነው ትምህርቱ።

28-30 *ስለ ልብስስ ስለ ምን ትጨነቃላችሁ? የሜዳ አበቦች እንዴት እንዲያድጉ ልብ አድርጋችሁ ተመልከቱ፤ አይደክሙም አይፈትሉምምም፤ ነገር ግን እላችኋለሁ፥ ሰሎሞንስ እንኳ በክብሩ ሁሉ ከነዚህ እንደ አንዱ አልለበሰም።* እግዚአብሔር ግን ዛሬ ያለውን ነገም ወደ እቶን የሚጣለውን የሜዳን ሣር እንዲህ የሚያለብሰው ከሆነ፥ እናንተ እምነት የጎደላችሁ፥ እናንተንማ *ይልቁን እንዴት?* ስለ ልብስስ ለምን ትጨነቃላችሁ ብሎ የሜዳ አበቦችን ምሳሌ ይሰጣል። ዛሬ ታይተው ነገ ጠፊ የሆኑ አበቦች ውበታቸው ይደንቃል። ግን ከእርሱ በፊትም፥ ከእርሱ በኋላም በብልጥግና የሚመስለው የሌለ ሰሎሞን እንኳ እንደ አንዳቸውም አልለበሰም።

ቀጥሎ የወቀሳ ወይም የነቀፋ ቃል ተነገረ፤ *እናንተ እምነት የጎደላችሁ፥* ይህ የጎደላቸው ነገር ትልቅ ነገር ነው። እምነት። የፍርሃት፥ የድንጋጤ፥ የስጋት፥ የጭንቀት፥ የጥበት መድኃኒቱ ወኔ፥ ጀግንነት፥ ድፍረት ሳይሆን እምነት ነው። መታመን፥ መደገፍ፥ አለመጠራጠር ነው።

31-34 *እንግዲህ፦ ምን እንበላለን? ምንስ እንጠጣለን? ምንስ እንለብሳለን? ብላችሁ አትጨነቁ፤ ይህንስ ሁሉ አሕዛብ ይፈልጋሉ፤ ይህ ሁሉ እንዲያስፈልጋችሁ የሰማዩ አባታችሁ ያውቃልና። ነገር ግን አስቀድማችሁ የእግዚአብሔርን መንግሥት ጽድቁንም ፈልጉ፥ ይህም ሁሉ ይጨመርላችኋል። ነገ ለራሱ ይጨነቃልና ለነገ አትጨነቁ፤ ለቀኑ ክፋቱ ይበቃዋል።*

ነገ የኛ አይደለም፤ ባለቤት አለው፤ ግን ባለቤቱን እናውቃለን። ስለዚህ መታወክ የለብንም። ከእናንተ ተጨንቆ . . . ተጨንቀን የምናደርገው ጥቂት ነው። ምናልባት ምንም ነው። ጭንቀት፥

ስጋት፥ ድንጋጤ፥ ፍርሃት በአካልና በነፍስ ምን እንደሚያመጡ በማየት ነው የጀመርነው። ፍርሃት አካልን ይጎዳል። እግዚአብሔር መጋቢያችን፥ እረኛችን ነው። 'የሰማዩ አባታችሁ' ነው የተባለውና አባታችን መሆኑን መርሳት የለብንም፤ የነፍስና የሥጋ መጋቢያችን መሆኑን ለአፍታም መዘንጋት የለብንም።

*ይህንስ ሁሉ አሕዛብ ይፈልጋሉ፤ ይህ ሁሉ እንዲያስፈልጋችሁ የሰማዩ አባታችሁ ያውቃልና።* እዚህ ጥቅስ ውስጥ ያሉትን ሁለት ነገሮች እናስተው፤ አንዱ ፍላጎት ለው፤ ሌላው አስፈልጎት ነው። የምንፈልገው ብዙ ሊሆን ይችላል። የምንፈልገው ሁሉ ግን አስፈላጊ ነው ማለት አይደለም። አባታችን የሚያስፈልገንን ያውቃል። የምንፈልገውን ሳይሆን የሚያስፈልገንን። ያንን ደግሞ አያሳጣንም። ፊል. 4፥19 *አምላኬም እንደ ባለ ጠግነቱ መጠን በክብር በክርስቶስ ኢየሱስ የሚያስፈልጋችሁን ሁሉ ይምላባችኋል።*

ነገ ሊያስፈራ ይችላል። ግን ጌታ ሲያስተምር፥ *ነገ ለራሱ ይጨነቃልና ለነገ አትጨነቁ፤ ለቀኑ ክፋቱ ይበቃዋል።* እንዳለው፥ ነገን ማን እንደያዘው፥ የነገ ባለቤት ማን እንደሆነ ካወቅን፥ ይህንን አትጨነቁ ያለው ደግሞ ራሱ የነገ ባለቤት መሆኑን ስናውቅ አንፈራም። ነገ የራሱ ጭንቀት ካለው የነገውን ለዛሬ ተበድረን ለምን ድርብ ጭንቀት እንጨነቃለን? እንኳን ድርቡን ነጠላውንም እንዳንጨነቅ ተነግሮናል።

ለ. ሁለተኛው ዙሪያን አይቶ መፍራት ነው። አንደኛው ነገን መፍራት ነው። ይህኛው ከጊዜ ጋር ሳይሆን ከቦታና ከሁኔታ ጋር የተያያዘ ነው። ነገን ብቻ ሳይሆን ዛሬም ዙሪያን አይቶ መፍራት ያሽመደምዳል። ኮቪድ እንደታወቀና እንደጀመረ ሰው ሲጨነቅ ማየት ራሱ ያስጨንቅ ነበር። ፍርሃትን መፍራት ወይም ፍርሃትን ያስፈራል ያልኩት ያንን ነው። ኮቪድ እንደጀመረና የወሸባ አዋጅ እንደታወጀ፥ ምግብና የጽዳት ዕቃዎች ለመግዛት የሚራኮተው ሕዝብ፥ በጥቂት ቀናት ባዶ የሆኑ መደብሮች፥ ሰውን ከሩቅ ሲያይ መንገድ ሲለቅቅ፥ ሰው ሌላውን ሰው ሳይሆን ጥላውን እንኳ ሲፈራ፤ መተቃቀፍ፥ መጨባበጥም ሲያሳቅቅ፥ ቀድሞ ሳንባ ሙሉ ሙሉ ሲስብ የኖረውን አየር ሰው ሲፈራ፥ ቲቪ ሲከፍት ዜናው ሲያስፈራ! ጋዜጣ ማንበብ ሲያስፈራ! ጋዜጣውን መንካትም ሲያስፈራ! ዙሪያ ገባው ፍርሃት ይጭራል። ዙሪያን ማየት ያስፈራል።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ብዙ የፈሩ ሰዎች አሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ደስ የሚለው የሰውን ድካም ሳይሸፍን ስለሚገልጥ ነው። ለካስ ይህ ፍርሃት የማያውቅ የመሰለው እገሌም ፈርቶ ነበር? እንድንል የሚያደርጉን ታሪኮች በብዛት ተጽፈውልናል። ዙሪያቸውን አይተው የፈሩ በጣም ብዙ ናቸው፤ ግን ሁለት ሰዎችን ብቻ እንደ ምሳሌ እንይ፤ ብዙ ናቸው ሁለት ብቻ እንይ።

ኤልያስ፤

1ነገ. 19፥3 *ኤልያስም ፈርቶ ተነሣ፥ ነፍሱንም ሊያድን ሄደ፥ በይሁዳም ወዳለው ወደ ቤርሳቤህ መጥቶ ብላቴናውን በዚያ ተወ።*

ኤልያስ! ይህ ጀግና፥ ይህ ኃያል ሰው፥ በአምላኩ ፊት የቆመ ስለሆነ በንጉሥ ፊት መቆም ያልፈራ ሰው፥ እሳት ከሰማይ እንዲወርድ ምክንያት የሆነ ሰው፤ የጣዖት ካህናትን በቂሶን ያሳረደ ሰው፥ አሁን የንጉሡ ሚስት በሆነች አንዲት የጣዖት አምላኪ፥ ኤልዛቤል የምትባል ሴት ዛቻ ምክንያት ፈርቶ ተነሣ።

ፍርሃቱ ደግሞ ተራ ፍርሃት አልነበረም፤ አንዳንድ ፍርሃቶች ሞትን ይጣራሉ። ኤልያስ ሞትን እስኪመኝ ድረስ ፍርሃቱ ጠንካራ ነበር። ፍርሃት ብቻ ሳይሆን ድባቴ ወይም depression የተቀላቀለበት ነው። ራስን ለማጥፋት የሚያስኬድ ፍርሃት። ነገር ግን ያንን ፍርሃቱን የሚያስወግድ ፈውስን ጌታ አደረገለት። መልአክ ልኮ አበላው፤ አጠጣው፤ ተናገረው፤ አበረታው፤ አደሰው፤ እንደገና ላከው። ፈርቶ የተነሣው ሰው ደፍሮ፥ ሊሞት የተመኘው ሰው ሳይሞት ወደመጣበት ተመለሰ። ሞትን የተመኘው ድባቴያም ሰው ሞትን ሳያያት ተወሰደ። እስከዛሬም አልሞተም።

ጴጥሮስ፤

ዙሪያን አይቶ የነፋሱን ኃይል አይቶ፤ ጴጥሮስ ፈርቶ ነበር፤ ታሪኩ በማቴ 14፥22-34 ይገኛል። እያነበብኩ ልሂድበት፤

22 *ወዲያውም ሕዝቡን ሲያሰናብት ሳለ፥ ደቀ መዛሙርቱ በታንኳይቱ ገብተው ወደ ማዶ እንዲቀድሙት ግድ አላቸው።* ታሪኩ ጌታ በ2 ዓሣና በ5 እንጀራ ከ5ሺህ በላይ ሰዎችን ከመገበ በኋላ የሆነ ነው። የግርግር፥ የትርምስ ጊዜ ነው። 12 ሰዎች ወደ 12 ሺህ ሰዎችን ሊመግቡ አጋፋሪ ሲሆኑ አስቡ። ሴቶችና ልጆች አልተቆጠሩምና ከ12 ሺህም ሊበልጡ ይችላሉ። ልክ የሜዳ ገበያ ቀን ዓይነት የሕዝብ ትርምስ ነው። የሆነውን ነገር ለማስተዋል እንኳ የጥሞና ጊዜ አልነበራቸውም። ሕዝቡን አሰናበተ፤ ደቀ መዛሙርቱን፥ ሐዋርያቱን ወደ ማዶ እንዲሄዱ ግድ አላቸው። ቃሉ ሕዝቡን አሰናበታቸው ነው የሚለው። ለቀቃቸው፥ ወደየመጡበት ይሄዱ ዘንድ ፈትቶ ለቀቃቸው። ደቀ መዛሙርቱን ግን አዘዛቸው፤ ግድ አላቸው፤ አንድ ነገር እንዲያደርጉ ነው የነገራቸው፤ ወደ ማዶ እንዲቀድሙት። ያኛው መለቀቅ ነው፤ ይህኛው ትእዛዝ ነው።

23 *ሕዝቡንም አሰናብቶ ይጸልይ ዘንድ ብቻውን ወደ ተራራ ወጣ። በመሸም ጊዜ ብቻውን በዚያ ነበረ።* ኢየሱስ ሕዝቡን አሰናብቶ፥ ሐዋርያቱን አዝዞ እርሱ ግን ይጸልይ ዘንድ ብቻውን ወደ ተራራ ወጣ። ከዘላለም ጀምሮ ከአብና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በኅብረት የኖረው ወልድ በሥጋው ወራት፥ ይህንን ኅብረት ለመጠበቅ ከግርግሩ፥ ከትርምሱ ይወጣና ለብቻው ይሆን ነበር። የጌታ የጸሎት ሕይወት ይገርማል! ለጌታ፥ ለጸሎት የተመቸ ስፍራ መኖር የለበትም። እንደዚህ ያለ የጥሞና ጊዜ ወደኛ በግድ እንዲመጣ መጠበቅ የለብንም።

24 *ታንኳይቱም አሁን በባሕር መካከል ሳለች፥ ነፋስ ከወደ ፊት ነበርና በማዕበል ትጨነቅ ነበር።* ኢየሱስ ወደ ማዶ ቅደሙ ካለ ቅደሙ ነው። ወደ ማዶ ሂዱ ካለ ሂዱ ነው። በመንገድ

ምንም ይግጠም ምን ሂዱ ወደተባሉበት ወደ መድረሻቸው መጓዝ ግድ ነው። በመካከል በመንገድ ላይ አደናቃፊ ላይኖር ይችላል፤ ሊኖርም ይችላል።

በማቴ. 8 እና ማር 4 ውስጥ ተመሳሳይ ግን ሌላ ታሪክ እናገኛለን። እዚያም ጌታ ወደ ማዶ እንሻገር ብሏቸው እየተሻገሩ ሳሉ ማዕበል ተነሥቶ ታንኳዋ ትናወጥ፥ ውኃም ወደ ውስጧ ይገባ ነበር። ልዩነቱ እዚህኛው ጌታ እንዲቀድሙት የነገራቸው ሲሆን፥ እዚያኛው ግን አብሯቸው ነው ያለው። እንሻገር ሲላቸው አብሯቸው ነው፤ ሂዱ ሲላቸውም ቃሉን ሰጥቶ ነው። ልዩነት የለውም። ቃሉ የመገኘቱን ያህል ሥልጣን አለው። በሁለቱም ጉዞዎች ግን ማዕበል ነበረ። የጌታ ከኛ ጋር መሆንና የቃሉ ወይም የተስፋው ከኛ ጋር መሆን ማዕበሉን እንዳይኖር አያግደውም። በዓለም ሳላችሁ መከራ አለባችሁ ብሎናል ጌታ። በጌታ መሆናችን በወደቀች ምድር በመኖራችን መከራዋንም ከመሳተፍ አያግደንም።

*25 ከሌሊቱም በአራተኛው ክፍል ኢየሱስ በባሕር ላይ እየሄደ ወደ እነርሱ መጣ።* ከሌሊቱ አራተኛው ክፍል ከሌሊቱ ከ3-6 a.m. (በኛ አቆጣጠር ከሌሊቱ 9-12) ያለው ጊዜ ነው። ካሰናበታቸውና እንዲሄዱ ካዘዛቸው በኋላ ለብዙ ሰዓታት፥ 7 ወይ 8 ያህል ሰዓታት እየጸለየ ቆይቷል። የጌታ የጸሎት ሕይወት ስላስገረማቸው ነበር አንዴ፥ 'እንጸልይ ዘንድ አስተምረን' ያሉት።

በባህር ላይ እየሄደ ወደ እነርሱ መጣ። ባህር መሄጃ ነው ለጌታ። ተገቢው አካሄድ በየብስ ላይ መሄድ ነው፤ ግን ጌታ በውኃም፥ በደመናትም ሊሄድ ምን ያግደዋል? ተመሳሳይ ታሪክ በተጻፈበት በማር. 6፥48 *ነፋስ ወደ ፊታቸው ነበረና እየቀዘፉ ሲጨነቁ ኢይቶ፥ ከሌሊቱ በአራተኛው ክፍል በባሕር ላይ እየሄደ ወደ እነርሱ መጣ፤ ሊያልፋቸውም ይወድ ነበር።* የሚል ቃል አለ። ሊያልፋቸው ፈለገ፤ ግን፥ በጭንቀታቸው አብሯቸው መሆንን መረጠ። በመገኘቱ፥ በማንነቱ ማረጋጋትን መረጠ።

*26 ደቀ መዛሙርቱም በባሕር ላይ ሲሄድ ባዩት ጊዜ፦ ምትሐት ነው ብለው ታወኩ በፍርሃትም ጮኹ።* ማርቆስ እንደጻፈው ሊያልፋቸውም ይመኝ ነበር እንዳለው በውኃው ላይ እየተራመደ ቢያልፋቸው ኖሮ የባሰ ነው የሚታወኩ የነበረው። የሆነ ነገር፥ የሆነ ምትሐት የመሰላቸው ነገር እየታያቸው አልፏቸው ሲሄድ ይበልጥ ያስደነግጣል። ልጆች ቢደነግጡ፥ ቢበረግጉ ማረጋጋት ይቻላል። ግን ትልልቅ ሰዎች፥ ሙሉ ሰዎች፥ አዋቂዎች፥ ኢሥራ ሁለት ሰዎች በአንድ ላይ ባሉበት ሲታወኩና በፍርሃት ሲጮኹ ማየትና መስማት በራሱ ያስደነግጣል። ታወኩ በፍርሃትም ጮኹ። ምትሐት ነው ብለው።

*27 ወዲያውም ኢየሱስ ተናገራቸውና፦ አይዞአችሁ፥ እኔ ነኝ፤ አትፍሩ አላቸው።* አትፍሩ። ስለ ፍርሃት ምንነት ስናስብ ፍርሃትን የሚያስወግድ ከሌላ ከምንም ነገር በላይ የጌታ መገኘት ነው። 'እኔ ነኝ' የሚለው ቃል ነው። 'እኔ ነኝ' የሚለው ቃል ማንነትን የሚያሳይ ነው፤ ድርጊትን ሳይሆን። ድርጊት በማንነት ውስጥ ነው የሚገኘው። ድርጊት የሚደረገው በማንነት አማካይነት

ነው። እግዚአብሔር ይምራል ስንል መሐሪ በመሆኑ ነው። መማር ድርጊቱ ሲሆን መሐሪነት ባህርይው ወይም ማንነቱ ነው።

*28 ጴጥሮስም መልሶ፦ ጌታ ሆይ፥ አንተስ ከሆንህ በውኃው ላይ ወደ አንተ እንድመጣ እዘዘኝ አለው።* ለምን እንዳለው አላውቅም። የተለየ ለመሆን? ምናልባት። የእምነት ጉዳይ ይኖርበት ይሆን? ምናልባት። ጌታ ደግሞ እምነትን ማለማመድ ይወድ የል?

*29 እርሱም፦ ና አለው።* ጴጥሮስም *ከታንኳይቱ ወርዶ ወደ ኢየሱስ ሊደርስ በውኃው ላይ ሄደ።* የጴጥሮስ የውኃ ላይ ጉዞ ትንግርት ነው። ግን ብዙ አልቆየም።

*30 ነገር ግን የነፋሱን ኃይል አይቶ ፈራ፥ ሊሰጥምም በጀመረ ጊዜ፦ ጌታ ሆይ፥ አድነኝ ብሎ ጮኸ።* ፈራ። ፍርሃት ምን መሆኑን ቀደም ሲል አይተናል። ቅድም በጋራ ነበር የፈሩት። አሁን የጴጥሮስ ፍርሃት የግሉ፥ የብቻው ፍርሃት ነው። ይህ ፍርሃት ምንጭ አለው። ያየው ነገር አለ፤ ምንጩ ያ ነው። የነፋሱን ኃይል አይቶ ነው የፈራው። ሲጀምር ኢየሱስን እያየ ጉዞ የጀመረ ይመስላል። ቅድም ጉዞ ሲጀምር ያላየውን የነፋሱን ኃይል አሁን ካየ አንድ ነገር ማየት ብቻ ሳይሆን ሌላ ነገር አለማየትም ጀምሯል ማለት ነው። ዓይኑን ከኢየሱስ ላይ አንስቷል ማለት ነው። ፍርሃት ከማየት፥ ዙሪያን ከማየት የሚመጣ ከሆነ፥ ካለማየትም ነው የሚመጣው፤ ጌታን ካለማየት። በተቃራኒው፥ ድፍረትም ከማየት፥ ጌታን ከማየት ነው የሚመጣው።

*31 ወዲያውም ኢየሱስ እጁን ዘርግቶ ያዘውና፦ አንተ እምነት የጎደለህ፥ ስለምን ተጠራጠርህ? አለው።* የፍርሃት ተቃራኒ ወይም የፍርሃት ምንጭ የድፍረት ማጣት ሳይሆን የእምነት መታጣት ነው፤ መጠራጠር ነው፤ አለማመን ነው። አንተ እምነት የጎደለህ አለው እንጂ አንተ ድፍረት የጎደለህ አላለውም። ድፍረት የፍርሃት ጊዜያዊ መፍትሔ ነው። ለክርስቲያን የፍርሃት መፍትሔና መድኃኒቱ ድፍረት ሳይሆን እምነት ነው። ማን ከኛ ጋር እንዳለ ወይም ከማን ጋር እንዳለን ማወቅ ነው።

ዳዊት በመዝ. 56፥3 እንዲህ አለ፤ *እኔ ግን ፈራሁ በአንተም ታመንሁ።* ዳዊት ይህን ያለው ፍልስጥኤማውያን በጌት በያዙት ጊዜ ነው። ታሪኩ በ1ሳሙ. 21 (ቁ. 10-15) ይገኛል። ጌት የጎልያድ አገር ነው። ጎልያድን የገደለው ዳዊት ነው። ዳዊት ያኔም ጎልያድን የመታውና የገደለው ኧረ ጎራው፥ አካኪ ዘራፍ! ብሎ ሳይሆን በአምላኩ ታምኖ ነው። አሁንም በጌት የፈራው ይህ ዳዊት በአምላኩ ታመነ። መፍራቱን ሳይደብቅ መታመኑንም ገለጠ። እኔ ግን ፈራሁ፤ በአንተም ደፈርሁ አላለም። በአንተም ታመንሁ አለ። የፍርሃት ተቃራኒ ድፍረት ሳይሆን እምነት ነው።

*32-34 ወደ ታንኳይቱም በወጡ ጊዜ ነፋሱ ተወ። በታንኳይቱም የነበሩት፦ በእውነት የእግዚአብሔር ልጅ ነህ ብለው ሰገዱለት።* ተሻግረውም ወደ ገንሴሬጥ ምድር መጡ። የጌታ መገኘት፥ የጌታ ወደ ታንኳችን መግባት እነዚህን ነገሮች ያስደርጋል። ነፋስን ያስተዋል፤ ዝም ጸጥ ያሰኛል፤ ስግደትና አምልኮን ይፈጥራል። ያሻግራል።

በማቴ. 8 እና ማር 4 ውስጥ ሌላ ከዚህ ጋር የሚቀራረብ ታሪክ መኖሩን አይተናል። እዚያ ጌታ ወደ ማዶ እንሻገር ብሏቸው እየሄዱ፥ እየተሻገሩ ሳሉ ማዕበል ተነሥቶ ታንኳዋ ትናወጥ፥ ውኃም ወደ ውስጧ ይገባ እንደነበር ተጽፏል። ልዩነቱ እዚህኛው ጌታ እንዲቀድሙት ነው የነገራቸው፤ እዚያ ግን አብሯቸው ነበር። እንሻገር ብሏቸዋል። ቅደሙ ብሎ ቃሉን ሰጥቶም፥ እንሻገር ብሎ ቃሉን ሰጥቶም፥ አብሯቸው ሆኖም ማዕበልና ወጀብ ሊኖር ይችላል። ግን ቃሉንና ተስፋውን እናስብ። የእርሱን አብሮን መሆን እናስብ።

እስካሁን የተመለከትነው የኑሮ ፍርሃትን ነው። ነገን ስለመፍራትና ዙሪያን ስለመፍራት። ቀጣዩ የሞት ፍርሃት ነው።

2. የሞት ፍርሃት፤

እስካሁን ያየነው የኑሮ ፍርሃት ነው። ቀጥሎ በአጭሩ የሞትን ፍርሃት እንይ። ሞት እንግዳ ነገር ነው። ሰው ሲፈጠር በመጀመሪያ ለሞት አልነበረምና ሞት ባዕድ ነገር ነው። ሆኖም እያንዳንዳችን አንድ ቀን የምንጋፈጠው ጠላት ነው። ሞት ጠላት መሆኑን ጳውሎስ ሲጽፍ፥ *የኋለኛው ጠላት የሚሻረው ሞት ነው*፤ ይለዋል፤ 1ቆሮ. 15፥26። ይህንን ሞት የተባለ ጠላት እንዳንፈራ የሚያደርጉን ጥቂት እውነቶች አሉ።

1. ሞትን ድል የነሣ፥ ከሞት የተነሣ ጌታ አለን። ሞት የመጨረሻው መድረሻ ሳይሆን ወደ ዘላለማዊው መግቢያ መሆኑ የተረጋገጠው በጌታ ትንሣኤ ነው። ከዚያ በፊት ከሙታን የተነሡ ነበሩ እንጂ በትንሣኤ አካል አልተነሡም። የጌታ ትንሣኤ የማዳኑ እርግጠኝነት ብቻ ሳይሆን የትንሣኤ አካል ተጨባጭ ማረጋገጫም ነው።

2. በዚህች ምድር እንግዶችና መጻተኞች መሆናችንን ማወቅ። ይህንን ካወቅን፤ አገራችን በሰማይ መሆኑን ካልረሳን፥ ከምድር ጋር ተጣብቀን ዘላለማዊ ስፍራ እንዳለንና እዚያ እንደምንሄድ ካወቅን እንፈራለን? አንፈራም። ይህ እውቀት ከኖረን፥ እኛ በዚህች ምድር ስንኖር እንግዶችና መጻተኞች መሆናችንን፤ አገራችንና ዘላለማዊ ዜግነታችን በሰማይ መሆኑን፥ ከሞት በኋላ ሕይወት መኖሩንና የት እንደምንሄድ በእርግጥ ከተረዳን፥ ሞት ከዚህ መውጫና ወደዚያኛው መግቢያ በር ብቻ መሆኑን እናውቃለን። በር ብቻ።

ይህንን ከተረዳን ሞትን አንፈራም። ሞት በሩ መሆኑን እንድናውቅ የቻልነው ደግሞ ሄደን አይተን፥ ወይም መንግሥተ ሰማይ ደርሰን ስለመጣን አይደለም። ወይም ደርሰን መጣን የሚሉትን ሰምተንና ወይም የጻፉትን አንብበን አይደለም። ጌታ ራሱ ከሙታን ስለተነሣ ነው።

3. በዚህ እንግዳ መሆን ብቻ ሳይሆን በዚያኛው በኩል የሚጠብቀን ከተማ እንዳለን ማወቅ። የት እንደምንሄድ እናውቃለን። እነዚያ ከተማ ይጠብቁ ነበር፤ ዕብ. 11፥10 እና 16 *መሠረት*

*ያላትን፥ እግዚአብሔር የሠራትንና የፈጠራትን ከተማ ይጠብቅ ነበርና። አሁን ግን የሚበልጠውን እርሱም ሰማያዊ አገር ይናፍቃሉ። . . . ስለዚህ እግዚአብሔር አምላካቸው ተብሎ ሊጠራ በእነርሱ ኣያፍርም፥ ከተማን አዘጋጅቶላቸዋልና።* ከዚያ፥ *በዚህ የምትኖር ከተማ የለችንምና፥ ነገር ግን ትመጣ ዘንድ ያላትን እንፈልጋለን።* ይላል፤ ዕብ. 13፥14።

ይህንን ያልተረዳን፥ ከምድር ጋር የተጣበቅን፥ ከሞት ባሻገር ምን እንዳለ የማናውቅ ከሆንን፥ የት እንደምንሄድ ካላወቅን ሞትን እንፈራለን? እንፈራለን። ዕብ. 2፥14-15 *እንግዲህ ልጆቹ በሥጋና በደም ስለሚካፈሉ፥ እርሱ ደግሞ በሞት ላይ ሥልጣን ያለውን በሞት እንዲሻር፥ ይሻውም ዲያብሎስ ነው፥ በሕይወታቸውም ሁሉ <u>ስለ ሞት ፍርሃት በባርነት ይታሰሩ የነበሩትን</u> ሁሉ ነጻ እንዲያወጣ፥ በሥጋና በደም እንዲሁ ተካፈለ።* ይላል። በክርስቶስ አርነት ያልወጣ ሰው ስለ ሞት ፍርሃት በባርነት የታሰረ ሰው ነው። በጌታ ማመን ደግሞ ከዚህ እስራት መፈታት ነው። ሞት መውጊያው የተወሰደ ጠላት ነው። *ሞት ሆይ፥ መውጊያህ የት አለ? ሲኦል ሆይ፥ ድል መንሣትህ የት አለ?* አለ ጳውሎስ በ1ቆሮ. 15፥55።

4. አብሮን የሚሆን እረኛ እንዳለን ማወቅ። እግዚአብሔር እረኛው የሆነ ሰው መኖርን ብቻ ሳይሆን መሞትንም አይፈራም። ዳዊት በመዝ. 23፥4 ምን አለ? *በሞት ጥላ መካከል እንኳ ብሄድ አንተ ከእኔ ጋር ነህና ክፉን አልፈራምና፤* አለ። እስከ ቁጥር 4 ድረስ ዳዊት፥ 'እግዚአብሔር እርሱ' እያለ ነበር የሚናገረው። ቁጥር 4 ላይ ግን፥ 'እግዚአብሔር አንተ' አለ። ከ3ኛ መደብ ወደ 2ኛ መደብ ተሻገረ። ያንን ማድረግ የሚችል አምላኩን ያወቀ ብቻ ነው። እግዚአብሔርን ያወቀ ሲሞት ወዴት እንደሚሄድ እርግጠኛ ሆኖ ስለሚያውቅ ሞትን አይፈራም።

ሰዎች በጠቅላላው ሞትን የሚፈሩት፥ እንዳልኩት፥ ሰው ሲፈጠር ለመኖርና ላለመሞት ስለነበር የተፈጠረው፥ ሞት እንግዳ ስለሆነ ነው። እንግዶችና መጻተኞች መሆናችንን ካወቅን፥ አገራችን በሰማይ መሆኑን ካልረሳን፥ ከምድር ጋር ካልተጣበቅንን፥ የት እንደምንሄድ ካወቅን፥ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ከሆነ፥ ሞትን ድል የነሣ ጌታ ካለን ሞትን እንፈራለን?

በኮቪድ ይሁን ያለ ኮቪድ፥ በአደጋ ይሁን በሕመም፥ በድንገት ይሁን በዝግመት፥ በወጣትነት ይሁን ኖረን አርጅተን እንሞታለን። በዚህ ሥጋ ለዘላለም አንኖርም።

ኮቪድ አስፈራሪ ነገር ነው። በኑሮ አስፈራርቷ፤ በሞትም አስፈራርቷል። ሁለቱም ነገሮች ያስፈራሉ። እኛ ግን ክርስቲያኖች ነን፤ እንዳንጨነቅና እንዳንታወክ የነገረን አባት አለን። ሞቶ የተነሣ ጌታ አለን። ስለዚህ ኑሮም ሞትም ሊያስፈራን አይገባም። ስንኖር የምንኖርለት ጌታ አለን፤ ስንሞትም የምንሞትለት እና ከሞት በኋላም ለዘላለም አብረነው የምንኖረው ጌታ አለን። ለዚህ ነው ጳውሎስ በፊል. 1፥21 እንዲህ ያለው፤ *ለእኔ ሕይወት ክርስቶስ፥ ሞትም ጥቅም ነውና።* እኛም ከጳውሎስ ጋር ይህንን እናስተጋባ። ለኛም ሕይወት ክርስቶስ ነው፤ ሞትም ጥቅም ነው።

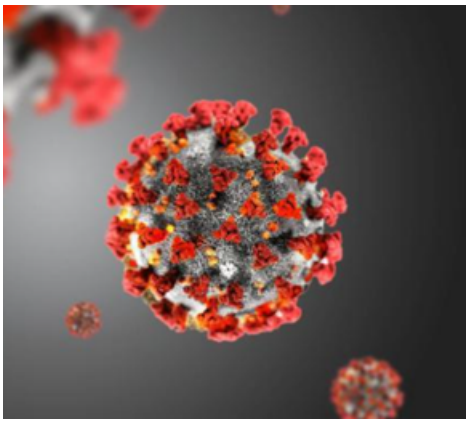

# ክፍል ሦስት

## ኮቪድ መቅሰፍት? ቸነፈር? ወረርሽኝ? ወይስ ሰው ሠራሽ ሴራ?

ባለፉት ሁለት ክፍሎች ስለ ፍርሃት ምንነት እና ክርስቲያን ፍርሃትን እንዴት ማስተናገድ እንዳለበት በመጠኑ ተመልክተናል። በዚህ ክፍል ኮሮና ቸነፈር? መቅሰፍት? ወረርሽኝ? ወይስ ሰው ሠራሽ ቀውስ? የሚለውን አሳብ መመልከት እንጀምራለን። ባለፈው ክፍል ስለ ፍርሃት ስንካፈል፥ 'በዚህ ሁሉ ውስጥ እግዚአብሔር የት አለ?' ብለው ስለሚጠይቁ ሰዎች ተመልክተን ነበር። በዓመቱ መጀመሪያ አካባቢ ኮሮና እየተስፋፋ ሳለ በአንድ ቃለ ምልልስ ላይ የተጠየቅኩት ጥያቄ ነበረ፤ እግዚአብሔር ይህ ሁሉ ሲሆን የት አለ? ጥርጥር ሳይሆን ለሚጠይቁ ሰዎች ምን ትላለህ? የሚል ጥያቄ ነበር።

ይህ ጥያቄ አንድ ከብዙ ዓመታት በፊት ያነበብኩትን ታሪክ ያስታውሰኛል። በ1956 ጁን 30 በፈረንጆች አቆጣጠር የአየር ላይ የአውሮፕላን ግጭት (mid air collision ይሉታል) ተከስቶ በአውሮፕላኖቹ ውስጥ ያሉት በጠቅላላ 128 ሰዎች በሙሉ ሞቱ። እዚህ እኔ ከምኖርበት 4 ሰዓት ርቀት ላይ የሚገኝ Grand Canyon የሚባል ቦታ ነበር አደጋው የሆነው። የነጠላ ቀበር ስነ ሥርዓት ስለማይኖር የጋራ የቀበር ስነ ሥርዓት ብቻ ተደረገ እዚያው አውሮፕላኖቹ በተላተሙበት ሰማይ በታች ያለ ስፍራ ላይ ተደረገ። ያ እየተደረገ፥ አገልጋዩ ቃል እያካፈለ ሳለ፥ ቤተ ሰቡ ያለቁበት አንድ ሰው፥ ድምጹን ከፍ አድርጎ፥ 'የት ነው የነበረው እግዚአብሔር ልጄ ሲሞት፥ የት ነው ያለው?!' ሰባኪው ወጣትና ብዙ ልምድ ያልነበረው አገልጋይ ነውና ምን እንደሚል በልቡ እየጸለየ ሰውየው እንዲጮኽ ዝም አለለት። ሰውየውም ድምጹን አሰምቶ፥ 'የት ነበር እግዚአብሔር?!' እያለ ጮኸና ተቀመጠ። ከዚያም አገልጋዩ በተረጋጋ ድምጽ፥

‘ወንድሜ፥ እግዚአብሔር ያንተ ልጅ ሲሞት፥ የራሱ ልጅ ሲሞት የነበረበት ስፍራ ላይ ነው የነበረው።’ አለው።

እግዚአብሔር ዛሬም እዚያው ነው። ዛሬም በዙፋኑ ላይ ነው። ዛሬም በተቀደሰ መቅደሱ ነው። ይህ፥ ‘የት ነው እግዚአብሔር?’ የሚለው ጥያቄ የድፍረት ጥያቄ አይደለም፤ የክሕደት ጥያቄም አይደለም። ግር የመሰኘትና ግራ የመጋባት ጥያቄ ነው። በዘመናት ውስጥ ግራ የተጋቡ፥ ግር የተሰኙ የእግዚአብሔር ሰዎች ኖረው ያውቃሉ። ዕንባቆም አንዱ ነው። በዘመኑ ይደረግ የነበረውን ግፍ አየና ጠየቀ፤ ዕን. 1፥1-4። እግዚአብሔር መለሰለት። መልሱ ይብሱን ግራ አጋባው። አሁንም መለሰለት። እዚያ መልስ ውስጥ የመጨረሻው ጥቅስ እንዲህ ይላል፤ ዕን. 2፥ 20 *እግዚአብሔር ግን በተቀደሰ መቅደሱ አለ፤ ምድርም ሁሉ በፊቱ ዝም ትበል።* ይላል። ዕንባቆም ይህንን ከሰማ በኋላ አለመካከቱ ተለወጠ። የሙግት፥ የክርክር፥ የንትርክ ሰው የነበረው አሁን የጸሎት መዝሙር ዘማሪ ሆነ። ምንም እንኳ . . . አለ፤ ምንም እንኳ ይህ ቢሆን፥ እኔ ግን . . . አለ፤ 3፥17-18።

ባለፈው ትምህርት እንዳየነው፥ ማዕበሉ ይናወጣል፤ ጌታ ግን በታንኳዋ አለ። ቃሉን ሰጥቶ አዝዞ ልኮአቸዋል፤ ነፋስ ግን ከወደፊት ሆኖ ይጋፋል። የጌታ መኖሩ ወይም የቃሉ መሰጠት ማዕበሉን አይከለክልም። እኛን ግን ያረጋጋናል፤ ያሳርፈናል። በወደቀች፥ በተረገመች ዓለም ነው ያለነው። ፍጥረትም ተፈጥሮም በሚቃትትበት፥ በሚያቃስትበት ዓለም ነው ያለነው። ጌታ ከመምጣቱ በፊት ባሉት ዘመናት ደግሞ ነገሮች ይብሱን እየከፉ፥ እየተበላሹ፥ እየረበሹ እንደሚሄዱ ነው በቃሉ የተነገረን። መቅሰፍቶችና ቸነፈሮች ይሆናሉ። ከኮሮና ቫይረሶች አንዱ የሆነው ኮቪድ-19 ከወረርሽኞቹ አንዱ ነው። ሌሎችም ይመጣሉ፤ አስደንጋጭ ነገሮች ይመጣሉ። ሌላም የሚመጣ አለ፤ አንድ ቀን ጌታ ይመጣል፤ ጽድቅ እንደ ጅረት ይፈስሳል። ከጌታ ጋር ለዘላለም እንኖራለን። ይህ ተስፋ ካለን ከመከራውና ከወረርሽኙ ባሻገር አቅንተን ማየት ይቻለናል። ማየት ያለብንን ካላየን እንፈራለን፤ ባለፈው እንዳየነው እንደ ጴጥሮስ።

ይህ ወረርሽኝ ያልፋል። ምንም እንኳ ይህ መከራ ካለፈ በኋላ ነገሮችም፥ እኛም የተለወጥን ሰዎች መሆናችን እርግጥ ቢሆንም፥ እኛና ሁኔታዎች እንለወጣለን እንጂ እግዚአብሔር ግን ጥንትም፥ ዛሬም፥ ወደፊትም፥ አልተለወጠም፤ አይለወጥምም። ለዘላለምም በስፍራው፥ በዙፋኑ አለ።

ወደ ኮቪድ ስንመጣ፥ ኮቪድ መቅሰፍት ነው? ቸነፈር ነው? ወረርሽኝ ነው? ወይስ ሰው ሠራሽ ሴራ? በሚለው አሳብ ላይ ላተኩር። ሁሉንም ቃላት በመተርጎም ልጀምር።

ቸነፈር ማለት በአጭር ጊዜ በፍጥነት የሚፈጅ፥ የሚያጠፋ ጥፋት ነው። ዳዊት አንዴ እግዚአብሔርን በበደለ ጊዜ፥ በነቢዩ በጋድ በኩል ከሦስት ቅጣቶች አንዱን እንዲመርጥ ተልኮበት ነበር፤ *ጋድም ወደ ዳዊት መጥቶ፦ የሦስት ዓመት ራብ በአገርህ ላይ ይምጣብህን? ወይስ ጠላቶችህ እያሳደዱህ ሦስት ወር ከእነርሱ ትሸሸን? ወይስ የሦስት ቀን ቸነፈር በአገርህ*

ላይ ይሁን? አሁንም ለላከኝ ምን መልስ እንደምሰጥ አስብና መርምር ብሎ ነገረው። 2ሳሙ. 24፥13። የሦስት ቀን ቸነፈር። ቸነፈር ቅጣት ነው፤ ውድመት ነው። ታሪኩን በስፍራው ስናነበው በ3ቱ ቀን ቸነፈር አንድ መልአክ ተልኮ ሰይፉን መዘዘ ሰባ ሺህ ሰዎች ሞቱ። ዳዊት ንስሐ ገባ፤ መቅሰፍቱ ተከለከለ።

መቅሰፍት ማለት የኃጢአት መዘዝ የሆነ፥ የመለኮታዊ ቁጣ ቅጣት ነው። መቅሰፍት እንደ ቸነፈር ሁሉ ቅጣት ነው። በአካል ላይ የሚገለጥ፥ የሚከሰት፥ የሚያሰቃይም ቅጣት ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የምናያቸው ስለ ሰዎች ኃጢአት ቅጣት የተላኩና ወደፊትም ገና የሚመጡ የተለያዩ መቅሰፍቶች ተጠቅሰዋል። ለምሳሌ፥ በግብጽ የወረዱ መቅሰፍቶች ነበሩ፤ በሰዶምና ገሞራ የወረዱ ቅጣቶች ነበሩ። መቅሰፍቶች መጠነ ሰፊ ሊሆኑም ላይሆኑም ይችላሉ፤ ግን ለይተው የሚያጠቁ ናቸው። አንዳንድ መቅሰፍቶች እንደ ስማቸው ቀሳፊዎች ናቸው።

እንደ ኤድስ ያሉት ነገሮች በሽታ ወይም ሕመም ብቻ አይደሉም። ከውስጥ ስለማይወጡና ስለማይጠፉ ከበሽታ በላይ ናቸው፤ መቅሰፍት እንዳይባሉ ተጠራርገው የሚጠፉ፥ ጠራርገው አጥፊዎችም አይደሉም። ከባህርይ እና ከድርጊት ጋር የተያያዙም ናቸውና ከመቅሰፍት ይልቅ ቀሳፊ የሚባሉት ለዚህ ነው። እንደ አተረጓጎማቸውና መረዳታቸው ኮቪድ-19ን መቅሰፍት ነው፤ ቸነፈር ነው የሚሉ ይኖራሉ።

ወረርሽኝ እንደ ስሙ የሚወርር በሽታ ነው። ወራሪ ነው፤ አጥቂ ነው፤ አንዳንዱ ይተርፋሉ፤ አንዳንዱ ይሞታሉ። አንዳንድ ወረርሽኞች ሰፊ፥ አንዳንዶች ጠባብ ናቸው፤ ሰፊዎቹ pandemic እና ጠባቦቹ endemic ይባላሉ። ወረርሽኞች በተፈጥሮ ምክንያት፥ በተለያዩ የጤና ጉድለቶች፥ በአካባቢ ብክለት፥ አንዳንዱም በሰው ሠራሽ ምክንያቶች ሊመጡ ይችላሉ። ፈጥነው ሊጠፉ፥ ብዙ ሊቆዩ፥ ጭራሽ ላይጠፉም ይችላሉ።

ሰው ሠራሽ ሴራ ወይም የሴራ ንድፈ አሳብ ሌላው ነው። ይህንን በሰፊው ልየው። አንዳንድ ሰዎች ኮቪድ-19 ሰው ሠራሽ ነው የሚሉ አሉ። ይህ ጉዳይ ከራሳቸው ከአድራጊዎቹ፥ ከሠሪዎቹ ካልተረጋገጠ ይህንን እርግጠኛ ሆነን፥ 'ነው' ማለት አይቻልም። ሆኖም አንድ ንድፈ አሳብ መሆኑን ማየት ተገቢ ነው። 'የሴራ ንድፈ አሳብ ብሎ ነገር የለም' የሚሉ አሉ። እኔ እንደዚህ ከሚሉት አይደለሁም። ሊኖር ይችላል እላለሁ። የለም ከሚሉት ባልሆንም በሴራ ንድፈ አሳብ ግን አልታወከም፤ አልጨነቅም። ለምን? ከማንም እና ከምንም በላይ የሆነ፥ ከሴረኞችም የሴራ አሳብ እና ሽረባ በላይ የሆነ አምላክ ስላለ ብቻ ሳይሆን፥ ይህ አምላክ የሚያስብልኝ እና የሚወደኝ አምላክና አባት እግዚአብሔር መሆኑን ስለማምንም ነው የማልጨነቀው። በክርስቶስ የምናምን ሰዎች በግል የሚያስብልን አምላክ፥ እረኛ፥ ጠባቂ፥ አባት ያለን መሆናችንን ቃሉ ስለሚያስተምረን መደንገጥና መርረበሽ የለብንም። ስንኖር የእርሱ ነን፤ ብንሞትም ወደ እርሱ የምንሄድ የዘላለም ባለ ቃል ኪዳኖች ነን።

የሴራ ንድፈ አሳብ ስል አሳቤን ላብራራው፤ ሴራ ማለት በስውር፥ በድብቅ፥ በምስጢር መዶለትና ማቀድ ነው። በምስጢር የሚያዘው ጉዳዩ በሌሎች ላይ ጉዳት፥ ለሴረኞቹ ደግሞ ጥቅም ስላለበት ነው። ጉዳቱ ከአንድና ጥቂቶች እስከ ብዙኃን ሆኖ ግቡ ከመግዛት፥ ከመጨቆን እስከ መፍጀት ሊደርስ ይችላል። ጥቅሙ ደግሞ ለሴረኞቹና ለተባባሪዎቻቸው ብቻ ይሆናል። ሴራ ድብቅ ነው፤ ምስጢር አለበት፤ ጥቂት ጥቅምና ብዙ ጉዳትም አለበት። ወይም ጥቂት ተጠቃሚዎችና ብዙ ተጎጂዎች አሉበት። ግልጽና ሕጋዊ አይደለምና ሕዝባዊ ተቀባይነት የለውም። ስለዚህም አሳታፊ አይደለም።

በታሪክ ውስጥ ከቀላል የመንግሥት ግልበጣና ሥልጣን መንጠቅ እስከ ትልልቅ አብዮቶች ድረስ ተፈጽመው ይታወቃሉ። ትልልቅ የተቃውሞ ሰልፎች በመንገድና በአደባባይ ከመደረጋቸው በፊት የተደረጉ ምስጢራዊ ስብሰባዎችና የተጠነሰሱ ሴራዎች አሉ። አንዳንዶቹ ይደረስባቸውና ይከሸማሉ፤ ከሸፉ ይባላል። ከሸፈት ሲኖር ጥይቱ ተተኩሷል፤ ግን ብልሽት ወይ በጥይቱ፥ ወይም በጠመንጃው ሥሪት ስላለበት ቃታው ቢሳብና ቢተኮስም ድምጹም የለም፤ ጉዳትም አልደረሰም። ወይም እንደ መከነ ፈንጂ ነው። ሳይፈነዳ የተቀበረበት ወይ የተደበቀበት ቦታ ታውቆ፥ ተደርሶበት የታሰበውን ጉዳት ሳያደርስ ሲመክን ነው። ይህን ለሴራ ለክሽፈት ማሳያ ምሳሌ አነሣሁ እንጂ ሴራ ምንጩ ጥቂት ልሂቃን፥ ዒላማው ደግሞ አላዋቂ ሕዝብ ነው። ሴራ ይህ ሲሆን የሴራ ንድፈ አሳብ ደግሞ፥ 'ለአንድ የሆነ፥ ወይም የሚሆን ጉዳይ፥ ሁኔታ፥ ክስተት፥ ምሥጢራዊ የሆነ ግን ትልቅ ተጽዕኖ አድራጊና ያንን ክስተት ጀማሪ ወይም አስጀማሪ አካል አለ፤' የማለት አሳብን መቀበል ነው።

ታሪክ እንዲህ ስላሉ ሴራዎች ብዙ የሚለን አለ። ወደዚያ ዝርዝር ውስጥ አልገባም። የታሪክ ሊቃውንት ቢሉት ያምርባቸዋል። በቀላሉ ግን፥ ከአገራችን ከመቶ ዓመት ታሪካችን ብቻ ብናይ፥ የ1910ራዎቹን የዐፄ ኃይለ ሥላሴን ወደ ሥልጣን የመምጣት ዳራ ብንፈትሽ፥ በ5ቱ ዓመታት ወረራ ሙሶሊኒ በሕዝባችን ላይ ያደረገውን ፍጅት ብንመረምር፥ የ1953ቱን ግርግር፥ የ1966ቱን አብዮት እና የደርግን በዝግ ስብሰባዎች ጅማሬና ውሳኔዎች፥ እስከ ደርግ ላይ የተሞከረው መፈንቅል፥ እስከ ወያኔ ንቅናቄና አገዛዝ፥ አሁንም ያለውን ለውጥ ስናይ በተለይ ጅማሬዎቻቸው ላይ ምስጢራዊ፥ ሴራዊ አካሄድ እናገኛለን። ተሳታፊዎቹ ሲናገሩ፥ ሲጽፉ ይህ ይታያል።

ሴራ ጉዳትም ጥቅምም ያለበት ሆኖ፥ ጥቅሙ ለሴረኞቹና ለተባባሪዎቻቸው፥ ወይም ለአንድ ወገን ብቻ ሆኖ፥ ግቡ ብዙኃኑን ከመግዛት እስከ መፍጀት ሊደርስ ይችላል። አንዳንዱ ለሰፊው ሕዝብ ይባልና፥ አብዮት ይፈነዳና ግርግሩ ሲጠራ ሰፊው ሕዝብ በጠባቡ ሕዝብ ይለወጣል፤ ወደ ጎሳና ወደ ቡድንም ያልፋል። ብዙኃን ብዙኃን ይባልና፥ ሰፊው ሕዝ ሰፊው ሕዝብ ይባልና እንዲያውም ብዙኃኑን ወደ መፍጀትም ይለወጣል። ወደ ሥልጣን ስግብግብነት እና አምባ ገነንነት ይሻገራል። ሴራ በተንኮልና በውሸት የተሸረበ ገመድ ነው።

የሴራ ምሳሌዎች ከመጽሐፍ ቅዱስ

እንዳልኩት ታሪክን ብወድድም የታሪክ ሊቅ አይደለሁም። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪ ግን ከመጽሐፍ ቅዱስ ጥቂት የሴራን ምንነት የሚያሳዩ አንድ ሁለት ምሳሌዎች ላንሣ። በዘፍ. 34 የተጻፈው አንድ ምሳሌ ነው። ያዕቆብ ኋላ እስራኤል የተባለው እና የ12 ወንዶች ልጆች አባት ነው። 12ቱ ኋላ የእስራኤል ነገዶች የሆኑት ናቸው። በዚህ ጊዜ 12ቱም ገና ልጆችና ወጣቶች ናቸው። አንዳንዶቹ በ20ዎቹ ዕድሜ የሆኑና ያገቡ ሳይሆኑ አይቀሩም። ልጆቹ የተወለዱት ያዕቆብ ለአጎቱ በተገዛባቸው 20 ዓመታት የተወለዱ ናቸው። የመጨረሻው ልጅ እንዲያውም ወደ ከነዓን በተመለሱበት ጉዞ በመንገድ ላይ ነው የተወለደው። ያዕቆብ የሁለት ወንዞች መካከል ከሚባለው አገር ከመስጴጦምያ ወደ ተወለደበት አገር ተመልሶ መጣ። ወደ ሴኬም ከተማ በደህና መጥቶ መኖር ጀመረ። እንደ መጣ ድንኳኑን ተክሎበት የነበረውን ስፍራና እርሻውን ከሴኬም አባት ከኤሞር ገዛውና የራሱ አደረገው። አገሩ ወይም ከተማው የተሰየመው በሴኬም በራሱ ነው። የአመጣጡን ሁኔታ በዘፍ. 31-33 ባሉት ክፍሎች እናገኛለን። ይህ ታሪክ የተጻፈው ደግሞ በዘፍ. 34 ነው። ብዙ አልቆየም።

ያዕቆብ አንዲት ሴት ልጅ ነበረችው፤ ዲና የምትባል። የአገሩን ሴቶች ልጆች ለማየት በወጣችበት ሴኬም አያት፤ ሴኬም የአገሩ አለቃ ነው። ወሰዳት፤ አስነወራት፤ ተኛት፤ ወደዳት፤ በፍቅሯ ተነደፈ። ቅደም ተከተሉ የተዛነፈ ይመስላል። ሆኖም ተጠልፋ በሴኬም ቤት ሳለች ጉዳዩ ወደ ጋብቻ መስመር እንዲያመራ በሽምግልና ተያዘ። ይህ እንደተሰማ የያዕቆብ ልጆች ከብቶቻቸውን ከሚጠብቁበት ከምድረ በዳ መጡ። ተወያዩ፤ ዘፍ. 34፥13 *የያዕቆብም ልጆች ለሴኬምና ለአባቱ ለኤሞር በተንኰል መለሱ፥ ይላል*። ተንኮሉ ሴራው ነው። መልሳቸው፥ ከቁ. 14-17 *ይገኛል፤ እንዲህም አሉአቸው፦ እኅታችንን ላልተገረዘ ሰው ለመስጠት ይህንን ነገር እናደርግ ዘንድ አይቻለንምና፤ ይህ ነውር ይሆንብናልና። እንደ እኛ ሆናችሁ ወንዶቻችሁን ሁሉ ብትገርዙ በዚህ ብቻ እሺ እንላችኋለን፤ ሴቶች ልጆቻችንን እንሰጣችኋለን፥ የእናንተንም ሴቶች ልጆች እንወስዳለን፤ አንድ ሕዝብም ሆነን ከእናንተ ጋር እንኖራለን። ትገረዙ ዘንድ እኛን ባትሰሙ ግን ልጃችንን ይዘን እንሄዳለን።*

የሴኬም አባት ኤሞር ሕዝቡን ለመናቸው፤ አሳመናቸው፤ ልጃቸውን ይዘው ከሚሄዱብን እባካችሁ ሁላችንም እንገረዝ አሉ፤ እሺ ብለው የከተማዋ ወንዶች በሙሉ ተገረዙ። በተገረዙ በ3ኛው ቀን የተገረዙት ገና እርጥብ ቁስል ላይ እያሉ ከያዕቆብ ልጆች ሁለቱ ስምዖንና ሌዊ ሳይፈሩ ሰይፋቸውን ይዘው ወደ ከተማዋ ገብተው ወንዶቹን ሁሉ ፈጁ፤ ንብረታቸውን ዘረፉ፥ ከብቶቻቸውን ወሰዱ፥ ሴቶቹንና ልጆቻቸውን ማረኩ። ተንኮሉ ምንድር ነው? ሴራው ነው። እንዲገረዙ እንጠይቃቸው ከዚያ ቆስለው ሳሉ እንፍጃቸው ነው። እነዚህ ዶልተዋል፤ እነዚያ አያውቁም።

ሴራ ሳይታወቅም፥ በማን አለብኝነትም የሚደረግ የጥፋት፥ የፍጅት ዕቅድ ነው። አንዳንዴ ስልታዊ የሆነ የዘር ማጥፋትም ነው። እነዚሁ ያዕቆብና የያዕቆብ ልጆች ከዓመታት በኋላ ወደ ግብጽ ሄደው መኖሪያቸው በዚያ ሆኖ ከ400 ዓመት በላይ ኖረዋል። በመጀመሪያ እንደ ክቡራን እንግዶች ሆነው ሲኖሩ በመጨረሻዎቹ ዓመታት ግን ጭቆና በዛባቸው። በተለይ ቁጥራቸው ስለበዛ ፈርዖን አሴረ፤ ታሪኩ በዘጸ. ፩፥15-16 እንዲህ ይላል፤ *የግብፅም ንጉሥ አንዲቱ ሲፓራ ሁለተኛይቱም ፉሐ የሚባሉትን የዕብራውያንን አዋላጆች እንዲህ ብሎ ተናገረ። እናንተ የዕብራውያንን ሴቶች ስታዋልዱ፥ ለመውለድ እንደደረሱ ባያቸሁ ጊዜ፥ ወንድ ቢሆን ግደሉት ሴት ብትሆን ግን በሕይወት ትኑር።* ይህ ሌላ የሴራ ታሪክ ነው። ሴቶቹ በእርግጥ የተባሉትን አላደረጉም፤ ግን የወንድ ልጅ ግድያው የታወቀ፥ የታወጀ ጉዳይ ነው። ለዚህ ነበር የሙሴ እናት ሙሴን በቅርጫት አድርጋ በዓባይ ወንዝ የሰደደችው። ፈርዖንና አዋላጆቹ ያውቃሉ፤ ኋላ ጉዳዩም የታወቀ ሆኗል። ግን ሴራ ነው፤ ስልታዊ ዘረ ፈጅነት ነው።

አንዳንዴ የሚፈጅት ሕዝብ አናሳ ከሆነ ድብቅና ምስጢር ሳይደረግ በማስፈራራትና በማስደንገጥ፥ በማሳቀቅና በማስጨነቅ፥ ሕዝቡን ለመፍጀትና ለሌላው መቀጣጫ ለማድረግ፥ ሌላው ፈርቶ እንዲገዝዛ ለማድረግ የሚፈጸም ፍጅትም አለ። በግብጽ ግብጻውያን አይሁድን በግልጽ፥ በገሃድ በግፍ የገዙበት ጽኑ ማስጨነቅ ከዚህ የሚቀራረብ ነው።

አንድ የመጨረሻ የሴራ ታሪክ ልጨምር። አይሁድ ተማርከው በባቢሎን በነበሩበት ጊዜ ሁሉንም እንደ አንድ ሕዝብ ለማጥፋት የተደረገ ሴራ ነበረ። ጠቅላላው መጽሐፈ አስቴር የዚህ ጥፋት ሴራና የመታደግ ታሪክ ነው።

አይሁድ ተማርከው በምርኮ ምድር በባቢሎንና በምድርም ሁሉ ተበትነው በነበሩበት ዘመን ሐማ የተባለው የአይሁድ ጠላት በአይሁድ ላይ ያደረገው ነገር ነበረ። ይህም ሴራ ተንኮል ተብሏል። አስ. ፰፥3-5 እንዲህ ይላል፤ *አስቴርም እንደ ገና በንጉሡ ፊት ተናገረች በእግሩም ላይ ወድቃ እያለቀሰች የኢጋጋዊውን የሐማን ክፋትና በአይሁድ ላይ የተተነኰለውን ተንኰል ይሽር ዘንድ ለመነችው። ንጉሡም የወርቁን ዘንግ ለአስቴር ዘረጋላት፤ አስቴርም ተነሥታ በንጉሡ ፊት ቆመችና፦ ንጉሡን ደስ ቢያሰኘው፥ በፊቱም ሞገስ አግኝቼ እንደሆነ፥ ይህም ነገር በፊቱ ቅን ቢሆን፥ እኔም በእርሱ ዘንድ ተወድጄ እንደ ሆነ፥ ኢጋጋዊው የሐመዳቱ ልጅ ሐማ በንጉሡ አገር ሁሉ ያሉትን አይሁድ ለማጥፋት የጻፈው ተንኰል ይገለበጥ ዘንድ ይጻፍ።* እኔ በሕዝቤ ላይ የሚወርደውን ክፉ ነገር ላይ ዘንድ እንዴት እችላለሁ? ወይስ የዘመዶቼን ጥፋት ላይ ዘንድ እንዴት እችላለሁ? አለች። ይላል። ተንኮል ተደርጓል፤ ሴራ ተሴሯል፤ አንድ ሕዝብ፤ አስቴር የዚያ ወገን የሆነችበት የአይሁድ ሕዝብ፥ እንዲጠፉ ተወስኗል። አሥራ ሁለተኛው ወር፥ አሥራ ሦስተኛው ቀን ተበሎ ቀን ተቀጥሯል። ድንገት ቢሆን አንድ ነገር ነው፤ ቀን ተቀጥሮ በዚህ ቀን ይህ ሕዝብ ይፈጅ ተብሎ፥ ሕዝቡም ምንም ማድረግ ስለማይችል የተቀጠረለትን የፍርድ ቀን ሲጠብቅ ስቃይ ነው።

እግዚአብሔር በሚገርም መንገድ ታሪኩን ገለበጠው። ሌሎችም የሴራ ታሪኮች በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አሉ፤ ግን ይህኛው ውብ የሆነውና እግዚአብሔር የታየበት ስለሆነ ሌላ ሳልጨምር ከመጽሐፍ ቅዱስ የምወስደውን ታሪክ በዚህኛው ላብቃ።

ሰዎች ያቅዳሉ፥ ያሴራሉ፤ ራሳቸውን በእግዚአብሔር ስፍራም ያስቀምጣሉ። ፍርድን በእጃቸው ይወስዳሉ፤ እግዚአብሔር ግን በዙፋኑ አለ። ይህንን አንድና ትልቅ እውነት እንዳንረሳ፤ እግዚአብሔር ግን በዙፋኑ፥ በተቀደሰ ዙፋኑ አለ። ሴረኞች ቢኖሩም እግዚአብሔር ግን አይሴርበትም። ይህ የሚያሳርፈን እውነት ነው።

ብዙ ነገሮችን አናውቅም። ስንት ዓመት እንደምንኖር ወይም መቼ እንደምንሞት አናውቅም። ጌታን ያመንን ሰዎች ግን ስንሞት ወዴት እንደምንሄድ ግን እርግጠኞች ነን። ነገ ምን ይዞ እንደሚመጣ አናውቅም። ነገ ላይ ቀድሞ የሚጠብቀን ጌታ እንዳለን ግን እናውቃለን። አሁን በዚህች ሰዓት ስንት የሰውና የኢጋንንት ፍላጻ እየተወረወረብንና እየተወነጨፈብን እንደሆነ አናውቅም። በእረኛችን ጥበቃ ውስጥ እንዳለን ግን እርግጠኞች ሆነን እናውቃለን። እርሱ ያልፈቀደውና የማያውቀው ነገር አይነካንም። ስንት የሴራ ፖለቲካ፥ የሴራ ምጣኔ ሀብት፥ የሴራ ምጣኔ ሕዝብ ተነድፏል። መንግሥታት ያሴራሉ፤ ትልልቅ ኮርፖሬሽኖች ያሴራሉ፤ ትልልቅ ባለ ሀብቶች ያሴራሉ፤ የሴራ ንድፈ አሳብ አለ። ኮቪድ-19 ሰው ሠራሽ የሰው ዘር መቀነሻ ነው ብለው የሚከራከሩና ብዙ ማስረጃ የሚያቀርቡ ግለ ሰቦችና ቡድኖች አሉ። ነው ብሎ እርግጠኛ መሆን አይቻልም፤ ከውስጡ የወጡ ሰዎች ካልገለጡት በቀር። አይደለም ብሎ መከራከርም አይቻልም። ከሆነ የጥቂቶች መጫወቻ መሆን ያለበት ጉዳይ መሆኑ ይረብሻል። ጥቂቶች እንደ ሰው ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔር እግዚአብሔር እየተጫወቱ መሆኑ ያስደነግጣል።

የሴራ ጉዳይ ቢኖርም ግን፥ እግዚአብሔር ከዘላለማዊ ዕቅዱ ጋር በከብሩ ዙፋን አለ። ጌታ ሁሉን ያውቃል፤ ሁሉን ያያል፤ ሁሉን ይቆጣጠራል። የተንኮለኞችን አሳብ ከንቱ ያደርጋል፤ ጠቢባንን በተንኮላቸው ይይዛቸዋል፤ ኢዮ. 5፥12-13። ይህ ቃል በአዲስ ኪዳንም በ1ቆሮ. 3፥19-20 ተደግሞአል። የሚሆኑ ነገሮችን ማወቅ ብቻ ሳይሆን፥ ማየት ብቻ ሳይሆን፥ ከዚያም በላይ የመፍቀድም፥ የመቆጣጠርም፥ የማገድም ሥልጣን የእርሱ ብቻ ነው። ሰዎች ምንም ያሲሩ የማወቅና የመመርመር እርምጃ መስወድ የኛም ኃላፊነት መሆኑ ሳይጠፋን፥ እንደ ክርስቲያን፥ እኛ ግን መጠለያ እንዳለን መርሳት የለብንም።

በቀጣይ ክፍል የሰው ሠራሽ ቀውሶችን ግብ በትንሹ እናያለን። እስከዚያ፥ እግዚአብሔር ይባርከን፥ ይጠብቀንም፤ . . .

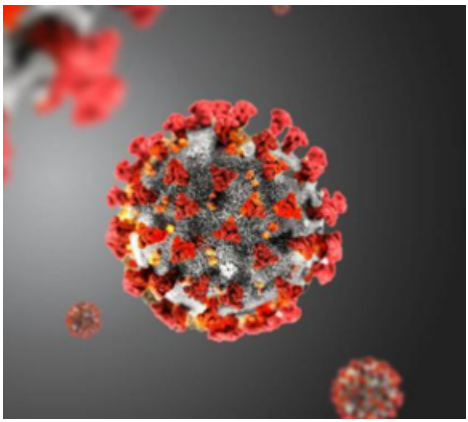

# ክፍል አራት

## ዓለም አቀፍ ቤተ ሙከራ፥ ቁጥጥር፥ ክትባት

በክፍል ሦስት ኮሮና ቸነፈር? መቅሰፍት? ወረርሽኝ? ወይስ ሰው ሠራሽ ሴራ ወይም ቀውስ? በሚል፥ በተለይም ስለ ጥፋት ሴራ ምንነት ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በማውሳት ተመልክተናል። ሰው ሠራሽ ቀውሶች የሴራ ንድፈ አሳብ አንድ ክፍል ወይም ገጽታ ናቸው። ድርቅ ወይም ጎርፍ ቢመጣ የወደቀች ዓለም የተፈጥሮ ክስተት መሆኑ ይገባናል። አንድ ዓይነት ወረርሽኝ ሲመጣ ግን ምንጩ የቅጣት መቅሰፍት ሊሆን ይችላል፤ ወይም የተፈጥሮ ክስተት ሊሆን ይችላል፤ ወይም ሰዎችም ሊሆኑ ይችላሉ። ኮቪድ ሰው ሠራሽ ቀውስ ይሆን? ሊሆን ይችላል?

የዓለም ሕዝብ በዝቷል ባለበት መቆም አለበት፤ እንዲያውም መቀነስ አለበት የሚሉ ሴረኞች እና ኢኮኖሚስቶች አሉ። ቶማስ ማልተስ የተባለው ኢኮኖሚስት ነው በመጀመሪያ የዓለም የምግብ አቅርቦትና የሰው ቁጥር ዕድገት ስለማይመጣጠን ልክ የአቅርቦቱ መጠንና የሕዝቡ ቁጥር እኩል ከሆነበት (ግራፉ ከሚገናኝበት) ቅጽበት ጀምሮ የሰው ቁጥር እንዳይጨምር በሆነ መንገድ መቆም አለበት የሚል አሳብ ያቀረበው። ከዚያ ወዲህ በምንም በምንም እየተደረገ የሕዝብ ቁጥር እንዳይጨምር ለማድረግ፥ እና እንዲያውም ለመቀነስ የተለያዩ ነገሮች ይደረጋሉ።

ቶማስ የማልተስ ሕዝብ ቁጥርን ለመቀነስ ወይም ባለበት ለማቆም ብሎ ያቀረበው ሁለት ዘዴዎችን ነው። አንደኛው የመከላከል እርምጃ ወይም preventive checks ይባላል፤ ሰዎች እንዳይወልዱ ማበረታታት፥ እስኪበለጽጉ እንዳይወልዱ መከልከል፥ ለአንዳንድ ሰዎች በሕግ ጋብቻን መከልከል ሲገኝበት፥ ሁለተኛው የደንብ እርምጃ ወይም positive checks የሚባለው

ደግሞ የሰው ቁጥር ከአቅርቦቱ እኩል ሆኖ ማለፍ ሲጀምር እድገቱን ለማስቆም በሽታ፥ ረሃብ፥ ጦርነት መፍጠር ነው። ይህ እርምጃ ማልቶሳዊ ቀውስ ወይም Malthusian catastrophe ይባላል። ይህ የማልተስ ኢኮኖሚያዊ ንድፈ አሳብ ብዙና ጠንካራ ተቃውሞ የገጠመው ንድፈ አሳብ ነው። በአንድ ወገን የሰው ዘርን የሚጠላ፥ ጨካኝ፥ ጸለምተኛ ሲባል፥ በአንጻሩ ወገን ደግሞ፥ ዘዴው ይለያይ እንጂ የሰው ዘር ቁጥር እድገት በአንድም ሆነ በሌላ መገታት አለበት የሚሉም አሉ።

ዛሬም እንዲህ ያለ ንድፈ አሳብ የሚያስተናግዱትና የሚያራምዱት፥ የዓለማችን ከርሰ ምድር ሀብት ውሱን ነው፤ አየራችንም፥ ውኃችንም ውሱን ነው፤ ያልቃል፤ መቆጠብ አለብን፤ የቁጠባው አንድ መንገድ ሰውን መቀነስ ነው ይላሉ። በተለይ፥ የሚፈለጉት ንጥረ ነገሮች ያሉባቸው አገሮች መታወክ አለባቸው፤ በአንድ መንገድ ወይ በሌላ፥ በቁጥጥር ስር ሆነው መገኘት አለባቸው ብለው ያስባሉ። ይህ እንዲሆን የሚፈለገውም ሰዎቹ መቅቀነስ አለባቸው፤ የሰዎቹ ቁጥር በወሊድ ቁጥጥርም፥ በክትባት በማምከንም፥ በሰው ሠራሽ በሽታም፥ በጦርነትም ቁጥራቸውን መልለጎም አለበት ብለው ያስባሉ፤ ያምናሉም። እንዲህ ያለውን ዓይነት ነገር በዓለም አቀፍ መልኩ፥ በክልላዊ ወይም ቀጣናዊ መልኩ፥ በአንድ አገር ውስጥም አንድ ጎሳ በሌላው ላይ ሲያደርግ ይታያል። በእንደዚህ ያሉት ሰው ሠራሽ ሴራዎች ወይም ቀውሶች ውስጥ ተጠቂዎቹ ብዙኃኑ ሲሆኑ፥ ተጠቃሚዎቹ ጥቂት ልሂቃን ወይም አንዱ ጎሳ፥ ወይም ይህንን ነገር ተቆጣጣሪው መደብ ብቻውን ይሆናል።

ሰው ሠራሽ ቀውሶቹ በዓለም አቀፍ ደረጃ ከሆነ ቅንብሩ ረቂቅ፥ አድማሱና መዳረሻው ሰፊ፥ ውጤቱና መዘዙም ጥልቅና ብዙዎችን የሚነካ ሊሆን ይችላል። በላቦራቶሪ ውስጥ ካሉት ነገሮች የሚሠሩና አዳዲስም የሚፈጠሩና የሚሞከሩ ብዙ ዓይነት ገዳይና አውዳሚ ንጥረ ነገሮች አሉ። አንዳንዶቹ እንደ መጠነ ሰፊ አውዳሚ መሣሪያ (weapons of mass destruction) ተሰናድተው ለጦርነት ቀን ተብለው ይጠበቃሉ። አንዳንዴ በሕዝብ ላይ ይተገበራሉ። ጣሊያን የመርዝ ጋዝ በኛ ሕዝብ ላይ ረጭቶ ነበር። በጃፓን ሁለት ከተሞች የተጣሉት ሁለት ቦምቦች 140 ሺህ ሰዎች ነበር በቅጽበት የፈጁት። ሁለት ቦምቦች 140 ሺህ ሕዝብ። ባዮሎጂካል መሳሪያዎችን ኢራቅ በኩርዶች ላይ፥ ሶርያ ደግሞ በሶርያ ተቃዋሚዎች ላይ ለፍጅት ተጠቅመዋል።

በዘመናት ውስጥ የዓለም ሕዝብ ቁጥር በጣም እየጨመረ መሆኑ የታወቀ ነው። የምግብና አስፈላጊ ግልጋሎቶች አቅርቦት በዚያ መጠን እያደገ አለመሄዱም የታወቀ ነው። ደግሞም የሰዎች ሥራዎች በሮቦቶች እና (AI) አርቲፊሻል ኢንቴሊጀንስ እየተተካ መሄዱም የታወቀ ነው። ስለዚህ ሰው አላስፈላጊ እየሆነ እየመጣ ነው ማለት ነው። አንዳንድ ሰዎች በተለይ ከሚለግሱት በረከት ይልቅ የሚፈጁት ፍጆታ ብዙ ስለሆነ የሚኖሩት ላይ ጫና ፈጣሪ ናቸው ይባላል። እናም 'ሰው ይቀነስ' የሚሉ ሰዎችና ድርጅቶች በሰው ዘር ላይ የማጥፋት ጉዳት ቢያስቡና ቢያካሂዱ

ከነዚህ አሳቦች በመነሣት ነው። የማልተስ preventive checks እና positive checks የሚሉት የማምከን፥ የመለጎም እና የመቀነስ አካሄድ እንግዲህ ከዚህ አንጻር የሚታይ ነው።

እንዲህ ከሆነ ሰው ሠራሽ ቫይረሶችና ወረርሽኞች ቢፈጠሩ አዲስና እንግዳ ነገር እንደሆነ ማሰብ የለብንም። እነዚህ አውዳሚ መሳሪያዎችና ባዮሎጂያዊና ኬሚካላዊ ንጥረ ነገሮች አንዳንዴ በእውቀት፥ አንዳንዴም አፈትልከው ይወጣሉ፤ ጥቂቱን ወይም ሰፊውን የዓለም ሕዝብ ሊፈጁም ይችላሉ። ኮሮና ቫይረስ ወይም ኮቪድ 19 ከተለያዩ ምንጮች የመነጨ ነው በማለት አምስት ምንጮች ይጠቀሳሉ።

- ኮሮና ቫይረስ፥ 'የተፈጥሮ ወረርሽኝ ነው፤ ከሌሊት ወፍ የመነጨና ከዚያ ከአንዱ ወደ ሌላው የሚተላለፍ ነው' ይባላል።
- 'ከመቶ ዓመት በፊት በ1918 በዓለም ከናኘውና ወደ 50ሚሊየን ሰዎችን ከፈጀው ኢንፍሊዌንዛ ተያይዞ የመጣ የH1N1 ዝርያ የሆነ፥ ቅርጹን በፍጥነት እየቀየረ (ወይም በሕክምና ቋንቋ mutate እያደረገ) የመጣ የፍሉ ዓይነት ነውም' ይባላል።
- ደግሞ፥ 'ከዚያው ከመነጨበት ከውሃን ቤተ ሙከራ አፈትልኮ የወጣ የተፈጥሮ ቫይረስ ነውም' ይባላል።
- ደግሞ፥ 'የተፈጥሮው ቫይረስ ሆኖ በዘረ-መል ምህንድስና ሙከራ ላይ ሳለ አፈትልኮ የወጣ ነውም' ይባላል።
- የተፈጥሮ ሳይሆን በሰው የተፈጠረ ቫይረስ ነውም ይባላል። ወይም ከዚህ በተጓዳኝ፥ 'ሌላ አገር ተመርቶ እዚያ ተወስዶ እንዲያፈተልክ የተደረገ ወይም ሆን ተብሎ የተለቀቀ ቫይረስ ነውም' ይላሉ።

ሰው ሠራሽ ወረርሽኞች ቢፈጠሩ እንደ አዲስ ወይም እንግዳ ነገር ማሰብ የለብንም ካልን ወረርሽኞቹ አንዳች የሆነ ግብ ያላቸው ሊሆኑ እንደሚችሉ ማሰብም ይቻላል። ግቦቹ ከገበያ እስከ ምጣኔ ሀብት ቀውስና ተቆጣጣሪነት፥ ከአገር የውስጥ ፍንቀላና ስደት ከዚያ እስከሰፋ ብታኔ፥ ከፖለቲካዊ ጣልቃ ገብነት እስከ ብሔራዊ ቁጥጥር፥ ከሕዝብ ቁጥር መግታት እስከ መቀነስ፥ እስከ ዘር ማጥፋት ድረስም ሊሄድ ይችላል። እነዚህ ሁሉ አካባቢያዊ ወይም አገራዊና አህጉራዊ ሊሆኑ ይችላሉ።

ኮቪድ-19 በእርግጥ ሰው ሠራሽ ቀውስ ነው ማለት አይቻልም። አለማለትም አይቻልም፤ ወይም አይደለም ማለትም አይቻልም። ከሆነ ምን ሊሆን ይችላል?

1. ዓለም አቀፍ ቁጥጥር ቤተ ሙከራ ሊሆን ይችላል።

ዓለማችን ወደ መንደርነት እየገባች ናት። ሉላዊነት (globalism) የክፍለ ዘመኑ፥ የ21ኛው መቶ ዋና ቃል ነው። ቴክኖሎጂው አቀራርቦናል። ኢኮኖሚው አገሮችን አስተሳስሯል። የአንድ አገር ኢኮኖሚ ወይም የአክሲዮን ገበያ (stock market) ከተናጋ የሌሎቹ አገሮች ኢኮኖሚም ይናጋል። ሞኖፖሊዎች ኩባንያዎችን እና የግብይት መድረኮችን እየገዙና እየተቆጣጠሩ ነው። የየቀጣናው አገሮች የንግድ ትብብርና ማኅበር እየመሠረቱ ነው። አንዳንዶቹ አገሮች መበጣጠቅ ቢያምራቸውም፥ ሌሎች ብዙዎች አንድ መሆንን እየተለማመዱ ናቸው። በአውሮጳ እንደሚታየው፥ አገሮችና ሕዝቦች ራሳቸው እየተዋሃዱም ይመስላል።

እነዚህ በጥናትና በሂደት፥ በጥቅምና በግንኙነት ወይም ጉርብትና የሚሆኑና እየሆኑ፥ እየታዩ ያሉ ነገሮችም ናቸው። አንዳንዴ ደግሞ ረጃጅም ሂደቶች ሳይሆን ድንገተኛና ያልታሰቡ ክስተቶች የዓለምን ሁኔታ በፍጥነት ይለውጡና ትብብሮች ይፈጥራሉ። ሁለቱ የዓለም ጦርነቶች ትልልቅ ዓለም አቀፍ ጎብረቶችና ድርጅቶች እንዲፈጠሩ ምክንያት ሆነዋል። League of Nations እና United Nations የነዚህ ሁለት ጦርነቶች ውጤቶች ናቸው። ብዙ አገሮችን አንድ ያደረጉ የተለያዩ ክስተቶች ቢኖሩም፥ እስካሁን ዓለምን በሙሉ በጥልቀት የለወጠና አቅልጦ አንድ ያደረገ፥ በአንድ አጀንዳ ያሰረና የጠፈረ፥ በአንድ አእምሮ እንዲያስቡ፥ በአንድ ሳንባ እንዲተነፍሱ ያደረገ፥ እንቅስቃሴን ቀጥ አድርጎ የገታ፥ ድንጋጤና ፍርሃትን በሰው ልብ ውስጥ እንደ ችካል ወግቶ የተከለ፥ አንድ መፍትሔ፥ አንድ ተስፋ፥ አንድ የቁልፍ መከፈቻ እንዲፈልጉ ያደረገ እንደ ኮቪድ 19 ያለ ጉዳይ ኖሮ አያውቅም።

ይህ ዓይነቱ አካሄድ ዓለምን በአንድ አስተሳሰብ መቅረጽ፥ በአንድ አእምሮ ማሰብ እንዲቻል ያደረገ ወይም ያስደረገ ሙከራ ነው ማለት ይቻላል። በ2020 ከማርች ጀምሮ ለቀጣይ 3ና 4 ያህል ወራት በዓለም ዜና አውታሮች ሌላ ምንም ነገር አይነገርም ነበር። ሁሉም ዜና አንድ ነገር ብቻ ላይ ያተኮረ ሆነ፤ ኮቪድ-19 ላይ። ዓለም በመላዋ አንድ ነገር ብቻ እንድታስብ፥ እንድታወራ፥ እንድትሰማ፥ እንድትጠብቅ፥ እንድትከታተል ተደረገች። አፍሪቃ ወይም እስያ ውስጥ ጦርነት ቢነሣ፥ አንዳንዴ ዜና የአንዲት አገር ብቻ ወይም የጥቂት አገሮች ይሆናል። አንዳንዱ ሳይሰማም ይጠናቀቃል።

ኮቪድ-19 ግን እንዲያ ያለ ተሰምቶም እስከማይታወቅ ገዢ ዜና ሆኖ ባጀና ከረመ፤ በዓለሙ ሁሉ። እንዲህ ያለው ነገር ለግንኙነት ብቻ ሳይሆን ለሙሉ ቁጥጥርና እንቅስቃሴን ለመግታትም አመቺ ነው። ቁጥጥር ዋናው ቁልፍ ቃል ነው። የቤተ ሙከራነቱ ጉዳይ እዚህም ላይ ነው። ሁለተኛው ነጥብም ያ ነው።

2. የቁጥጥር መንገድ

ቁጥጥሩ ከስሜት እስከ ስነ ልቡናና እስከ አካል፥ እስከ እንቅስቃሴዎች፥ እስከ ግንኙነቶችና ማኅበራዊ መስተጋብሮች፥ እስከ ኢኮኖሚና ፖለቲካ አካሄዶችም ድረስ ነው። ኮቪድ-19 ይህንን አላደረገም? አላደረገም ማለት አንችልም። በእርግጥ አድርጎአል።

ሐሰተኛው ክርስቶስ እንደሚመጣ እናውቃለን። ዳንኤል፥ ኢሳይያስ፥ ሕዝቅኤል በትንቢቶቻቸው፥ ጌታችንም በወንጌላት ውስጥ፥ ዮሐንስ፥ ጴጥሮስ፥ በተለይም ጳውሎስ በመልእክቶቻቸው በስፋት ነግረውናል። ይህ ሐሰተኛ ሲመጣ ዓለምን የሚገዛው በድንገትና በመላምት አይደለም። አስቀድሞ የተመቻቹ ሁኔታዎች ተሰናድተውለት፥ ጥርጊያው ተጠርጎለት፥ ጉዝጓዙ ተንዠርሥለት ነው። 'ኮቪድ-19 ሰው ሠራሽ ቀውስ ነው፤ እናም፥ ለሐሰተኛው ክርስቶስ መድረክና መንገድ ጠራጊ ነው' ማለቴ አይደለም። በክፍል ሦስት፥ ኮቪድ መቅሰፍት ነው? ቸነፈር ነው? ወረርሽኝ ነው? ወይስ ሰው ሠራሽ ሴራ? በሚለው አሳብ ላይ ተናግሬአለሁና በዚያ የተብራራውን አልደግመውም። 'ኮቪድ-19 ሰው ሠራሽ ቀውስና ለሐሰተኛው ክርስቶስ መድረክ ሠሪና መንገድ ጠራጊ ነው' ሙሉ በሙሉ ባይባልም፥ ሊሆን አይችልም ማለት ግን አንችልም። ሊሆን ይችላል? አዎን ሊሆንም ይችላል። ሊሆንም ይችላል።

ዓለም በሞላዋ ዝግት፥ ዝግትግት ስትደረግ አየን። እንደዚህ ባለ ቀውስ ውስጥ ኢኮኖሚንና ፖለቲካን ብቻ ሳይሆን፥ ማኅበራዊ ግንኙነቶችንና መስተጋብሮችንም መቆጣጠር ይቻላል። የእርስ በርስ ግንኙነቶችን ብቻ ሳይሆን የራስን ከራስ ጋር ግንኙነትንም ሳይቀር መቆጣጠር ይቻላል። የሰዎችን ግላዊ እንቅስቃሴ መቆጣጠርም ይቻላል። እንቅስቃሴን ብቻ ሳይሆን የሰውን ስሜትም መቆጣጠር እየተቻለ ነው። ፍርሃት ስሜት ነው፤ የሰው ስሜት በፍርሃት የተወጠረበት እንደዚህ ያለ ጊዜ ኖሮ አያውቅም።

ፍርሃት ሰዎችን የገዛበት፥ ፍርሃት ራሱ ያስፈራበት እንደዚህ ያለ ጊዜ ኖሮ አያውቅም። ባለፈው ስለ ፍርሃት ስንካፈል ፍሬንክሊን ዲ ሩዝቬልት ከ87 ዓመታት በፊት የተናገረውን እናስታውስ፤ መፍራት ያለብን ነገር፥ ፍርሃትን ራሱን ነው ነበር ያለው። ያ ጊዜ ታላቁ ድባቴ (The Great Depression የሚሉት) የኢኮኖሚ ድቀቀት ዓለምን ጨምድዶ የያዘበትና ሰው በትልቅ ስጋት ውስጥ በነበረበት ጊዜ ነው። ሰው በእርግጥም ፈርቶአል። ፍርሃት ራሱም አስፈሪ ሆኖአል።

በ2020 ከኮቪድ-19 በላይ ፍርሃት የሚባለው ነገር ራሱ ድባቡ የሚያስፈራ ሆኗል። ሰው መታመሙ አዲስ አይደለም፤ የታመመ ሰውን ማስታመም አለመቻል ግን ያስፈራል። ሰው መሞቱ አዲስ አይደለም፤ የሚሞት ሰውን እጅ ይዞ ወደ ጌታ እንደሚሄድ መንገርና በመጨረሻ ላይ አብሮ መጸለይ፥ እየዘመሩ መሸኘት አለመቻል ያስፈራል። የሞተ ሰውን መቅበር ወግ ነው። መቅበርና የቀብር ስነ ሥርዓት ማድረግ አለመቻል ግን ያስፈራል። በጎዘን ጊዜ ተቃቅፎ ማልቀስ የሰው ልጅ ልማድ ነው፤ ይህንን ማድረግ አለመቻል ያስፈራል። ለምጽ ወይም ሥጋ ደዌ እንደ ያዘው ሰው በተዘጋ ቤት ውስጥ መሰንበት ያስፈራል። ፍርሃት ራሱ ያስፈራበት እንደዚህ ያለ ጊዜ ኖሮ አያውቅም። ስሜት ለፍርሃት የተገዛበት ጊዜ ነው ይህ ጊዜ።

ዜጋ ፈሪ ሲሆን መሪዎች መግዛት ይመቻቸዋል። መንግሥታት የዜጎችን ስሜት መቆጣጠር መቻላቸው ለመግዛት ያመቻቸዋል። የደርግ መንግሥት ሲመጣ አስታውሳለሁ፤ በሁከት ውስጥ ነበር የመጣው፤ የሰዎች ስሜት የተደበላለቀ ነበር። ተስፋ፥ ደስታ፥ ጥርጥር፥ ስጋት፣ ጥያቄ፥ ግር መሰኘት ነበረ። ያለምንም ደም ኢትዮጵያ ትቅደም ተባለ፥ ዕድገት በጎብረት፥ ንቃት፥ መንቃት፥ መነቃቃት መጣ። ትንሽ መረጋጋት ጀመረ። ፍርሃት የሚባለው ቦምብ በአገሪቱ የፈነዳው ግን ስድሳዎቹ በአንድ ቀን ሲገደሉ ነበር። ከዚያ ነጭ ሽብር በቀይ ሽብር ተብሎ አገሪቱ ሬሳ ስትታቀፍ ድንጋጤና ፍርሃት ነገሠ። ከዚያ በኋላ የነበረው የደርግ ዘመን ፍርሃት የነገሠበት ነበር። ሰው ሲፈራ መንግሥት ለመግዛት ይመቸዋል። ፍርሃት ደግሞ ጠንካራ ስሜት ነው። ኮቪድ-19 እንደዚያ ያለ ስሜት መፍጠሩ ግልጽ ነው። ሰው ሲፈራ ለመታዘዝ ምቹ ይሆናል።

ሐሰተኛው ክርስቶስ ከእውነተኛው ክርስቶስ የሚለየው በማስፈራሮ መግዛቱ ነው። እውነተኛው ክርስቶስ ጌታችን በፍቅር፥ በውዴታ፥ በነፃነት ነው ወደ መዳን የሚጋብዘው። ሐሰተኛው ክርስቶስ ግን ወደ ፊት እንዴት አስጨንቆ እንደሚገዛ፥ እንደሚሰገድለት፥ እንደሚመለከም በቃሉ አመልካች ትንቢቶች ተጽፈውልናል። እንደዚህ ያሉ ነገሮች ለዚያ መሰል አስፈራሪ አገዛዝ ጥርጊያ አይደሉም ማለት ወደ የዋኅነት የተጠጋ አመለካከት ነው።

የክትባት ጉዳይስ?

የክትባት ጉዳይ ሌላው ነው። ስለዚህ ትንሽ ልበል። አሁን ሰው ሁሉ በትልቅ ፍርሃት ውስጥ ባለበት ጊዜ ክትባት ተገኘ ሲባል ክትባቱን ለመውሰድ ዓይኑን የሚያሽ ወይም ሁለቴ የሚያስብ የሚኖር አይመስለኝም። ክትባቱ ከተሠራ ቢቆይም በሙከራ ሂደት ላይ ከርሞ በJanuary አጋማሽ ላይ ክትባቱ በይፋ መሰጠት ተጀምሮአል። አንዳንድ አገሮች በብዛት አዝዘው ይዘዋል። አንዳንዶች ራሱን ክትባቱን በስጋት እያዩት ነው።

ከክትባት ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት የሌላቸው አካላትና ኮርፖሬሽኖች ስለ ክትባት ሲናገሩ መስማትና ማየት ደግሞ፥ 'ለምን?' ብሎ መጠየቅን ይጠይቃል። ከሕክምና ወይም ከጤና ጥበቃ፥ ከስነ ሕዝብ ጋር ምንም ግንኙነት የሌላቸው ሰዎችና ድርጅቶች ስለ ክትባት በጥብቅናና በጥብቅ ሲናገሩ ሲደመጡ፥ 'ምን አጀንዳ ኖሯቸው ነው?' ያስብላል። ሰዎች አውቀው ወይም ሳያውቁ የሰይጣንን አሳብ ሊፈጽሙ እንደሚችሉ እናውቃለን። ሰይጣን የማያምኑትን ልብ ያሳወረ የዚህ ዓለም ገዥ መሆኑ በቃሉ ውስጥ ተጽፎአል። ማሳወር ደግሞ ለመቆጣጠር ዋና መሳሪያ ነው። ዕውር መሪ ያስፈልገዋል። ሰይጣን የማያምኑትን ልብ ካሳወረ ልባቸውን መምራት ይቻለዋል።

ክትባት ሰዎችን በቀላሉ መቆጣጠሪያ መንገድም ሊሆን እንደሚችል ማሰብ ይቻላል። ማዳኛና መከላከያ ሊሆን እንደሚችል ሁሉ አንዳንድ ክትባት ማጥፊያና ቀደም ሲል እንዳየነው እንደ

ማልተስ ንድፈ አሳብ የሕዝብ ቁጥር መለኅሚያና መቀነሻም ሊሆን ይችላል። አንዳንድ ቅን ምሑራን እና ሊቃውንት በንጹሕ ሕሊና ለሰዎች ደህንነት የሚሠሩት መከላከያና መድኃኒት በተንኮለኞችና እኩያን ሴረኞች ተጠልፎ ሊወሰድ አይችልም ለማለት አንችልም። ስለዚህ አንዳንዶች፥ 'ከክትባቱ ጋር የሚሰጥ ሌላ ነገር ቢኖርስ?' በማለት፥ አንዳች አደጋ ሊኖር እንደሚችል በመገመትም ሰዎች ይሰጋሉ፤ ቢሰጉም አንፈርድባቸውም።

ይህ ዓይነቱ ሁኔታ ደግሞ ወደ ፊት የሚመጣ አንድ ዓለምን ሊገዛና ሊቆጣጠር የተነገረለት ሐሰተኛ ክርስቶስ አለና ለዚያ ምቹ መድረክና ቤተ ሙከራ ሊሆን አይችልም ብሎ አለማሰብ አይቻልም። ክትባቱን ከሐሰተኛው ክርስቶስ ማኅተም ጋር አቆራኝተው የሚያዩ ሰዎች ብዙ ይላሉ። በቀጥታ ከ666 ጋር አያይዘው ያስተማሩና የሚያስተምሩ ጥቂት ያልሆኑ የመጽሐፍ ቅዱስ አስተማሪዎች አሉ። 666 ብዙ ስሕተቶችና መላ ምቶችን ያስተናገደ ትንቢት ነው። ብዙ ጊዜ ደግሞ ከዚህ ጋር የተያያዙ ስሕተቶችን በማባዛት ክርስቲያኖችን የሚያስበረግጉ አስተማሪዎች ቃሉን በወጉ ያልተማሩና የስነ አፈታት ጉዳተኞች የሆኑ ሰዎች ናቸው።

አንዳንድ ሰዎች ይህንን የክትባት ጉዳይ የ666 ምልክትና ኤሌክትሮኒካዊ ቺፕ በሰዎች ውስጥ መግባት አድርገው የሚያሳዩት ክትባቱ በአካል ስለሚወሰድ ነው። እነዚህ ሰዎች እንደሚሉት 666 የኤሌክትሮኒክ ቺፕ ከሆነ የሰዎች ግላዊ ሰነድ መሆን አለበት እንጂ እንዲህ በጅምላና የማንም ከማንም ሳይለይ፥ የማንም ለማንም የሚሰጡት ክትባት ሊሆን አይችልም። የባንክ ካርድ ወይም ዘመናዊ መታወቂያ ካርድ፥ ወይም የመንጃ ፈቃድ (በምዕራቡ ዓለም የመንጃ ፈቃድ መታወቂያም ነው) የግላችን መረጃዎችና ግብዓቶች ብቻ ናቸው ያሉባቸው። የማንም ለማንም ሊሆን አይችልም። ካርዱ ላይ ባርኮድ የሚሉት የሰነድ ተሸካሚ ወይም የኤሌክትሮኒክ ቺፕ ሊኖር ይችላል፤ ያንን መመሥጠሪያ የሚያነብብ ወይም ማንበብ የሚችል ሌላ ቴክኖሎጂ ደግሞ በሌላኛው ጫፍ አለ፤ እነዚህ ተናብበው ስለኔ መረጃው ይገኛል። ይህ ካርዱ ውስጥ ያለ ቺፕ ቀለበቴ ወይም አውራ ጣቴ ውስጥ ቢሆን ልዩነት የለውም፤ ወይም የጆሮ ጉትቻሽ ወይም ጆሮሽ ላይ ቢሆን ኪስ ወይም ቦርሳ ውስጥ ከመሸከም ልዩነት የለውም። በእውነቱ አሁን በምንጠቀምበት አጠቃቀም መልኩ ከሄድን ካርድ በቦርሳ መያዝ እና ኤሌክትሮኒክ ቺፕ መዳፍ ውስጥ መግባት ልዩነት የላቸውም። እንዲያውም ይህኛው የመዳፉ ስለማይጠፋና ስለማይሰረቅ ስጋት ይቀንሳል።

ይህ ማለት ግን፥ 'ወደፊት እንዲህ ያለው ቴክኖሎጂ ተግባር ላይ አይውልም፤ ሰዎችንም ለመቆጣጠር አይተገበርም' ማለት ሳይሆን፥ በጣም የተዛባውና ጥንቁላ የሚመስለው አፈታት ስሕተት መሆኑን እናስተውል ነው። ስለ 666 የሚያስተምር ሰው ጠቅላላውን የራእይን መጽሐፍ ሳያስተምር፥ ሳያስጠና ራእ. 13፥18 ብቻ ቦጭቆ የሚያስተምር ከሆነ አትስሙት። ያ ሰው የተሳሳተ አፈታት እየፈታ ያለ ሰው የመሆኑ ዕድል በጣም ሰፊ ነው።

ወደ ክትባቱ ስንመጣ፥ በተለይ እንደ ኮቪድ-19 ዓለምን በሙሉ የወረረና የዓለምን ብዙ ገጽታ የተቆጣጠረ ወረርሽኝ ሲኖር ክትባቱ አስፈላጊ ብቻ ሳይሆን ግዴታም ሊሆን ይችላል። ወረርሽኙ እጅግ ከተጋነነና አስፈሪ ከሆነ መከላከያው የምርጫ ጉዳይ እንዳይሆን ሊደረግ ይችላል። የግዴታው መልክም ሊለያይ ይችላል። የውዴታ ግዴታ በቀላሉ ይደረጋል። ከሥራ ጋር ከተቆራኘ፥ ይህ ከሆነ ከሕልውና ጋር ተያያዘ ማለት ነው። ሰው በሥራ ገበታው ለመገኘት ሲል ይወስደዋል። ከትምህርት ጋርም ሊቆራኝ ይችላል። የወሰዱ ሳይሆኑ፥ ያልወሰዱ ሰዎችም ዒላማ ሊደረጉ ይችሉ ይሆናል። የክትባት ሰርቲፊኬት ያላሳየ ሰው በአውሮፕላን መጓዝ ወይም ኬላ ማለፍ ሊከለከል ይችላል። ማዕቀብ ተጣለ ማለት ነው። ይህ ሁሉ ታዲያ ለቁጥጥር ሊሆን እንደሚችል ለጥንቃቄና ለመከላከል ሊሆንም ይችላል። ለሁለቱም ሊሆን ይችላል።

ክትባቱን ከዚህ በፊት እንደወሰድናቸው ብዙ ክትባቶች ብቻ ብናየው፥ የተለያዩ የክትባት መሥሪያ መንገዶች አሉ። ይህንን የኮቪድ-19ን ክትባት ከሌሎቹ የተለየ የሚያደርገው፥ ይህኛው ክትባት ምጡቅና አዲስ ዓይነት፥ ትውልድ አለፍ (next generation የሚሉት) ዘረመልላዊ ክትባት (genetic vaccine) እና viral vector vaccine የሚባሉት መንገዶችን ተከትሎ የተሠራ መሆኑ ነው። ይህ ደግሞ ለመጀመሪያ ጊዜ እየተሞከረ ያለው በኮቪድ-19 ነው። የተለመደው የክትባት መንገድ pritein subunit እና virus-like particle የሚባለው ነው። ይህ ረቂቅና ሳይንሳዊ ትንተና የሚጠይቅ ነው፤ እንደኔ ያለ ከሕክምና እና ቅመማ ሙያ የራቀ ሰው ሊተነትነውም አይችልም። ስለዚህ ጉዳይ ያነበብኩባቸውን አንድ ሁለት ምንጮችን አስቀምጣለሁ፤
https://www.youtube.com/watch?v=KMc3vL_MIeo&list=PLbpi6ZahtOH6CBHw5k8mNUmqm0yg-gfC_

በአማርኛ ስለዚህ ጉዳይ የተደረገ ቃለ ምልልስ በTSTAPP፡ ተስፉሽ እና ዶ/ር ዳንኤል ዮሐንስ መካከል የተደረገ ቃለ ምልልስ ከዚህ ይገኛል፤

https://www.youtube.com/watch?v=XN_dP8aizHo

ዶ/ር ዳንኤል ስለ ክትባቱ በሰፊ ዝርዝር የተናገረው ልዩ ዝግጅት ደግሞ ከዚህ ይገኛል፤

https://www.youtube.com/watch?v=LQcxsXtRUv0

የብዙዎች ፍርሃት ክትባቱ የቁጥጥር መሣሪያ ሊሆን ይችላል የሚል ነው። በተለይ ከሕዝብ ቁጥር እገታ ጋር የተያያዘ ሊሆን ይችላል የሚል ነው። ክትባት ሁሉ በጥርጥር መታየት አለበት ማለት አይደለም። ክትባት ሁሉ በጥርጥር መታየት የለበትም ማለትም አይደለም። ይህ በጥሞናና በጥንቃቄ መታየት ካለባቸው ጉዳዮች አንዱ ነው። ግን ወሬና ስሜት አእምሮአችንን መናጥና ማወክ የለበትም። ያለ ምንም ማስረጃ ክትባቱን አሰይጥነው በሚያሳዩ ሰዎች መወናበድ

የለብንም። ክትባትን መከላከያ ብቻ ነው በሚሉ የዋህ ሰዎችም መሞኘት የለብንም። እንደ ክርስቲያን በጸሎት፥ በምስጋናና በማስተዋል መወሰን ይኖርብናል።

እንደ ክርስቲያኖች ለክርስቲያኖች ነው የምናገረው፤ ስንኖር የማን መሆናችንን፥ ስንሞት ወዴት እንደምንሄድ አንርሳ። ጌታን የማታውቁ ደግሞ ይህን የምታዩ ወገኖች ወደ ጌታ ኑ በማለት ልጋብዛችሁ እወድዳለሁ። ወደ ጌታ መምጣት እረፍት ነው፤ ሰላም ነው፤ ወደ ጌታ መምጣት ሕይወት ነው፤ ዘላለማዊ ሕይወት። ዋስትና ያለው ዘላለማዊ ሕይወት። ይህ ሕይወት ጌታን በመቀበል ይጀምራል። ስለዚህ ጉዳይ ይበልጥ ለመረዳት፥ ዩቲዩብ ገጼ ላይ፥ 'ጌታን ተቀብለሃል?' በሚል ርእስ ያቀረብኩትን አጭር የ10 ደቂቃ ዝግጅት ይመልከቱ።

https://www.youtube.com/watch?v=YcOmswunVC0

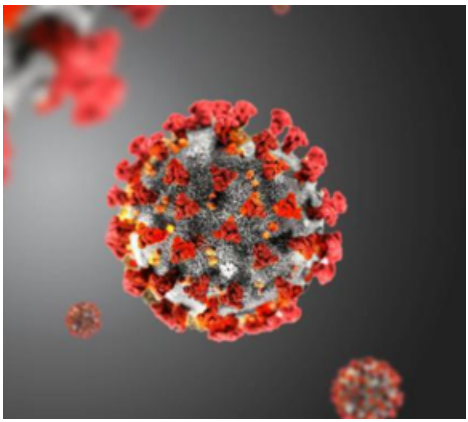

# ክፍል አምስት

## ኮቪድ-19 ክርስትና እና የእምነት ተቋማት (ጉዳትና ጥቅሞች)

ኮሮና እና የእምነት ተቋማት እና አገልግሎቶች ጉዳይ (ጉዳይ ነው ያልኩት ጉዳት ሳይሆን) ይህ ጉዳይ ሌላው መመልከት ያለብን ነገር ነው። እርግጥ ነው፤ አንጻራዊ ጉዳት አለው፤ ሆኖም፣ ኮሮና ሃይማኖት እየለየ የሚወርር ቫይረስ አይደለም። እንደ ክርስቲያን ፍርሃትንም በሽታውንም ሞትንም እንዴት መጋፈጥ እንዳለብን ቀደም ባሉት ክፍሎች በተለይም በክፍል አንድ እና ሁለት ተመልክተናል። በትንሹ ያለፉትን አራት ክፍሎች ለማስታወስ ሳልከልስ ነጥቦቹን ብቻ ላስታውስ። በክፍል አንድ ኮቪድ-19 እና ፍርሃት በሚል ርእስ ተመልክተናል ፍርሃት ምን መሆኑን አየን፤ በክፍል ሁለት ክርስቲያንና ፍርሃት በሚል ተመለከትን፤ በክፍል ሦስት ኮሮና ምንድር ነው? ቸነፈር? መቅሰፍት? ወረርሽኝ? ወይስ ሰው ሠራሽ ሴራ ወይም ቀውስ በሚል እያንዳንዳቸውን ተመለከትን? በክፍል አራት ዓለም አቀፍ ቤተ ሙከራ፥ ቁጥጥር፥ እና ክትባት በሚል ተመልክተናል።

በዚህ ክፍል ኮቪድ-19 ክርስትና እና የእምነት ተቋማት በሚል ርእስ ኮሮና በቤተ ክርስቲያን ላይ ስላመጣው ጉዳይ እናያለን። ይህ ጉዳይ ጉዳይም ጉዳትም ነው። ጉዳትም አለበት፤ ያንንም እንመለከታለን። ከጥቅሞቹ ልጀምር።

# የኮሮና መልካም ገጽታዎች።

## 1. ቤተ ክርስቲያንን ወደ አየር አውጥቶአታል።

ቤተ ክርስቲያን ማለት ጣራና ግድግዳ አለመሆኗ ዱሮም ይታወቃል። ኮቪድ ይበልጡን ያንን መልኳን ገልጦታል። እርግጥ ነው፤ ይህ አሠራር ለቁጥጥርና ማን ምን እያደረገ፥ በየትኛው ስብሰባ ምን እየተባለ እንደሆነ፥ እነማን ምን እየዶለቱ እንደሆነም ለማወቅና ለቁጥጥር አመቺ መሆኑም እውነት ቢሆንም፥ የቁጥጥር ጉዳይ ወይም የሴራ ንድፈ አሳብ ያልኩት እንዲህ ያለውንም ነገር እንደሚያካትት ቢታወቅም፥ ምንም በሌላ በማንም የማይደመጥ ዝግ ወይም secure ስብሰባ እናድርግ ማለት ባይቻልም፥ በኮቪድ ምክንያት ቤተ ክርስቲያን ሕንጻ አለመሆኗ ይበልጥ የተገለጠበት አጋጣሚ ተፈጥሯል። ይህ ወረርሽኝ ይበልጥ ገልጦታል። የማኅበራዊ ሚድያ አገልግሎት በሰፊው ተዘርግቷል።

ኮሮና የቤተ ክርስቲያንን በሮችን ሲዘጋ፥ ጌታ ደግሞ ቤተ ክርስቲያንን ከመሬት ወደ አየር ላይ ከፍ አድርጓታል። ቀድሞም አየሩን ስትጠቀምበት ቆይታለች፤ አሁን ግን በሰፊው ገባችበት። አሁን በሰለጠነው ዓለም ሥራዎች ሁሉ ከቤት እየተሠሩ ናቸው። ቢሮ መግባት በአካል መሆኑ ቀርቷል፤ ወይም በጣም ተቀንሷል። ስብሰባዎች virtual ሆነዋል። ተማሪዎቻችን ከቤት እየተማሩ ናቸው። ጦርነትም እንኳ በአካል መሆኑ እየቀረ እየመጣ፥ hsituation room እየሆነ ነው። ቴክኖሎጂው ራሱ ጥሩ ጎን ነው። ራሱን ቴክኖሎጂውን ለጉሞ መንዳት መችቻሉ ትልቅ በረከት ነው። በአንድ ጉዳይ ላይ ተመሳሳይ፥ ተቀራራቢ፥ ወይም የተለያየና ተቃራኒ አሳብ ያላቸው ሰዎችም ቀርበው መነጋገር መቻላቸው ድንቅ ነው። ከአመቺ ቦታ ሆኖ መሳተፍ ይቻላል። ቀድሞ የፓነል ውይይት ለማካሄድ በአካል መገናኘት ግድ ነበር። አሁን አይደለም። ይህ የቴክኖሎጂ አዝማሚያ ደግሞ ቀጣዩ ትውልድ የሚደረስበት ነውና ጠንካራ ብቻ ሳይሆን ጠቃሚ ጎኑም ነው። ይህ አዝማሚያ እንደ ማኅተም ሆኖ የሚቆይ ነው። ቤተ ክርስቲያን ከተከፈተች በኋላም የሚቀጥል ይሆናል።

## 2. ከሐሰተኞች መጠነኛ እፎይታ ሰጥቶናል።

ለክርስቲያኖች የማኅበራዊው ሚድያና የአየር ስብሰባዎች ቀላል የማይባል ትልቅ ሥራ ሠርተዋል። በዚሁ ልክ የአየር ባየር ጉባኤዎችም ተፈጥረዋል። ወደ ማኅበራዊ ሚድያ ወጥቶ ገንዘብ ለመሰብሰብ መረብ አበጅቶ መዘርጋት የታወቀ ስልት ሆኗል። ሐሰተኞቹ ነቢያትና ሐዋርያት በትንሹ አደብ እንዲገዙ ማድረጉ ታይቷል። የነሱ ድራማና ገበያ የሚደራው ጉባኤ ባለበት ነው። ሰዎች በአካል ሲገኙ ነው ሰነዶች የሚሰረቁትና የተጻፉት ነገሮች ከሰማይ እንደወረደ ምስጢር ተደርገው የሚተወነው። ኋላ ግን፥ አንዳንዶቹ እንደምንም አንገት ከደፉበት

እየተንደፋደፉ ብቅ ብቅ ማለት ጀምረዋል። ‘እገሊት የምትባዪ ማነሽ?’ ባይሉም፥ ‘እኔ ነኝ! የዝጋቤር ሰው!’ ብላ ብቅ የምትል ሴት ባትኖርም፥ የገስት ሃውሳቸውን ገቢያ ቀዝቀዝ ቢያደርገውም፥ ጉባኤ ከሌለ ጭር ሲል የማይወዱት ሐሳውያን መልክ ማንነታቸው በትንሹ በግልጽ እንዲታይ ለሕዝብ ፋታ ሰጥቶአል። አሁን ግን መልካቸውን ቀይረው መጥተዋል። እነዚህ ሰዎች እንደማይጠፉ የታወቀ ነው።

## 3. ከአስመጋቢዎች ግብጣና ከአጉራሽና ጎራሾች ግርግር ተረፍን።

በዚሁ ልክ፥ እነዚህ አውሮጳና አሜሪካና ሌሎች ያደጉ አገሮች እየሄዱ የሚቀፍሉ አገልጋይ ተብዬዎች ግብጣ መቅረቱ ሌላው አሳራፊ ጉዳይ ነው። ይህ እፎይታ ነው። ‘አገልጋይ ተብዬ’ ስል እነዚህን አሟሟቂዎችና ስሜት ኮርኳሪዎች ማለቴ ነው፤ እንጂ ጤናማ አገልጋዮች መኖራቸውን መርሳት የለብንም። ሐሰተኞቹን ነቢያት ማለቴ አይደለም፤ ሐሰተኞቹ የታወቁ ናቸው። ግን እነዚህ በየሄዱበት፥ በዚህ በሚድያ ዘመን ሳይቀር አንድ ስብከት ብቻ እየደጋገሙ የሚሰብኩትን ሰዎች ማለቴ ነው። እርግጥ ነው በጥቂት መስኮች የተካበተ የሚያካፍሉት እውቀት ያላቸው ሰዎች ቢጋበዙ ይህ መልካም ነው። ነገር ግን እንዲያው በዓመት ሁለቴ ከተጉበት በጩኸትና ጫጫታ ለመንቃት የሚደረግ ግብግብ የመነቃቃት ሳይሆን የማባነን ዘመቻ ነው። ከዚህ እፎይ ብለናል።

በእውነቱ ደግሞ አንድ የደረጀች፥ የቆየች ቤተ ክርስቲያን በውስጧ አገልጋይ የሚሆኑ ሰዎች ጠፍተው አይደለም ጋባዦቹ መድረካሞችን የሚጠሩትና የሚጋብዙት። ሲጀመር ጋባዦቹ ለስሙ መጋቢዎች ይባላሉ እንጂ መጋቢዎች ሳይሆኑ አስመጋቢዎች ናቸው። አንዳንዶቹማ ራሳቸውም ተመጋቢዎች ናቸው። የሚመግቡት ሲጠፋቸው ግብጣ ጋብዘው፥ ድግስ ደግሰው፥ ሞቅ ሞቅ አድርገው ለጥቂት ወራት እያገሱ ይቆያሉ። በእውነቱ ቤታቸውን ቢፈትሹ ለራሳቸው አጥቢያ ቀርቶ ለሌላም የሚተርፉ አገልጋዮች በውስጣቸው አሉ። ብቻ ኮሮና ከነዚህ ዓይነቶቹ፥ የመሚሚቅ ኮንፈረንሶች ፋታም ሰጥቶናል። ይህ ጥሩ ገጽታውም ነው።

## 4. ትምህርቶች በብዛትና በስፋት ተገኝተዋል

ብዙ የኦንላይን ትምህርቶች መኖራቸው ብቻ ሳይሆን፥ ጥሩው ትምህርትም በብዛትና በስፋት መገኘቱም ሌላው በረከት ነው። በነዚህ የዝግ ወራት ሁሌም ገብቶ የሚበሉት ምግብ መኖሩና ያ ደግሞ ልክ ፍሪጅ ውስጥ እንደሚቀመጥ ምግብ ሳይበላሽ ተቀምጦ የሚጠብቅ መሆኑ፥ ካስፈለገ ደጋግመው የሚበሉት፥ እንደገና የሚሰሙት የሚያዩት መሆኑ፥ ሌሎች ሰዎችም ያንን ትምህርት በአስተያየትና በጥያቄና መልስ የሚያዳብሩት መሆኑ፥ ጥሩው ነገር ነው።

### 5. አምልኮ የግልና የቤተ ሰብነቱ ግልጽ ሆኗል

ሌላው ጠንካራ ጎን ሰዎች በማኅበርና በደቦ ሳይሆን በግልና በቤተ ሰብ ክርስትናን የሚለማመዱበት አጋጣሚ ደምቆ ወጣ። በቡድን ተሸፍነው የነበሩ ክፍተቶች አሁን በግል ጥረት ይደረግባቸዋል። ግልጽ ሆነ ማለት ተጠናከረ ማለት አይደለም። ከሰመ ማለትም አይደለም። ግልጽ ሆነ ነው። በሸፋን ውስጥ ተሸፍኖ መቆየት ቀረ። የሰነፎቹ ጉዳት እንደተጠበቀ ሆኖ፥ በግል የማይተጉቱ ሰነፎቹ ይበልጡን ሰንፈው መጎዳታቸው እንደተጠበቀ ሆኖ፥ ሰዎች በግላቸው ቃሉ ምን እንደሚል መመርመርና መፈለግ ጀምረዋል። እንደ ቤተ ሰብ በሳምንት ውስጥ በርካታ ጊዜያት ቃሉን አብረው ማንበብና ተንበርክከው መጸለይ ሆኖላቸዋል። ይህ ጥሩ ጎን ነው።

## የኮሮና ጎጂ ገጽታዎች።

ወደ ፊት ሐሰተኛው ክርስቶስ እንደሚመጣና በሚመጣበት ጊዜ ሰዎችን የሚገዛው ስሜትን ብቻ ሳይሆን እምነቶችንም በመቆጣጠር እንደሆኑ በቃሉ ውስጥ ተመልክቶልናል። የሚሰገድለትና የሚመለክም ሰው ይሆናል። በ2ተሰ. 2፥4 *እኔ እግዚአብሔር ነኝ ብሎ አዋጅ እየነገረ በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ እሰኪቀመጥ ድረስ፥ አምላክ ከተባለው ሁሉ፥ ሰዎችም ከሚያመልኩት ሁሉ በላይ ራሱን ከፍ ከፍ የሚያደርገው ተቃዋሚ እርሱ ነው።* ይላል። *እኔ እግዚአብሔር ነኝ ብሎ* አዋጅ መንገር እንዲሁ በቀላሉ የሚሆን ነገር አይደለም። ከዚህ በፊት እና ከዚህ በኋላም የሚመጡ፥ የሚሆኑ ነገሮች አሉ። በተለይም የክርስቶስን እምነት መዝጋት እና ቤተ ክርስቲያንን ማዳፈን ከተግባሮቹ አንዱ መሆኑን የራእይ መጽሐፍ ይጠቁመናል። 'አውሬው' እየተባለ ከራእ. 13 ጀምሮ የተጠቀሰው ይህ ሰው ምልክቱን ያልተቀበሉትን ለይቶ ያሳድዳል። ምልክቱን የማይቀበሉት የበጉ (በጉ የተባለው ክርስቶስ ነው) ተከታዮች ናቸው። አሁን በአዋጅ አምልኮ ሳይከለከል ቤተ ክርስቲያን ስትዘጋ ምን እንደምትመስል በመጠኑ አየን። በስደት ስትዘጋ ምን እንደምትመስል የኢትዮጵያ ክርስቲያኖች መጠነኛ እውቀት አለን። ስለዚህ ጠቅላላው የመዘጋት ስዕሉ አለን። ወደ ጉዳቶቹ ስናልፍ፥

### 1. እንደ አካል ያለመሰብሰብ ጉዳት

ኮቪድ-19 ቤተ ክርስቲያንን መጠርቀሙ አንድ አሉታዊ ገጽታው ነው። እንዲህ ያሉ ወረርሽኞች በሚከሰቱባቸው ጊዜያት ብዙ ወይም ሁሉም ተቋማት የሚዘግጉ ቢሆኑም፥ የእምነት ተቋማት ያላቸው ስነ ልቡናዊ አዎንታዊ ግብዓቶች አሉና፥ በተለይም መንፈሳዊ የማበርከት ድርሻ አለና፥

የእምነት ተቋማት ከተዘጉ እነዚያ ግብዓቶች ይጠፋሉ። ሰዎች ሲፈሩ፥ ሲደነግጡ ወደ እግዚአብሔር ፊታቸውን ይመልሳሉ። ያ እግዚአብሔርን መፈለጊያ ስፍራ ደግሞ ቤተ ክርስቲያን እንደሆነች ያውቃሉ። ቤተ ክርስቲያንን በሚያውቋት መልኳ ፈልገው ከስፍራዋ ሲያጧት ግራ ይገባቸዋል። የባሰም ይፈራሉ። ይህ ሕዝባዊ ጉዳትም ነው።

ቤተ ክርስቲያን አካል ናትና የቤተ ክርስቲያን የጎበረት አምልኮ ለቤተ ክርስቲያን ሕልውና ትልቅ አስተዋጽዖ አለው። በኮቪድ-19 ስርጭት የመጀመሪያዎቹ ሰለባዎች ቻይናና አውሮጳ ቢሆኑም፥ በዓለም ቀዳሚዋ ተጎጂ ዩ ኤስ አሜሪካ ናት። በአሜሪካ ግንኙነቶች ለቀቅ ይደረጉ በተባለበት በ2020 የበጋ ወራት ሬስቶራንቶችና ካፌዎች፥ ቡና ቤቶችና ናይት ክለቦች እንኳ በመጠኑ ሲከፈቱ ቤተ ክርስቲያን ግን እንደተዘጋች እንድትቆይ ተደርጋ ነበር። ይህ ጉዳይ አንዳንዶችን እንዲጠረጥሩና እንዲጠይቁ አድርጎም ነበር።

የSun Valley, Californiaዋ ግሬስ ኮሚኒቲ ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ጆን ማካርተር ይህ ቤተ ክርስቲያንን የመዝጋት አካሄድ ተገቢ ባለመሆኑና በኮቪድ የሞቱት ወይም የሚሞቱት ሰዎች 99.99 ተርፈው ከ0.02% ያነሰ (0.017%) በመሆኑ ይህ ፍርሃት መሠረተ ቢስ መሆኑን ተናግሯል። ማካርተር፥ ለመጀመሪያዎቹ 4 ሳምንታት ሌሎቹ አብያተ ክርስቲያናት ያደርጉት እንደነበረው ሁሉ ከቤተ ክርስቲያኑ በየእሁዱ በቀጥታ ስርጭት ማስተላለፍ ጀመረ። ስርጭቱን ከዚያ እንደሚያስተላልፍ ስለሚያውቁ ሰዎች በመጀመሪያ ጥቂት አሥሮች፥ ከዚያ በመቶዎች የሚቆጠሩ፥ ከዚያ ከሺህ በላይ ሆነው ወደ ቤተ ክርስቲያን መምጣት ጀመሩ። የካሊፎርኒያ መንግሥት ለመዝጋት ሦስቴ የፍርድ ቤት ትእዛዝ አመጣ። ግን ፍርድ ቤት ሲኬድ ዳኛው ይህ የቤተ ክርስቲያን መዝጋት CDC የሚባለው ድርጅት ምክር እንጂ መንግሥታዊ የፍርድ ቤት ትእዛዝ አለመሆኑን አሳውቆ ማምለካቸውን እንዳይከለከሉ ፈረደላቸው።

በዚህ በፌብሯሪ ወር 2021 በካናዳ በአልበርታ ግዛት በዚህ በአምልኮ ስብሰባ ምክንያት አንድ መጋቢ እስከመታሰርም ደርሷል። እንዲህ ባለ ጊዜ ሕግ አውጪና ሕግ ተግባሪው ራሳቸውም በብዥታ ውስጥ የሚሆኑበት ሁኔታ መኖሩ ግልጽ ነው። እነ ጆን ማካርተር አምልኮውን የቀጠሉት በሁለት ምክንያቶች ነው።

አንደኛው፥ የአገሪቱ ሕግም፥ የእግዚአብሔር ሕግም አምልኮን እንደማይከለክል በግልጽ የተጻፈ በመሆኑ ነው። ማምለክ ከአገሪቱ መሠረታዊ ሕገ መንግሥታዊ መብቶች አንዱ በመሆኑ፥ ደግሞም፥ ከምድራዊ መንግሥት ይልቅ ቃሉን የሰጠውን አምላክ መታዘዝ ክርስቲያናዊ ግዴታ በመሆኑ ነው። ስለዚህ፥ ለመምጣት ያልፈቀዱ እንደ ቀድሞው በማኅበራዊ ስርጭቶች መካፈላቸው እንደተጠበቀ ሆኖ፥ የፈለጉት ጥንቃቄያቸው እንደተጠበቀ ሆኖ በየእሁዱ መሰብሰብና በአካልም እየተገኙ ማምለክ ጀምረዋል፤ ቀጥለዋል።

ሁለተኛው ምክንያት ተግባራዊው ግንዛቤ ነው። ሰዎች በጥቂት ቁጥር ሠርግ ቢያደርጉ ወይም በጥቂት ቁጥር ልደት፥ ምረቃ፥ እና የመሳሰሉትን የደስታ ጉዳዮች ቢያከናውኑ ችግር የለውም።

እንዲያውም ሠርግ በትንሽ ቁጥር በኛ ባህል የተለመደ አይደለም እንጂ በምዕራቡ ዓለም ቀድሞም የታወቀ ነው። ድል ያለ ሠርግ መደገስ ያልቻሉ በትንሽ ስነ ሥርዓት ተጋብተው፥ 'እወቁልን' ማለት በኛም ባህል እየተለመደ መጥቷል። መገኘት ደስታ ነው፤ ቢቀርም ጉዳት የለበትም። እንደ ምረቃ፥ ልደት፥ በቀላሉ ልንተዋቸውና ቢቀሩብንም የሚቀርብን ነገር የለም። እነዚህ የደስታ ግንኙነቶች ቅንጦቶች ናቸው። ነገር ግን፥

- ሰው መታመሙ አዲስ ነገር ሳይሆን፥ ቃሉ እንደሚል ለታመመ ዘይት ቀብቶ መጸለይ ወይም የታመመ ሰውን ማስታመም አለመቻል ጉዳት ነው። በአጠገባቸው ሰው ሳይኖር የሞቱ ጥቂት አይደሉም።
- ሰው መሞቱ ራሱ አዲስ አይደለም፤ የሚሞት ሰውን ግን አጠገቡ ተገኝቶ፥ እጁን ይዞ አብሮ መጸለይ አለመቻል፥ ወደ ጌታ እንደሚሄድ ነግሮ እየዘመሩ መሸኘት አለመቻል ጉዳት ነው።
- የሞተ ሰውን መቅበር ወግ ነው፤ ግን መቅበርና የቀብር ስነ ሥርዓት ማድረግ አለመቻል፥ በጎዘን ጊዜ ተቃቅፎ ማልቀስ የሰው ልጅ ልማድ ሆኖ እያለ፥ ይህንን ማድረግ አለመቻል ጉዳት ነው። ጉዳት ብቻ ሳይሆን ግፍና ጡር ነው። ለጥንቃቄ ቢባልም ከስፍር ያለፈ ጉዳት አላበት።

አንድ የአካል ብልት ለሌላው ማድረግ ያለበትን ማድረግ ሳይችል ሲቀር ጉዳት ነው። ሌሎቹ ለደስታ የሚደረጉ ስብሰባዎች ቅንጦቶች ናቸው። ከላይ የተዘረዘሩት ግን ቅንጦቶች አይደሉም። ያኔ በደርጋዊ የስደት ዘመናት እንኳ ቁጥር ይነስ እንጂ ቅዱሳን በየቤቱ በጥቂት ቁጥር ይገናኙ ነበር። ይህኛው ማንኛውንም ዓይነት አካላዊ ስብሰባ ያገደ ክስተት ነው። በተለይ ለኛ ለኢትዮጵያውያንና እንደኛ ለመሰለ ባህል፥ እንኳን በሞት ቀርቶ በአዘቦቱም ቀን መተቃቀፍ ትልቅ ነገር ነው። ይህን ማጣት ይከብዳል።

ይህ አካሄድ፥ በተለይ ቤተ ክርስቲያን የምትሆንበት አኳኋን ትክክል ነው? ወይስ አይደለም? የሚለውን መወሰን ያለበት ማን ነው? መንግሥትን መታዘዝ ክርስቲያናዊ ግዴታ ነው። ግን መታዘዙ አምልኮን ሲነካስ? አምልኮን ሲነሳስ? አታምልኩ ወይም ለማምለክ አትሰብሰቡ ሲባልስ? ያኔ ቆም ብሎ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መልስ መፈለግ ተገቢ ነው። የመጀመሪያዎቹን አብያተ ክርስቲያናት ታሪክ ከአዲስ ኪዳን ገጾች ስናነብብ፥ ቤተ ክርስቲያን የተወለደችው በሕጋዊ ጫና ውስጥ ነው። በሕጋዊ ብቻ ሳይሆን በሃይማኖታዊ ጫና ውስጥም ነው። ተላላፊ ወረርሽኝ አልነበረም። ግን ለክርስቲያኖች መሰብሰብ ሕጋዊ አልነበረም። አለመሆን ብቻ ሳይሆን፥ እንዲያውም እንዳይሰበሰቡ ሕጋዊ ጫናም ነበረበት። 'ቄሣር ጌታ ነው!' በሚባልበት ዓለምና ጊዜ፥ የቄሣርን ለቄሣር ብለው፥ 'ኢየሱስ ጌታ ነው!' ያሉ ሰዎች ነበሩ። የደረሰባቸው ስደትና ጉዳት አለ? አዎን፥ አለ። አታምልኩ ሲባሉ በነፍሳቸው ተወራርደው ያመለኩ ሰዎችም መኖራቸው በቅዱስ ቃሉ ውስጥ ተጽፎልናል።

ቤተ ክርስቲያን ቅዱሳንን ከማገልገልና ወንጌል ላይ ከማተኮር ይልቅ፥ 'ዓለም ምን ትለኛለች? መንግሥት ምን ይለኛል?' የምትል ከሆነች፥ ወይም የዓለምን አመለካከትና አስተያየት ሰብሳቢ ስትሆን፥ ያኔ፥ ባህል ቀያሪ መሆኗ ቀርቶ ከባህሉ ወንዝ ጋር ፈሳሽ ትሆናለች። ያኔ፥ ዓይናፋርና ብሎም እስረኛ ትሆናለች። በጊዜውም አለጊዜውም ቃሉን የምትሰብክ አትሆንም። በአዲስ ኪዳን መሰብሰብ፥ ተሰበሰቡ፥ መሰብሰባቸሁን፥ ወዘተ፥ እየተባለ ስለ መሰብሰብ በብዛትና በግልጽ ተጽፎአል። *በአንዳንዶችም ዘንድ ልማድ እንደ ሆነው፥ መሰብሰባችንን አንተው እርስ በርሳችን እንመካከር እንጂ፤ ይልቁንም ቀኑ ሲቀርብ እያያችሁ አብልጣችሁ ይህን አድርጉ።* ዕብ. 10፥25። ይህ በስደት ውስጥ እያለፉ ላሉ አማኞች የተነገረ ቃል ነው። ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል፥ ቃሉ ራሱ በግዕዝ አቅሌስያ የሚለው ቃል፥ ምንጩ የግሪኩ ኤክሌሲያ ነው። ስብሰባ ወይም ጉባኤ ማለት ነው። ቤተ ክርስቲያን አካልና አካላዊ ስብስብ ናት። ጉባኤና ማኅበርም ናት።

ይህ ማለት ግን አላግባብ በሆነ መንገድ ለወረርሽኙ መጋለጥና ሌሎችንም የማጋለጥ ምክንያት መሆን አይደለም። ከልክ በላይ መበርገግና ፈጽሞ ከክርስቲያናዊ ስብሰባዎችና አገልግሎቶች መጾም ማለትም አይደለም። እየሆነ ያለውን፥ እመሬቱ ላይ ያለውን ሁኔታ፥ ቁጥርና እስታቲስቲክስን፥ የጤና ተቋማትን ምክር እና የመንግሥት ድንጋጌዎችን፥ የቤተ ክርስቲያንን ማንነትን በተለይም የቃሉን ትምህርት ጠንቅቆ ማወቅ ተገቢ ነው።

## 2. የሐሰተኞች መብዛትና የስሕተቶች መጉዳት

ከላይ በጥቅሞቹ ዝርዝር ውስጥ ሐሰተኞቹ የጉባኤ ግርግር ለሌብነታቸው ስለሚመች ጉባኤ ከሌለ ማምታታታት እንደማይችሉ አሳይቻለሁ። ይሁን እንጂ አሁን አሁን የአየር ባየር ነቢያት ነን ባዮች ፈሉ።

አሁን ጊዜው የሚድያ ስለሆነ ማንም ካሜራ ወይም ካሜራና ኮምፒዩተር ያለው ወይም ስልክና የኢንተርኔት ግንኙነት ያለው ሁሉ ሰባኪም፥ አስተማሪም፥ ተንባይም መሆን ቻለ። ፈታሽ የለ፤ ጠያቂ የለ፤ መርማሪ የለ፤ ማን ነህ? ማን ነሽ? ባይ የለ፤ ኬላ የለ፤ አጥር ሰበር፥ ኬላ ሰበር በዛ። እልፍ ሰባኪዎችና ከነዚያም ብዙ ሐሰተኛ አስተማሪዎች፥ ሐሰተኛ ነቢያት፥ ሐሰተኛ ሐዋርያት ፈሉ። እንደ እንጉዳይ፤ ያለ ከልካይ። ብዙዎች ክርስቲያኖች ደግሞ ሁሉን ማመን ብቻ ሳይሆን፥ ሁሉንም በቀላሉ ያምናሉ። መጽሐፍ ቅዱስ የከፈተ ሁሉ እውነት ተናጋሪ ይመስላቸዋል። ሰው ደግሞ ዓይን አዋጅ ሆነበት፤ ሁሉ ልክ መሰለው።

አሳቹቹ ደግሞ አንዳንዴ እውነት ይናገራሉ፤ ደግሞ ገዳይ መርዝ ይቀይጣሉ፤ ይቀላቅላሉ። ያኔ ከየገሰት ሃውስና ከየጉባኤው የሚሰበሰቡትን የሰዎችን ፕሮፋይል አሁን ከየፌስቡኩና ከየሌሎች አካውንቶች ያነብቡና መተንበይ ነው። እና ሰው ያገኘውን ሁሉ መብላት፥ መብላት፥ መብላት።

የተበላ ነገር ደግሞ ትንሽ ቆይቶ ነው ወይ ወደ ላይ፥ ወይ ወደ ታች የሚያደርገው። እና በሽተኛ በዛ። ይህ በሽታ በጣም እና በቀላሉ ተላላፊ ነው። እንደ ራሱ እንደ ኮሮና። ሐሰተኞቹም ያለ ከልካይ፥ ያለ ታዛቢ በዙ፤ ይህ ችግር ነው፤ ጉዳት ነው።

## 3. የአገልጋዮች ጉዳት

ጤናማዎቹ አብያተ ክርስቲያናትም እየተጎዱ መሆናቸውም ታይቷል። አገልጋዮች የሚከፈላቸው እየጠፋ የተቸገሩባቸው አሳዛኝ ሁኔታም ታይቶአል። የአገልጋዮች መጎዳት በአካል ተገናኝቶ ማምለክና ማገልገል በሌለባቸው ያላደጉ አገሮች አብያተ ክርስቲያናት በቴክኖሎጂው መገናኘትም ስለሌለ አገልግሎትም የለም። አገልግሎት ከሌለ እንደ ተግባርና እንደ ሥራ ተቆጥሮም ቢሆን የሚታሰብ ክፍያም የለም። እና የቤተ ክርስቲያን ተከፋይ የሆኑ አገልጋዮች ተጎዱ። ድንኳን ሰፊ አገልጋዮች ሥራም ሙያም ስላላቸው ትንሽ የሚወላዱበት ዕድል ኖሯቸዋል። ብዙዎች አገልጋዮች ግን ተጎድተዋል።

በሰለጠኑት አገሮች ኢኮኖሚውም ቴክኖሎጂውም የተራመደ ስለሆነ ላለመጎዳትና ከጉዳት በፍጥነት ለማገገምም የተመቻቸ ነው። ለቤተ ክርስቲያን መስጠት ቀድሞም ኤሌክትሮኒክ መሆኑ፥ ከባንክ በቀጥታ እየተቆረጠ መሰጠቱ፥ እና የመሳሰሉት ቀድሞም ስለተለመዱ ችግሩ አስደንጋጭ አልሆነም። በአገራችንና አገራችንን በመሰሉት አዳጊ አገሮች ግን ጉዳቱ ሰፊም፥ ጥልቅም፥ ፈጣንም፥ አስደንጋጭም ነው።

ወረርሽኙ ከጤንነት ቀውስ ቀጥሎ ያደረሰው ጉዳት የኢኮኖሚው ጉዳይ ነው። ባደጉት አገሮች እንኳ በኢኮኖሚ መመታት ከፍተኛ ቀውስ አስከትሏል። ብዙ መንግሥታዊ መሥሪያ ቤቶች፥ የንግድ ድርጅቶችና ሕዝባዊ ተቋማትንም ጨምሮ የአገልግሎት መስጫዎች ለተወሰነና ላልተወሰነ ጊዜ ተቋርጠዋል፤ ተዘግተዋል። ብዙ ሚሊየኖች ከሥራ ገበታ ለጊዜው ወይም ለዘለቄታው ተፈናቅለዋል። አንዳንድ አገልግሎቶች እንዳይሞቱ መንግሥት የድጎማ በጀት (stimulus bill) መድቧል። ለዜጎችም፥ በተለይም ለተፈናቀሉት መንግሥት የተለየ የድጎማ በጀት አፍስሷል። ይህ አቅማቸው በዳበሩ አገሮች ነው። በአዳጊ አገሮች እነዚህን ማድረግ የሚቻል ቀርቶ የሚታሰብም አይደለም።

የጤንነት ቀውስ የምጣኔ ሀብት ቀውስ ፈጥሯል፤ ገናም በሰፊው ሊፈጥር ይችላል የሚል ስጋት አለ። የምጣኔ ሀብት ቀውስ ከማኅበራዊ ቀውስ ጋር ሩቅ አይደለም። እነዚህ ሁለቱ ደግሞ ከፖለቲካ ቀውስ ጋር የተቆራኙ ናቸው። በአንድ በኩል ይህ ጊዜ የወረርሽኝ ጊዜ ብቻ ይመስለኛል። በሌላ በኩል ግን፥ ባለፈው በክፍል አራት እንዳልኩት ይህ ጊዜ የፍተሻ ጊዜም ይመስለኛል። ምጣኔ ሀብት ሲቃወስ ቤተ ክርስቲያን ተነጥላ ከለላ ውስጥ ትቆያለች ማለት አይቻልም።

በአዳጊ አገሮች ባሉ አብያተ ክርስቲያናት በተለይ አገልጋዮች መጎዳታቸው በጣም ግልጽ ነው። ይህ ጉዳይ እንደገና ሊታሰብበት የተገባው ጉዳይ ነው። በኔ መረዳትና ከልምድም እንዳለፍኩበት አገልጋዮች ድንኳን ሰፊዎች ቢሆኑ ይመረጣል። የሙሉ ጊዜ አገልጋዮች ይቅሩ ማለቴ አይደለም። ነገር ግን ድንኳን ሰፊ አገልጋይነት መደነቅና መለመድ፥ ማሸብረቅም አለበት። ጳውሎስ በሐዋ. 20፥33-34 እንዲህ አለ፤ *ከማንም ብር ወይም ወርቅ ወይም ልብስ አልተመኘሁም፤ እነዚህ እጆቼ በሚያስፈልገኝ ነገር ለእኔና ከእኔ ጋር ላሉት እንዳገለገሉ እናንተ ታውቃላችሁ።* እነዚህ እጆቼ ሲል በእጁ ሠራተኛ መሆኑን መናገሩ ነው። በሐዋ. 18፥1-3 ይህንን ተግባሩን እናገኛለን። ጳውሎስ ድንኳን ሰፊ አገልጋይ ነበረ።

የሙሉ ጊዜ አገልጋዮች መኖር የለባቸውም ማለት አይደለም፤ ያስፈልጋሉ። አገልጋዮች ሸክምም፥ ትምህርትም፥ ጸጋም፥ ጥሪም ያላቸው ሰዎች መሆን አለባቸው። ይሰመርበት፤ አራቱም ንጥረ ነገሮች ያሏቸው ሰዎች መሆን አለባቸው። ይሁን እንጂ፥ አንዳንድ የሙሉ ጊዜ አገልጋዮች የሚባሉት ሰዎች 'አገልግሎት' የሚሉትን ነገር ቀላልና አቋራጭ የገንዘብ ማግኛ አድርገው የሚያዩ ናቸው። ከአገልጋይነት ይልቅ አውደልዳይነት እንደሚበዛባቸውም የታወቀ ነው። ከአራቱ የአገልጋይ ንጥረ ነገሮች አንዱ ላይ፥ ጥሪ ላይ ያሰምሩና፥ ይህኛው ደግሞ በቀላሉ ተፈትሾ ልክ ነህ ወይም አይደለህም የሚባል አይደለምና፥ የሐኬት እንጀራ መብላት ይጀምራሉ። በተለይ ትምህርት የምትባለው ነገር ስትነሣ ይሸመደመዳሉ። ብዙዎቹ የመድረክ የጉባኤ አስተናጋጅና አስመጋቢ ሆነው ይቀራሉ።

አንዳንዶች ደግሞ የሙሉ ጊዜ አገልግሎት ሥልጣንን መለማመጃቸውና ገንዘብን መሰብሰቢያ፥ ወይም የጡረታ ዋስትና አድርገው ዘመናቸውን የሚገፉ ናቸው። በተለይ በመንግሥት መሥሪያ ቤት ወይም በሌላ መስክ ሲሠሩ ኖረው ለጡረታ ሲቃረቡ ተጠራን የሚሉ፥ ሥራ አቁመው ወደ አገልግሎት የሚገቡ ሰዎች ሥራቸውን ሳይተዉ ቢያገለግሉ ጥሩ አርዓያ መሆን ይችሉ ነበር። ሌሎች ወጣቶችም እየሠሩ እንዲያገለግሉ ጥሩ ምሳሌ ይሆኑ ነበር። ስለዚህ፥ አገልጋይነትን መኖሪያ ከማድረግ የእውቀት፥ የእጅ ጥበብ፥ የንግድ፥ የሌላም መስክን መሰማሪያ አድርጎ ማገልገል እጅግ ጠቃሚ መሆኑን ለመናገር ነው። አገልጋይነቱ እኮ አይቀርም፤ በሥራ መስክ መሳተፍ ደግሞ ይበልጥ ትጉህ እንደሚያደርግ፥ ይበልጥ ፍሬያማ እንደሚያደርግ፥ ይበልጥ ኃላፊነትን እንደሚጠይቅና ዋጋም እንደሚያስከፍል በሁለቱም መስመሮች እንዳገለገለ ሰው መናገር እችላለሁ።

እርግጥ ነው፤ የሥራና የአገልግሎት ሚዛን፥ የአገልግሎትና የቤተሰብ ሚዛን መጥጠበቅ አለበት። ሆኖም፥ ለሌላም የተረፉት እነ ጳውሎስ ምሳሌዎቻችን ናቸው። በቀድሞዎቹ የአገራችን አብያተ ክርስቲያናት ያገለገሉት አባቶች አብነቶቻችን ናቸው። በእርሻ ጊዜ አርሰው፥ ዘርተው፥ አርመው ለወንጌል እየዘመቱ፥ በአዝመራ ጊዜ ተመልሰው ያጭዱ፥ ይወቁ፥ እጎታና ጎተራ ያገቡ የነበሩ ገበሬ ወንጌላውያን ምስክሮቻችን ናቸው። በአሁኑ ጊዜ የቻይና ቤተ ክርስቲያን በዓለም ካሉት አብያተ ክርስቲያናት በፍጥነትና በጥራት እያደገች ያለች ቤተ ክርስቲያን ናት ነው የሚባለው።

በዚያው ልክ አገልጋዮች ድንኳን ሰፊዎች ናቸው። ይህ ከሆነ ምንም ቢፈጠር የሚያስደነግጥ፥ የሚያስበረግግ ነገር አይኖርም። መኖሪያንንና መታመኛችን የዘላለም አምላክ ቢሆንም እየሠሩ ማገልገል ውብ ጣዕም አለው። ከጉዳትም መትረፊያ ይሆናል።

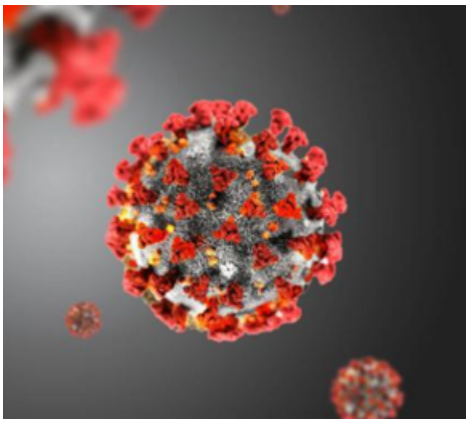

# ክፍል ስድስት

## እናስ ምን ይሁን? ከዚህ በኋላስ? እንዴት እንኑር?

‘ክርስቲያን እና ኮሮና’ በሚል ርእስ ባለፉት ሳምንታት አምስት ክፍሎችን ተመልከተናል። ይህ ስድስተኛውና የመጨረሻው፥ መደምደሚያው ነው። በዚህ በመጨረሻው ክፍል፥ እስካሁን ስለ ኮቪድ-19 የተካፈልነውን ከተካፈልን በኋላ፥ ‘እና ምን ይፈጠር? ታዲያ ምን ይሁን?’ የሚለው ጥያቄ አሳብ ላይ እናተኩራለን። የነዚህን ጥያቄዎች መልሶች ቀድሞም በየክፍሉ በከፊል ተወስተዋል። ለመደምደሚያ ግን ተግባራዊ ግንዛቤዎች ላይ እንደገና ማተኮርና መጨረሱ ተገቢ መስሎ ታይቶኛል። ተግባራዊ ብቻ ሳይሆኑ ክርስቲያናዊ ግንዛቤዎችም ላይ አተኩሮ ይህንን ተከታታይ ስርጭት መጨረሱ አስፈላጊ ይመስለኛል። ኮቪድ-19ን በተመለከተ አንድ ቃለ ምልልስ አድርጌ እና አንድ የቡድን ውይይት ውስጥ ተሳትፌ ነበርና እዚያ ያነሳኋቸውን ነገሮችም እዚህም አካትታለሁ።

ኮቪድ-19 በፈረንጆች 2020 (በኛ 2012) የዓለምን መልክ የቀየረ ክስተት ነበር። ነበር ሆኖ አልቀረም አሁንም አለ። ከዚህ በኋላ ምን ያህል እንደሚቆይም አናውቅም። በዚህ አስጊና አዋኪ ጊዜ፥ ‘እግዚአብሔር የት ነው ያለው?’ ብለው የሚጠይቁና እርሱ ራሱም ኳራንቲን የገባ የመሰላቸው ሰዎች አልጠፉም፤ ወይም አሉ። በክፍል ሦስት እንዳልኩት እግዚአብሔር ዛሬም እዚያው ነው። ዛሬም በዙፋኑ ላይ፥ ዛሬም በተቀደሰ መቅደሱ ነው። እግዚአብሔርን በትላልቅና በጥቃቅን ነገሮችና ምክንያቶች ሕልውናውን መጠርጠር የለብንም፤ ይህ የአማኝ ጠባይ አይደለም። የሆነው ቢሆን እርሱ ሁሌም እርሱ መሆኑን መርሳት የለብንም።

እግዚአብሔር በዙፋኑ ላይ ነው. . . .

ስለ ፍርሃት ስንካፈል እንዳልኩት ማዕበሉ ይናወጣል፤ ጌታ ግን በታንኳዋ አለ። ትልቁ ነገር የጌታ በታንኳዋ መኖር ነው። በ1912 የተሠራችውና 'ማንም፥ እግዚአብሔርም እንኳ ሊያሰጥማት የማይችል መርከብ' ተብላ የነበረችውና ገና በመጀመሪያው የሙሽርነት ጉዞዋ የሰጠመችው ታይታኒክ፥ ዝነኛ መርከብ ነበረች። ጌታ የነበረባት ጀልባ ከታይታኒክ ጋር ስትወድደር ምናምንቴ ነገር ናት። ነገር ግን በዚያች ደካማ ነገር ውስጥ፥ በውስጧ የማዕበልና ወጀብ አዛዥ ብቻ ሳይሆን፥ የሁሉ ፈጣሪ ጌታ ነበረ። ስለዚህ ያለመስጠም ዕድሏ 50-50 ወይም 50/100 ሳይሆን 100/100 ነው። እንኳን ታንኳዋ ምድርም ብትነዋወጥ ጻድቅ መታመኛ አለው። መዝ. 46፥1-2 *አምላካችን መጠጊያችንና ኃይላችን፥ ባገኘን በታላቅ መከራም ረዳታችን ነው። ስለዚህ ምድር ብትነዋወጥ፥ ተራሮችም ወደ ባሕር ልብ ቢወሰዱ አንፈራም።*

. . . . . (ምድር ብትነዋወጥ ተራሮች ወደ ባህር . . . ሸዋዬ)

ልንፈራ እንችላለን? አዎን። ግን መታወክና መጨነቅና መሳቀቅ አለብን? የለብንም። ጭንቀትና ፍርሃታችንን በእርሱ ላይ እንጣል። በእርሱ እንታመን። በኛ ላይ የእርሱ ፈቃድ ሁሌም ለበጎ እንደሆነች እርግጠኞች ሆነን እንወቅ።

ማዕበሉ ግን ይኖራል። የጌታ በታንኳዋ መኖሩ ማዕበሉን አልከለከለም። ዛሬም እንደዚያው ነው፤ አይከለከልም፤ እኛን ግን በማዕበሉ ውስጥ እያለን ያረጋጋናል። ፍጥረትም ተፈጥሮም በሚቃትትበት በወደቀች፥ በተረገመች ዓለም ነው ያለነው፤ አይደል? ጌታ ከመምጣቱ በፊት ባሉት ዘመናት ደግሞ እነዚህ የሚረብሹ፥ የሚያውኩ ነገሮች ይብሱን እየከፉ፥ እየተበላሹ እንደሚሄዱ ነው ቃሉ የነገረን። የምድር መናወጦች፥ ራቦች፥ ቸነፈሮች፥ ጦርነቶች፥ ቁጣዎች፥ ወረርሽኞች፥ መቅሰፍቶች ይሆናሉ። ኮቪድ-19 አንዱ ነው። አንድ ቀን ጌታ ይመጣል፤ ያኔ፥ ጽድቅ እንደ ጅረት ይፈስሳል። ከጌታ ጋር ለዘላለም እንኖራለን። ይህ ተስፋ ካለን ከመከራውና ከወረርሽኙ ባሻገር አቅንተን ማየት ይቻለናል። ሕይወትም ሞትም ያስፈራሉ፤ ግን ተስፋ ያለን ሰዎች ነን። ማዕበሉ ይኖራል፤ መታመናችን ግን ከሁሉ በላይ ይቀጥል።

ከኮቪድ ያገኘናቸውን መልካም ልምዶችና ልምምዶች እና ትምህርቶች ይዘን እንቀጥል። መታጠብ፥ መሸፈን፥ መራቅ። እነዚህ ሦስቱ ዋናዎቹ ናቸው።

እጅ መታጠብን የመሰለው ንጽሕናን መጠበቅ መልካም ባህል ነው። የእጅ መታጠብ በተለይ በማደግ ላይ ባሉት አገሮች ሌሎችንም ተዋሃስያንና በሽታዎች ለመከላከል ምክንያት የሆነልን ነገር ነው ተብሏል። ከብዙ ነገሮች ጋር እንነካካለን። ከኮሮና ጋር ከተያያዙ ነገሮች ብቻ ሳይሆን ከብዙ ጎጂ ጀርሞችም ጋር። እና በመታጠባችን ከሌሎችም ተላላፊ ነገሮች ተጠብቀናል ማለት ነው። ከእጃችን ጋር ደግሞ፥ በየቀኑ ልባችንን፥ አእምሯችን፥ ሕሊናችንን መታጠብም፥ ማጽዳትም አንርሳ። የውጪ ብቻ ሳይሆን የውስጥ ንጽሕናችንም ይጠበቅ።

መሸፈንም መልካም ነው። ሲያስለንና ሲያስነጥሰን ተጠንቃቂዎች መሆናችን ይቀጥል። ኮሮና ከጠፋ በኋላም እንኳ ይቀጥል። ይህም ከብዙ ተላላፊ የአየር ተላላፊዎች ጥሩ መከላከያ ነው። በካይ ቆሻሻ አየርና ቫይረስ ወደ አፋችንና አፍንጫችን እንዳይገባ እንደምንሸፈን ነፍስና መንፈስን የሚያረክሱ ቆሻሻዎች ወደ ውስጣችን እንዳይገቡ ተጠንቃቂዎች ደግሞ እንሁን። ወደኛ ከሚገባው ብቻ ሳይሆን ከኛ የሚወጣውም ሌሎችን እንዳይበክል እንጠንቀቅ። 'ሰውን የሚያረክሰው ከውስጥ የሚወጣው ነው' ብሏል ጌታ አይደል? ማስክ ስናስብ ይህንንም እናስብ።

መራራቅም መልካም ነው። ለጥንቃቄ ተብሎ የተደነገጉ አካላዊና ማኅበራዊ መራራቆች ሰዎችን ከሰዎች ጋር ማራራቅ ጀምረዋል። ወሸባ መግባት ዱሮም የነበረ ነገር ነው። የአንኮበር ገዢ የነበሩት አዛዥ ወልደ ጻድቅ በዐፄ ምኒልክ ዘመን ከፉ ቀን የተባለው ወረርሽኝ ወቅት የሚገርም ነገር አድርገው ነበር። ከበዕውቀቱ ሥዩም፤ ከአሜን ባሻገር፤ የሰፈረው እንዲህ ይላል፥ "ከፉ ቀን የተባለው ዘመነ ወረርሽኝ ወቅት በበሽታው መጠቃቱን ሲያውቅ ወደ ሌላ ሰው ላለማዛመት ዱር ውስጥ ለብቻው ኖሮ፥ ሲድን ተመልሷል። አደን የተባለው የፈረንሳይ መንገደኛ፥ 'በጣም ብሩህ አእምሮ ያለውና ለወዳጆቹ የታመነ' ብሎ ያመሰግነዋል።" (ገጽ 210-211።) መራቅ መልካም ነው። ከዚህ ጋር ደግሞ፥ ሌሎች ራቁ የተባልናቸው ነገሮች አሉ፤ ከነዚያ እየራቅን ነን? በዚህ ኢጋጣሚም ራቁ ከተባልናቸው ነገሮች መራቅንም መለማመድ አንርሳ፤ እንለማመድ። ጥቂት ራቁ የተባልናቸውን ነገሮች ላንብብ፤

1ተሰ. 5፥22 ከማናቸውም ዓይነት ክፉ ነገር ራቁ።

ነገር ግን ለዚህ ዓለም ከሚመችና የአሮጊቶችን ሴቶች ጨዋታ ከሚመስለው ተረት ራቅ። 1ጢሞ. 4፥7

1ጢሞ. 6፥4-5፤ እግዚአብሔርን መምሰል ማትረፊያ የሚሆን በመሰላቸው ሰዎች ይገኛሉ። እንደነዚህ ካሉት ራቅ።

2ጢሞ. 2፥16 ነገር ግን ለዓለም ከሚመች ከከንቱ መለፍለፍ ራቅ፤

ጠብን እንዲያመጣ አውቀህ ከሰነፎችና ካልተማሩ ምርመራ ራቅ፤ 2ጢሞ. 2፥23።

ከነዚህ በራቅን ልክ ደግሞ ከእግዚአብሔር ጋር የመቀራረብስ ነገራችንስ እንዴት ነው? ለብቻ እና ለብቻ ከጌታ ጋር የመሆን የጥሞና ጊዜስ ጉዳይ? ከጌታ ቃልና ከቃሉ ጌታ ጋር የመሆን ጊዜስ? ወደ እርሱ እየቀረብን ነን? ማንም ሊቀርበው በማይችል ብርሃን ላለው፥ ግን ወደሚቀረበው፥ ሊቀረብ ደግሞ ወደተገባው፥ እየቀረብን ነን?

መዝ. 34፥5 ወደ እርሱ ቅረቡ ያበራላችሁማል፥ ፊታችሁም አያፍርም።

ያዕ. 4፥8 ወደ እግዚአብሔር ቅረቡ ወደ እናንተም ይቀርባል።

በሐሰተኞች አንወናበድ። ሐሰተኞች፥ ‘ኮሮና በመጋቢት ወር፥ በግንቦት ወር ይጠፋል፥ በእጄ ዱቄት ሆነ፥ ምናምን’ እያሉ ይዋሻሉ። ለውሸታቸው ማብቂያ የለውም። ሐሰተኞች፥ ተንባዮች፥ ቃልቻዎች ጠፍተው አያውቁም፤ ወደፊትም አይጠፉም። አንስማቸው፤ አንፍራቸው። ፍርሃት የሐሰተኛ ነቢያት የምግብ ጠረጴዛና የቾርቻሮ መደብራቸው ነው። ወደ ሐሰተኛ ነቢያት ከሚሄዱ ሰዎች ምናልባት 100% ባይባል እንኳ ከ95% በላይ ወይ አንድ ወይ ሌላ ፍርሃት ያለባቸው ሰዎች ናቸው። ሐሰተኞችን አሁንም ሁሌም አትስሚቸው። እነዚህ ሰዎች ሐሰተኞች መሆናቸውን የምናውቀው ኮሮና ከመምጣቱ ከወራት ወይም ዓመታት በፊት አንዲት ቃል ስለ ኮሮና አልተነፈሱም። እውነት፥ እንደሚሉት ነቢያት ቢሆኑ ኖሮ ኮቪድ-19 መላውን ዓለም ጥርቅም አድርጎ እንደሚዘጋው ቀድመው በስሙ ጠርተው አይናገሩም ነበር? ምንም አልተናገሩም። ከመጣ በኋላ ነው ከኛ ጋር መምጣቱን ያወቁት፤ መናገር የጀመሩትም ዓለምን ካዳረሰ በኋላ ነው። ከዚያ በማስፈራራት ሊነግዱ ሞከሩ። ውሸታሞች ናቸው፤ እንደ ስማቸው ሐሰተኛ ነቢያት ናቸው፤ አንወናበድ።

ትንቢትን በተመለከተ፥ ወደፊት የሚሆነውን ነገር በግልጽና በማያሻማ ቃል የሚናገረውና የተናገረው ነቢይ ቅዱስ ቃሉ ብቻ ነው። አስቀድሞ የተነገረውን ትንቢት ንድፍ ተከትለን የሚሆንትን ነገሮች መተለምና መጠባበቅ ይቻለናል። ነገር ግን የዛሬ ዓመትና የዛሬ ስድስት ወር የሚሆኑ ነገሮችን የሚናገሩ ሰዎች ዛሬ የሉም። ነሲባውያን እና ግምታውያን የሉም ማለቴ አይደለም። እነዚህ በመቶዎች የሚቆጠሩ አሉን። በእርግጥ ስለ ወደፊቱ የሚናገር ‘ነቢይ’ የሚባል እውነተኛ ሰው ዛሬ የለም። እርግጠኛ ይሰመርበት። ነሲባውያኑ ታዲያ በድፍረት ሲናገሩ ወደ ከርሞና ከዚያም ቀጥሎ ወዳለው ዓመት የደርሶ መልስ ቲኬት ተሰጥቷቸው ተነጥቀው ደርሰው አይተው የመጡ ይመስላሉ። አንወናበድ።

ከወዲያኛው፥ ከኖርንበት ትተነው ከመጣነው ዓለም ደብተራዎችና መጽሐፍ ገላጮች፥ ጠጠር ጣዮች፥ ሞራ ገላጮች እንደሚያደርጉት የመሰለ እኛምጋ እንዲህ ያሉ የቀለሉ ነገሮች የሚያደርጉ መጥተዋል። ግን እነዚህ የወደፊቱን የሚናገሩ ሰዎች አይደሉም። እንደዚህ ያሉ ነቢያት ቢኖሩ ኖሮ ኮቪድ-19 መላውን ዓለም ጥርቅም አድርጎ እንደሚዘጋው ይነግሩን ነበር። ኮሮና ክንፍ እያበቀለ በነበረባቸው ወራት እኮ የኛ ነቢያት ተብዬዎች፥ ‘የምንትስ ዓመት’ እያሉ መስከረም 2012 ሲጠባ ጨፍረው አስጨፍረው ነበር፤ ከሦስት ወር በኋላ ነው ነገር ሁሉ ሲዘጋ የደነገጡት። ምን ያላሉት ‘የምንትስ ዓመት’ ነበረ? የከፍታው፥ የበረከቱ፥ የመጣሉ፥ የተከፈተ ሰማዩ፥ የንጋት ጮራው፥ የመውረሱ፥ ምን ያላሉት አለ? ያኔ የኮሮና ሽታውም፥ ሽውታውም አልነበራቸውም። ማዕዘኑ ላይ ደርሶም እንኳ አላዩትም፤ አያዩማ! በነዚህ ሐሳውያን አንወናበድ።

በእውነቱ ስለ ወደፊቱ የሚናገር ነሲባዊ ገማች እንጂ እርግጠኛ ነቢይ የለም እንጂ ኖሮ ቢሆንና ኮሮና እንደሚመጣ ሃቻምና በዚህ ጊዜ ነግረውን አውቀነው ቢሆን ኖሮ ከሰማንበት ጊዜ ጀምሮ እኮ ስንጨነቅ እንቆይ ነበር። አለመኖራቸው በጀን እንጂ! አንዳንዶቹ ደፋሮች እኮ፥ በምዕራቡ ዓለም፥ ‘ጌታ በዚህ ቀን ይመጣል’ እያሉ ስንት የውሸት አዋጅ አውጀው የስንቶችን ሕይወት

አፍርሰዋል! በተለይ በ2ሺህ መግቢያ አካባቢ ስንቱ ከሰረ! ጌታ የሚመጣበትን ቀን እንኳን እነዚህ ውሸታሞች፥ ጌታ ራሱም አልተናገረም። መጪው እራሱ ያልተናገረውን የማይመጡቱ የሚገምቱት አገማመት ያስገርማል! ጌታ ያልተናገረው ለኛ ማወቅ አስፈላጊያችን ስላልሆነ ነው። እንጂ፥ በ2024 የፋሲካ ቀን እመጣለሁ ቢል ምን ሊሆን እንደሚችል መገመት ይቻላል። እና ኮቪድ-19 የሚባል ወረርሽኝ በሚቀጥለው ዓመት ዓመት ይመጣና ብዙ ሕዝብ ይፈጃል የሚሉ ነቢያት አለመኖራቸው በጀን። ለአንድ ቀን አትጨነቁ ተብለን ለዓመት የሚያስጨንቁ እንዳይኖሩ ጌታ ማድረጉ፥ ይህ የእርሱ ኪነ ጥበብ ነው። በሐሳውያን አንወናበድ።

ነገ የሚሆነውን አናውቅም። ነገ ምን እንደሚሆን አናውቅም እንጂ ነገ በማን እጅ መሆኑን ግን ፈጽሞም አንጠራጠር። አሳብ የለሾችና ግድ የለሾች እንድንሆን ሳይሆን ለነገ እንዳንጨነቅ ጌታ አስተምሮናል፤ ነገ ለራሱ ይጨነቃልና ለነገ አትጨነቁ፤ ለቀኑ ክፋቱ ይበቃዋል። ማቴ. 6፥34። ነገን ባለማወቃችን አንጨነቅ፤ አለመጨነቅ ብቻ ሳይሆን፥ እንዲያውም እንረፍ። ነገ የሚሆነውን ብናውቅ እኮ የባሰ ልንጨነቅም እንችላለን። እንዲያውም ከምንናፍቀው ይልቅ ልንሸሸው እንፈልግ ይሆናል። ግን አንጨነቅ። ሁላችንም፥ ከኛ ማናችንም፥ አንዳችንም፥ ነገን አናውቅም። ነገን ባለማወቅ ግን መታመናችን ይጨምር እንጂ አይቀንስ። በአዲስ ኪዳን ወደ ፊት የሚሆን፥ መቼ እንደሆነ ግን የማናውቀው አንድና ትልቅ ትንቢት አለ። ያም የጌታ መምጣት ነው። በናፍቆት እንጠብቀው። እስከዚያ ግን ያዕ. 4፥13-16 እንዳለው ለየቀኑ ኑሮአችን በእምነት እንኑር፤

*አሁንም፦ ዛሬ ወይም ነገ ወደዚህ ከተማ እንሄዳለን በዚያም ዓመት እንኖራለን እንነግድማለን እናተርፍማለን የምትሉ እናንተ፥ ተመልከቱ፥ ነገ የሚሆነውን ሊታውቁምና። ሕይወታችሁ ምንድር ነው? ጥቂት ጊዜ ታይቶ ኋላ እንደሚጠፋ እንፍዋለት ናቸሁና። በዚህ ፈንታ፥ ጌታ ቢፈቅድ ብንኖርም ይህን ወይም ያን እናደርጋለን ማለት ይገባችኋል። አሁን ግን በትዕቢታችሁ ትመካላችሁ፤ እንደዚህ ያለ ትምክህት ሁሉ ክፉ ነው።* ስለ ነገ አንመካ።

ብንኖር ወይም ስንኖር የእርሱ ነን፤ እናገልግለው፤ ለእርሱ ክብር እንኑር። ስንኖር የተደላደልን፥ የማንነቃነቅ፥ የጌታ ሥራ የበዛልን እንሁን። ቃሉ እንደሚል፤ 1ቆሮ. 15፥58 *ስለዚህ፥ የተወደዳችሁ ወንድሞቼ ሆይ፥ ድካማችሁ በጌታ ከንቱ እንዳይሆን አውቃችኋልና የምትደላደሉ፥ የማትነቃነቁም፥ የጌታም ሥራ ሁልጊዜ የሚበዛላችሁ ሁኑ።* ስንኖር እንዲህ እንኑር። መደላደል እና አለመነቃነቅ መታመን ነው። ስንኖር በመታመን እንኑር።

ስንኖር እናገልግለው። ስናገለግል በሰዎች ሳንታይም፥ ያለ ቲፎዞና ያለ አጃቢም፥ ያለ ጎሽታና አጨብጫቢም እናገልግል። በማኅበራዊ ወይም አካላዊ መራራቅ ምክንያት የጉባኤ ስብሰባዎች በቀሩበት ኮሮና እንደጀመረ ሰሞን የወቅታዊ የእስፖርት ጨዋታዎች በዓመቱ ውስጥ አስቀድሞም መርሐ ግብር የተያዘለት ጉዳይ ነውና ጨዋታዎችና ውድድሮች መቀጠል ነበረባቸው። ጨዋታዎች ሰዎች በብዛት የሚሰበሰቡበት ስለሆነና ያ ደግሞ ስለተከለከለ ውድድሮች በባዶ እስቴዲየም ነበር የሚደረጉት። ጨዋታዎቹን የሚያደምቁ ጭብጨባዎች የሉም፤ ጩኸትና ሁካታ የለም፤ ነጥቦች ግን ይቆጠራሉ፤ ሕጎችም ይከበራሉ፤ የሚያዩ የሉም

ተብሎ ፋውል ኣይሠራም። ዳኛው ብቻ እያያቸው ሕጋዊ ጨዋታ ይጫወታሉ። በሚሊየን የሚቆጠር የቲኬት ሽያጭ ገቢ ባይኖርም፥ ተመልካች ባይኖርም፥ ዳኛው እና ጥቂት ታዛቢዎች፥ ፊልም ቀራጮች፥ እና የተወሰኑ የስፖርት ተንታኞች ብቻ ባሉበት ውድድሮች ተካሂደዋል።

ይህን ሳይ አንዳንድ ሕዝበኛ ሰባኪዎቻችንን አሰብኩኝ፤ በተለይም ሰብኮ አደሮቹን። አዳራሽ ሙሉ ሕዝብ እያስጨበጨቡ እያንጫጩትን፥ ጭር ሲል የማይወዱትን፥ ከማሳየት ይልቅ መታየት የሚናፍቃቸውን፥ መድረክ ሞልተው የሚንጎራደዱትን፥ ሳምንታዊ አዲስ ልብሳቸውን የሚያስመርቁትን፥ እነዚህን አሰብኳቸው።

የሚያዩን ሲኖሩ እንደምናገለግለው የሚያዩን ሳይኖሩም እናገለግላለን? ዳኛው ብቻ እያየን እናገለግላለን? ገቢ ሲቀርም፥ ሙዳይ ሳይዞርም፥ መባ ሲቀንስም እናገለግላለን?

ማገልገል ማለት መቆም ነው፤ በፊቱ መቆም። *ልጅቼ ሆይ፥ በፊቱ ትቆሙና ታገለግሉት ዘንድ፥ አገልጋዮቹም ትሆኑ ዘንድ፥ ታጥኑለትም ዘንድ እግዚአብሔር መርጦአችኋልና ቸል አትበሉ።* 2ዜና 29፥11 በፊቱ የምንቆም ሰዎች ነን? በፊቱ መቆም ዕድል ነው፤ መታደል ነው። በፊቱ መቆምና በሰዎች ፊት መቆም የተለያዩ ናቸው። ከመጽሐፍ ቅዱስ በፊቱ የቆሙና መቆማቸውንም ያወቁ ሁለት ምሳሌዎች ልውሰድ። አንዱ ኤልያስ ነው።

ኤልያስ በፊቱ፥ በአምላኩ ፊት የቆመ ሰው ነበረ፤ *በገለዓድ ቴስቢ የነበረው ቴስብያዊው ኤልያስ አክዓብን፦ በፊቱ የቆምሁት የእስራኤል አምላክ ሕያው እግዚአብሔርን! ከአፌ ቃል በቀር በእነዚህ ዓመታት ጠልና ዝናብ ኣይሆንም አለው።* 1ነገ. 17፥1።

*ኤልያስም፦ በፊቱ የቆምሁት የሠራዊት ጌታ ሕያው እግዚአብሔርን! እኔ ዛሬ ለእርሱ እገለጣለሁ አለ።* 1ነገ. 18፥15።

በአምላኩ ፊት የቆመ ሰው በሰዎች ፊት መቆም ይችላል። በሁኔታዎችም፥ በችግሮችም ፊት መቆም ይችላል። እንዲህ ያሉ ሰዎች የሚቆሙበት እግሮችም፥ የጀርባ አጥንትም አላቸው። ለሌሎቹም የብርታት ምክንያትና የብርታት አጋሪ ይሆናሉ። ብርታትና እምነት ልክ እንደ ፍርሃት ተላላፊም ነው።

የኤልያስ አገልጋይ የነበረውና ኋላ በስፍራው የእስራኤል ነቢይ የነበረው ኤልሳዕም ቋንቋው ብቻም ሳይሆን እርሱም እንደ ኤልያስ ነበረ። እንደ መንፈሳዊ አሳዳጊው ሁሉ መቆምን የቆመ ሰው ነበረ። በአምላኩ ፊት የቆመ ሰው፤

*ኤልሳዕም፦ በፊቱ የቆምሁት የሠራዊት ጌታ ሕያው እግዚአብሔርን! የይሁዳን ንጉሥ ኢዮሣፍጥን ያላፈርሁ ብሆን ኖሮ አንተን ባልተመለከትሁና ባላየሁ ነበር።* 2ነገ. 3፥14።

*እርሱም፦ በፊቱ የቆምሁት ሕያው እግዚአብሔርን! አልቀበልም አለ።* ይቀበለውም ዘንድ ግድ *አለው፤ እርሱ ግን እንቢ አለ።* 2ነገ. 5፥16።

በአምላካቸው ፊት የቆሙ ሰዎች ሕዝበኞች አይሆኑም። ሕዝባሞችም አይሆኑም። በሚያያቸው ፊት መቆምን ያወቁ ናቸውና ሁሌ የሚታዩ የመሆን ስሜትን የተጎናጸፉ ናቸውና፥ 'ታየሁ ወይ? የምታይ ያለህ!' እያሉ አያገለግሉም። እርሱ አምላካቸው ያያቸዋል! ያንንም ያውቃሉ።

ስንኖር እናገልግለው፤ በፊቱ እንቁም።

ስንሞትም የት እንደምንሄድ እናውቃለን። ብንሞት የት እንደምንሄድ እርግጠኛ ሆኖ የሚያውቅ እንደኛ ያለ ማንም ሕዝብ የለም። ሞትንም አንፍራ፤ ነገ የሚሆነውን አናውቅምና፤ ከነገ በስቲያ የሚሆነውን ግን እናውቃለን። በጌታ የሆንን እኛ፥ ከምድራዊ ኑሮአችን በኋላ የት እንደምንሄድ በእርግጥ እናውቃለን። መቼ እንደምንሞት አናውቅም፤ ከሞት ማዶ፥ ከሞት ባሻገር የሚሆነውን ግን እናውቃለን። የምናውቀው በግምት አይደለም፤ ከመካከላችን አንዱን ልከነው ሰልሎ ስለመጣም አይደለም። ሞቶ የተነሣ ጌታ ስላለን እና እርሱ የነገረን ነገር ስላለ አንፈራም።

ፊል. 1፥21-23 *ለእኔ ሕይወት ክርስቶስ፥ ምትም ጥቅም ነውና። ነገር ግን በሰጋ መኖር ለእኔ የሥራ ፍሬ ቢሆን፥ ምን እንድመርጥ አላሰታውቅም። በእነዚህም በሁለቱ እጨነቃለሁ፤ ልሄድ ከክርስቶስም ጋር ልኖር እናፍቃለሁ፥ ከሁሉ ይልቅ እጅግ የሚሻል ነውና፤* አለ። እጅግ የሚሻል! ከሞት በስቲያ ያለው ሕይወት እጅግ የሚሻል መሆኑን የሚያውቅ ሰው ይናፍቃል እንጂ አይሳቀቅም።

በመጨረሻ፥ ለሌሎች ላልዳኑት የምንዘረግጋ፥ ተስፋን የምናካፍልና ዘላለማዊውን የምንመሰክር እንሁን። ጌታ ዛሬ በመካከላችን ቢገኝ ምን ያደርግ ይሆን? ራሱን ከኛ ያርቅ ይሆን? አያርቅም። ያኔ ካደረገው ምንም የተለየ ነገር አያደርግም። ሰዎችን ለንስሐ ይጠራ ነበር፤ ወንጌልን ይሰብክና ያስተምር ነበር፤ ርኩሳን መናፍስትን ያወጣና ተአምራትን ያደርግ ነበር፤ ድውያንን ይፈውስ ነበር፤ የማይነኩትንም ይነካ፥ የማይዳሰሱትንም ይዳስስ ነበር።

*እነሆም፥ ለምጻም ቀርቦ፦ ጌታ ሆይ፥ ብትወድስ ልታነጻኝ ትችላለህ እያለ ሰገደለት። እጁንም ዘርግቶ ዳሰሰውና፦ እወዳለሁ፥ ንጻ አለው። ወዲያውም ለምጹ ነጻ።* ማቴ. 8፥2-3። ለምጻም ከሩቅ ሆኖ ርኩስ ነኝ፤ ርኩስ ነኝ እያለ እንዳይነኩት ይከላከላል እንጂ ቀርቦ ጥያቄ አይጠይቅም፤ ሉቃ. 17፥11-19 እና ዘሌ. 13፥45-46። ፈውስን ቢጠይቅም እንኳ በሌላ ሰው መድዳስስ የለበትም። ለምጽ መተላለፍ ብቻ ሳይሆን መርከስም አለበት። ለዚህ ነው በሩቅ የሚቆሙት። ይህ ማኅበራዊና አካላዊ መራራቅ ዱሮም የነበረ ጉዳይ ነው።

ጌታ የሚያረክሱትን ዳስሶ ነበር፤ በሌሎች የሚያረክሱም ተዳስሶ ነበር። *እነሆም፥ ከአሥራ ሁለት ዓመት ጀምሮ ደም የሚፈስሳት ሴት በኋላው ቀርባ የልብሱን ጫፍ ዳሰሰች፤ በልብዋ፦ ልብሱን ብቻ የዳሰስሁ እንደ ሆነ፥ እድናለሁ ትል ነበረችና። ኢየሱስም ዘወር ብሎ አያትና፦ ልጄ ሆይ፥ አይዞሽ፤ እምነትሽ አድኖሻል አላት። ሴቲቱም ከዚያች ሰዓት ጀምራ ዳነች።* ማቴ. 9፥20-22። ይህች ሴት ደም ይፈስሳት የነበረች ሴት ናትና በአሮጌው ኪዳን ሕግ መሠረት ርኩስ ናት፤ የነካትም፥ የነካችውም ይረክሳል። ጌታ የሚያረክሱትን ለመንካትም በሚያረክሱት ለመነካትም እሩቅ አልነበረም።

ከጥቂት ዓመታት በፊት ያነበብኩት የJohn Ortberg *God Is Closer Than You Think* የተባለ መጽሐፍ ውስጥ የአባ ዴሚየን (Father Damien) ትንሽ ቅንጫቢ ታሪክ ተጽፎአል። ይህ ከ1840-1889 (ቀደም ሲል የጠቀስኩት የአገራችን ወህኒ አዛዥ ወልደ ጻድቅ በኖሩበት

ዘመን ማለት ነው) የኖረ በሞሎካይ (ሐዋይኢ) ውስጥ የሚገኝ ካላዋኦ የሚባል መንደር ያገለገለ መነኩሴ ነው። ያገለግላቸው የነበሩት በተለምዶ ለምጽ የምንለው ቢስ ገላ ወይም ቁምጥና የያዛቸውን ሰዎች ነበር። ደዌው ተላላፊ ስለሆነ ሰዎቹ ከዚያ መንደር አይወጡም እዚያው ይኖራሉ፤ እዚያው ይሞታሉ። እንዲህ ያለው የኳራንቲን መኖሪያቸው leper colony ይባላል፤ የለምጻሞች መንደር ማለት ነው።

አባ ዴሚየን በመካከላቸው ለ16 ዓመታት አገለገለ። ወንጌል ሰበከ፤ ትምህርት ቤት ከፈተ፤ ክሊኒክ ከፈተ፤ ያከማቸው ጀመር። በጉንድሽ እጆቻቸው ከሠሩት ዳስ እንዲወጡ ቤቶችን ሠራላቸው፤ ሲሞቱ ተነትተው አፈር እንዳይለብሱና በክብር እንዲቀበሩ ሳይቀር እስከ 2ሺህ የመቀበሪያ ሳጥኖች በገዛ እጁ ሠርቶላቸዋል። ሰፈራቸው የሙታን ሳይሆን ሕይወት ሕይወት እንዲሸት አደረገ። ይህን ሲያደርግ እነዚያን ለምጻሞች ወድዶአቸው ነበርና ከእነርሱ ተለይቶና ከርቀት ሳይሆን በመካከላቸው ሆኖ ነበር ያገለገላቸው።

ከዓመታቱ በመጨረሻዎቹ፥ አንድ የገና በዓል ቀን ቃል ሊያካፍል ተነሥቶ ሲቆም መጀመሪያ የተናገራቸው ሁለት ቃላት በብዙ መጻሕፍት ውስጥ የተጠቀሱና በብዙ ተናጋሪዎችም የተነገሩ ቃላት ናቸው። እነዚህ ሁለት ቃላት 'እኛ ለምጻሞች . . .' ብሎ የጀመረባቸው ቃላት ናቸው። "We lepers . . ." በአገልግሎቱ መጨረሻ አባ ዴሚየን ለምጻሞችን የሚረዳ ሐኪምና አስተማሪና የወንጌል ሰባኪ ብቻ ሳይሆን ራሱም ለምጻም ሆኖ ነበር። በመረጣቸው ሰዎች መካከል አገልግሎ እንደነሱ ሞተ። 'እኛ ለምጻሞች' ብሎ መስሏቸው፥ ተመሳስሏቸው፥ ሆኗቸው ሞተ።

ያ የመጀመሪያው አዳም ከፈጣሪ አምላኩ ፊት እንደሸሸና እንደጠፋ እግዚአብሔር ሊፈልገው እንደወደደ፥ ጌታ በሥጋ ሲመጣም ያንን ሊያደርግ ነው የመጣው፤ *የሰው ልጅ የጠፋውን ሊፈልግና ሊያድን መጥቶአልና አለው።* ሉቃ. 19፥10። የሰው ችግር ጦርነትና ረብሻ፥ ወረርሽኝና በሽታ፥ ድኅነትና እጦት አይደለም። እነዚህ ነገሮች ሊገድሉም ላይገድሉም ይችላሉ። የሰው ችግር ሁሌም ገዳይ የሆነውና ዋጋው ሞት የሆነው ኃጢአት ነው። ኮሮና ሊገድልም ላይገድልም ይችላል። እስከ ዛሬ (ማርች 6፥ 2021) ድረስ በመላው ዓለም የተያዙ 116.8 ሚሊየን (116,824,161) ሲሆኑ፥ የሞቱ 2.5 ሚሊየን (2,594,675) ናቸው። የሞቱ ከመቶ ሲሰላ ወደ 2% ነው። ኃጢአት ግን 100% ይገድላል። ኃጢአት ግን 100% ገዳይ ነው። በሉቃ. 13፥1-5 ጌታ ይህን አስተማረ። *ነገር ግን ንስሐ ባትገቡ ሁላችሁ እንደዚሁ ትጠፋላችሁ።* አላቸው።

ጌታ የመጣው ከሩቅ ሊያግዘን ሳይሆን፥ ከእኛ እንደ አንዱ ሆኖ ነው። በኃጢአት ለተበከለ ክቡር ሰው ከዚያ፥ ሥጋ ከለበሰው አምላክ፥ የእግዚአብሔር ልጅና የሰው ልጅ፥ ያነሰ መድኃኒት አልተገኘለትም። ሊገኝለትም አይችልም። ኃጢአት ከቫይረሶች ሁሉ የሚበልጠው ገዳይ ነው። ጌታ ያንን ቫይረስ ለመዋጋት፥ ለዚያ ቫይረስ መድኃኒት እንዲሆን ነው በሥጋ የመጣው። በሥጋ የመምጣቱ ዋናው ጉዳይ ደግሞ በመስቀል መዋሉና መሞቱ ነው። ያ ሞት ትክክለኛውና

ተገቢው ሞት መሆኑን ያረጋገጠልን ትንሣኤው ነው። ያ ቫይረስ ኃጢአት ነው። ኃጢአት ሁሉን የበከለ በካይ ነው። በአዳም ውስጥ ሆነን ሁላችንም ወድቀናል፤ በራሳችን በደልም ኃጢአተኞች ነን። ማንም ኃጢአተኛ ያልሆነ የለም። ሮሜ 3፥23-24 እንዲህ ይላል፤ *ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሎአቸዋልና፤ በኢየሱስ ክርስቶስም በሆነው ቤዛነት በኩል እንዲያው በጸጋው ይጸድቃሉ።* ሁሉ ማለት ማንም ያልተረፈበት ሁሉ ነው። ሁላችንም ተበክለናል። ሁላችንም ረክሰናል። ሁላችንም ኃጢአተኞች ነን።

በመጨረሻ ለሌሎች ላልዳኑት የምንዘረግጋ፥ ተስፋን የምናካፍልና ዘላለማዊውን የምንመሰክር እንሁን ያልኩት ይህንን ነው። ወንጌል ለሰው ውድቀት ብቸኛው መፍትሔ ነው። ላልዳኑት የምለው ቀላልና ግልጽ ነገር ይህ ነው፤ ሕይወት ዘላለማዊት ናት። በዚህች ምድር በሥጋ ብዙ ኖርን ከተባለ የምንኖረው ሰባና ሰማንያ ዓመት ብቻ ነው። ሕይወት ግን ያ ብቻ አይደለም። ሕይወት ዘላለማዊት ናት።

ከስጋ ኑሮ በኋላ ሞት አለ። ከሞት በኋላ ትንሣኤ አለ፤ ከትንሣኤ በኋላ ፍርድ አለ። ፍርዱም ዘላለማዊ ብጽዕና ወይም ዘላለማዊ ጉስቁልና ነው። ፍጻሜም ሁለት ነው፤ ዘላለምን የት ማሳለፍ ትወድዳላችሁ? ከጌታ ጋር በመንግሥቱ? ወይስ ለሰይጣንና ለመላእክቱ በተዘጋጀ ቅጣት? ወንጌለ ማቴዎስ እንዲህ ይላል፤ *በዚያን ጊዜ በግራው ያሉትን ደግሞ ይላቸዋል፦ እናንተ ርጉማን፥ ለሰይጣንና ለመላእክቱ ወደ ተዘጋጀ ወደ ዘላለም እሳት ከእኔ ሂዱ።* ማቴ. 25፥41። እዚህ ሦስት ጎራዎች ተጠቅሰዋል፤ ሰይጣን፥ መላእክቱ፥ እና ርጉማን የተባሉት ሰዎች። ይህን የተናገረው ደግሞ ሌላ ማንም ሳይሆን፥ ራሱ ጌታ ነው።

ላላመኑት የማካፍለው አራት ነጥቦች እነዚህ ናቸው፤

- ሰዎች ኃጢአተኞች ናቸው፤ ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋል ከክብሩም ጎድለዋል። *ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሎአቸዋልና፤* ሮሜ 3፥23።
- *ኃጢአት ደመወዝ አለው፤* ደመወዙም ሞት ነው። የዘላለም ሞት። *የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነውና፤* ሮሜ 6፥23።
- የእግዚአብሔር የጸጋ ስጦታ ደግሞ የዘላለም ሕይወት ነው። እዚያው ሮሜ 6፥23 *የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነውና፤* ካለ በኋላ፥ *የእግዚአብሔር የጸጋ ስጦታ ግን በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን የዘላለም ሕይወት ነው።* ይላል።
- ይህ ስጦታ ደግሞ የጸጋ፥ የነጻ ስጦታ ነው። እርሱም ክርስቶስን መቀበል ነው። *የእርሱ ወደ ሆነው መጣ፥ የገዛ ወገኖቹም አልተቀበሉትም። ለተቀበሉት ሁሉ ግን፥ በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው።* ዮሐ. 1፥11-12።

ላልዳኑት የምለው ይህንን ጌታ ጌታችሁ አድርጋችሁ፥ ብቸኛው አዳኛችሁ ተቀበሉት ነው። መቀበል ምንም የተወሳሰበ ስነ መለኮት አይደለም። [ከዚህ በፊት ያዘጋጀሁት አጭር የ10 ደቂቃ፥ ጌታን ተቀብለሃል? ተቀብለሻል?' የተሰኘች ቪድዮ አለች ያቺን በማካፈል እጨርሳለሁ።]

https://www.youtube.com/watch?v=YcOmswunVC0

# ጌታን መቀበል

ሰዎች ጌታን ተቀበይ/ል ብለው ሲጋብዙን ወይም፥ ጌታን የግል አዳኝህ አድርገህ ተቀብለሃ/ሻል? ሲሉ፥ ወይም እኔ ጌታን የተቀበልኩት በዚህ በዚህ ቀን ነው ሲሉ ሰምተን እናውቃለን? ለምሳሌ፥ እኔ ጌታን የተቀበልኩት በኢትዮጵያ አቆጣጠር በ1975 ከፋሲካ ቀጥሎ በነበረው ማክሰኞ ግንቦት 2 ቀን ነው። [ወይም May 10, 1983 ነው።]

ታዲያ ምንድርን ነው ይህ ጌታን መቀበል? ጌታን መቀበል የተወሳሰበ የስነ መለኮት ቃል አይደለም። ፍቺና ፈቺ የሚፈልግ ጥልቅ አስተምህሮም አይደለም። ይህንን ትልቅ እና ድንቅ እውነት እግዚአብሔር የተወሳሰበ አድርጎ አላቀረበም። በጣም ግልጽ፥ በጣም ቀላል ነው። ሁላችንም ሰጥተንም ተቀብለንም እናውቃለን። ይህ መስጠትና መቀበል ከሰው ፍጥረት ጀምሮ የኖረ ልምድ ነው። በመስጠትና በመቀበል ውስጥ ሰጪ አለ፤ ተቀባይ አለ፤ ስጦታ ደግሞ አለ።

ይህንን ጌታን መቀበል የሚለውን እውነት የሚያስረዱን ሁለት ጥቅሶች እንመልከት።

የመጀመሪያው፥ የእርሱ ወደ ሆነው መጣ፥ የገዛ ወገኖቹም አልተቀበሉትም። ለተቀበሉት ሁሉ ግን፥ በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው። የሚለው ነው፤ ዮሐ. 1፥11-12።

ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ የመጣ አምላክ ነው። ሙሉ አምላክ ሆኖ ከአምላክነቱ ምንም ሳይቀነስ ፍጹም ሰው ሆኖ የመጣ ነው። በሥጋ መምጣት የኖረበት ምክንያት ሊቤዠን ወይም ቤዛ ለመሆን ነው። ቤዛ ማለት ምትክ ማለት ነው። በምትካችን ሊሞት፥ ኃጢአታችንን ሊወስድ ማለት ነው። ሳይሞት ኃጢአታችንን ሊወስድ ወይም ሊደመስስ አይችልም ነበር ወይ? ኃጢአት እንዲህ በቀላሉ ድምስስ የሚል ነገር አይደለም። ኃጢአት ደመወዝ አለው፤ ደመወዙም ሞት ነው፤ ሮሜ 6፥23። ኃጢአት የእግዚአብሔር ተቃራኒ ባህርይ ነውና ኃጢአት ሁሉ ሕይወትን ይጠይቃል።

ሰው ሁሉ ደግሞ በአዳም በኩል እና በራሱም ሥራ ኃጢአተኛ ነው። ማንም ኃጢአት የለብኝም ወይም ኃጢአተኛ አይደለሁም ማለት አይችልም። ሮሜ 3፥23። ሁሉ ከኃጢአት በታች፥ ከፍርድ በታች ናቸው። የኃጢአት ደመወዙ ሞት ከሆነ ደግሞ ሁሉ ሟቾች ናቸው። አንድም በሕይወት የሚተርፍና የሚኖር የለም። ማንም ደግሞ የማንንም ሞት መውሰድ አይችልም። አዳኝ ወይም ቤዛ ለሰው ልጅ ኃጢአት መሞት ከኖረበት ያ ቤዛ ማሟላት ያለበት አራት ነገሮች አሉ። (ከአንድ ጓደኛዬ የትርጉም መጽሐፍ የወሰድኩት ነው።) እነዚያም

1ኛ፥ ሰው መሆን አለበት። ጌታ አምላክ እያለ ሰው የሆነው በዚህ ዋና ምክንያት ነው። ለመሞት ሥጋ መልበስ አለበት። ደሙን ለማፍሰስ ደም እንዲኖረው ያስፈልጋል፤ ደም እንዲኖረው ሰው መሆን አለበት።

2ኛ፥ ምንም ኃጢአት የሌለበት መሆን ይገባዋል። ያለዚያ ራሱም ኃጢአተኛ ነዋ! የራሱ ኃጢአት ምን አድርጎ ለሌላው ይሞታል? ለራሱ ኃጢአት ብቻ ነው የሚሞተው። ሌላውን ማዳን አይችልም።

3ኛ፥ አምላክ መሆን አለበት፤ ይኸውም በምትክነት የሚሰዋው ቁጥር ስፍር ለሌለው ኃጢአትና እጅግ ብዙ ኃጢአተኞች በመሆኑ ነው። ሰው ብቻ ከሆነ ከሰው ይህን ማድረግ የሚችል ንጹሕ ሰው የለም። ሁሉ ኃጢአትን ሠርተዋልና። ይህ ቤዛ ከተራ ሰው በላይ የሆነ ሰው መሆን አለበት።

4ኛ፥ እራሱን ለሌሎች ኃጢአት ሲል አሳልፎ ለመስጠት ፈቃደኛ መሆን አለበት።

ጌታችን እነዚህን መስፈርት የሚያሟላ ቤዛ ነው። ይህንን ሆኖ ነው ወደ ወገኖቹ የመጣው። የእርሱ ወደ ሆነው መጣ፥ የገዛ ወገኖቹም አልተቀበሉትም። ሰው ሆኖ መምጣት ከኖረበት ወደ አንድ ወገን መምጣት አለበት። ያ ወገን ማንም ሊሆን ይችላል። ያንን ወገን ከአብርሃም ወገን እንዲሆን እግዚአብሔር መረጠ። ተስፋ ሰጠ። በትንቢት ተናገረ፤ ሕጻን ተወልዶልናልና፥ ወንድ ልጅም ተሰጥቶናል እያሉ ነቢያት ተናገሩ። ተሰጥቶናል ሲሉ ስጦታ መሆኑን መናገራቸው ነው።

ስጦታ ከሆነ ይህ ስጦታ የሚቀበሉት ስጦታ ነው። ለተቀበሉት ሁሉ ግን፥ በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው። የሚለው ነው። ስጦታ ዋጋ የተከፈለበት፥ ግን ተቀባዩ ያልከፈለበት፤ እንዲቀበሉት የተገባ ግን ግዴታ የሌለበት የፈቃድ ነገር ነው።

ይህ ነው መቀበል። መቀበል መውሰድና የራስ ማድረግ ነው። ስጦታው ዕቃ ከሆነ ወስዶ መጠቀሚያ ማድረግ ነው። ስጦታው ጌጥ ከሆነ ተቀብሎ ማጌጥ ነው። ስጦታው ጌታ ከሆነ ተቀብሎ ጌታ ማድረግ ነው። ክርስቶስን ጌታ አድርጎ መቀበል ማለት በራስ ላይ ጌታ እንዲሆን መፍቀድ ነው።

ይህ 'የግል አዳኝ' የተባለው ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የለም። ግን መጽሐፍ ቅዱሳዊ አሳብ ነው። የግል ማለት የራስ ማለት ነው። የግል አዳኝ አድርጎ መቀበል ሲባል ተቀባዩ ራሱ በውሳኔው የሚቀበለው መሆኑን መናገሩ ነው። ወላጆቼ ስለ እኔ ጌታን አይቀበሉልኝም። አርቶዶክሳውያን ሃይማኖተኞች ስለነበሩ በ40 ቀኔ አስጠምቀውኛል፤ የክርስትና ስም ተሰጥቶኛል፤ ያንን ማድረጋቸው ለኔ ክርስቲያን መሆን አስበው ነው። መልካም ምኞት ነው፤ ያስመሰግናቸዋል። ግን ያ እነርሱ ለኔ ያደረጉት ነገር እኔን አያድነኝም። ፈቃዴ የለበትማ! ይልቅስ ከዚያ በኋላ ቃሉን በማስተማር፥ ክርስቶስን በማሳየት ተግተው ኖሮ ቢሆን መልካም ነበር። ያንንም እንኳ አድርገው እኔ በራሴ ውሳኔ፥ በራሴ ፈቃድ ጌታን ጌታዬ አድርጌ ካልተቀበልኩ አይሆንም።

ምክንያቱም ይህ የጌታና የተከታይ ግንኙነት ነው። በግድ ከሆነ ፈቃድ የለበትም። ተገድጄ ነው የምከተለው። ፈቃድ ደግሞ እግዚአብሔር ማንንም ሳይለይ ለሰው ልጆች ሁሉ የሰጠው ድንቅ ስጦታ ነው። ለዚህ ነው የግል አዳኝ የተባለው። ውሳኔው ማንም ለማንም የማያደርገው የግልና የፈቃድ ውሳኔ ስለሆነ ነው።

አንዴ ከካናዳ ትምህርቴን ጨርሼ እንደተመለስኩ በዲላ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን አንድ እሁድ አገለግል ሳለሁ ከካናዳ የገዛኋትን ቆንጆ ሰዓት አሳየሁና፥ ይህችን ሰዓት የሚወስድ ካለ መጥቶ መውሰድ ይችላል፤ የሚወስድ አለ? ብዬ ጠየቅሁ። ሰው አፍሮ ዝም። ፈልገዋል፤ ግን ምንተፍረት ያዛቸው። ኋላ ትንሽ ልጅ ወደ ፊት መጣና እጁን ዘረጋ፤ በገዛ እጄ አውጥቼ ሰጠሁት። ስጦታ ነው፤ የሚቀበል ካለ ብዬ ጋበዝኩ፤ አንድ መጣ፤ ተቀበለ። እንግዲህ መቀበል

ይህ ነው። ተቀብሎ የራስ ማድረግ። የምንቀበለው ጌታ ከሆነ ተቀብሎ የራስ ጌታ ማድረግ ነው። ጌታን ተቀብለሃል? ጌታን ተቀብለሻል? አሁን ጥያቄው ግልጽ ነው።

ሁለተኛው፥ እንግዲህ ጌታን ክርስቶስ ኢየሱስን እንደ ተቀበላችሁት በእርሱ ተመላለሱ። የሚል ቃል ነው፤ ቆላ. 2፥6። ጌታን ስንቀበል የተቀበልነው እንደ ጌጥ ወይም እንደ ሙበል ሳይሆን እንደ ጌታ ነው። ስለዚህ በኛ ላይ በፈቃዳችን የሆነ ጌትነቱን ነው የተቀበልነው። ባንቀበለውም እርሱ ጌታ ነው። አንድ ቀን ጉልበት ሁሉ ለእርሱ ይንበረከካል፤ መላስ ሁሉ ለአብ ክብር ኢየሱስ ጌታ እንደሆነ ይመሰክራል። ይህ እውነት ነው። ግን ጌትነቱን መቀበል በኛ ላይ ጌታ፥ አለቃ፥ አዛዥ፥ ባለ ሙሉ ሥልጣን፥ ንግሥ፥ አምላክ እንዲሆን ፈቅደን መቀበላችን ነው።

ይህ ከሆነ እንደተቀበልነው በእርሱ መመላለስ አለብን። እርሱ ጌታችን ስለሆነ እኛ እንደ እርሱ ተከታዮች፥ ደቀ መዝሙሮች፥ እንደ ክርስቲያኖች ሆነን መመላለስ አለብን። እንግዲህ ጌታን ክርስቶስ ኢየሱስን እንደ ተቀበላችሁት በእርሱ ተመላለሱ። ሰዎች ጌታን መቀበል የማይፈልጉት ስጦታውን ሳይፈልጉ ቀርተው ሳይሆን ስጦታው ጌታ ነውና ጌታ ስለሆነ የሚጠይቀው የፈቃድ ዋጋ ስላለ ነው። የመመላለስ ዋጋ። እርሱን የመምሰል ዋጋ። ግን ይህ ዋጋ ኋላ ከምንቀበለው ደመወዝ ጋር ሲነጻጸር ተመን የለውም።

የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነውና፤ የእግዚአብሔር የጸጋ ስጦታ ግን በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን የዘላለም ሕይወት ነው። ሮሜ 6፥23

ይህንን አጭር ትምህርት ስጨርስ ልጋብዛችሁ እወዳለሁ። እግዚአብሔር ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን ሰጥቶናል፤ ስጦታ ነው። እኛስ ተቀብለነዋል? ይህ መቀበል ከላይ እንዳልኩት ሥርዓት መፈጸም አይደለም። ፈቃድን ለፈቃዱ ማስገዛት ነው። እርሱን የሕይወታችን ጌታ ማድረግ ነው።

ምናልባት ጌታን መቀበል ሳይገባችሁ ኖራችሁ አሁን የተከሰተላችሁና ጌታን ለመቀበል የምትፈልጉ ከኖራችሁ፤ ሁለት ነገሮች አድርጉ፤

1. ኃጢአተኛ መሆናችሁን አውቃችሁ ተጸጸቱና እግዚአብሔርን ይቅርታ ጠይቁት። እኔ ኃጢአተኛ ነኝ ይቅር በለኝ። በሉት። የዚህ ይቅርታ መገኛ ደግሞ ከላይ ያልኩት ክርስቶስ አምላክ ሳለ ሰው ሆኖ ኃጢአታችንን በመስቀል ላይ መውሰዱ ነው። ይቅር በለኝ ስንል ይህ የኃጢአታችን ደመወዝ በዚያ መስቀል ላይ መከፈሉን መገንዘባችን ነው።

2. ይቅርታ ከጠየቅን በኋላ ጌታ እርሱ ጌታችን እንዲሆን ወደ ልባችን እንዲገባ መጋበዝ ነው። ጌታ ሆይ ና ወደ ሕይወቴ፥ ወደ ልቤ፥ ወደ ኑሮዬ ግባ፤ መሪዬ ጌታዬ ሁን እንበለው።

ይህን ካደረግን እንደ ተስፋ ቃሉ ታማኝ ነውና ወደ ሕይወታችን ይገባል። አዲስ ፍጥረትም ሆነናል። ከዚህ አዲስነት በኋላ በቅርባችን የምትገኝ ወንጌልን የምትሰብክ፥ ቃሉን የምትኖር ቤተ ክርስቲያን ፈልገን አብረን ማምለክ፥ ይህን ያገኘነውን አዲስ ሕይወት ለሌሎች ማካፈል እና በቆላ. 2፥6 እንደተጻፈው በእርሱ መመላለስ እንጀምር።

ጌታን ተቀብለሃል? ጌታን ተቀብለሻል?

# የውይይት ጥያቄዎች

ስለ ኮሮና ማንበብና መወያየት አስፈላጊ ነው? ለምን?

ኮቪድ-19 ምን ማለት ነው? የስሙ ትርጉምና ቁጥሩ ምን ማለት ነው?

ፍርሃት ምንድር ነው?

ፍርሃት ጤናማ ነገር ነው? ከሆነ በምን እናውቃለን? ካልሆነስ በምን እናውቃለን?

ፍርሃት ራሱ ያስፈራል? እንዴት?

ኮቪድ-19ን አስፈሪ ያደረገው ምንድር ነው?

ግራ መጋባትና እግዚአብሔርን መጠየቅ መጠርጠር ነውን?

ሁለቱ ፍርሃቶች የተባሉት ምንና ምን ናቸው?

ክርስቲያኖች ስለ ነገ ወይም ስለሞት ስናስብ መፍራት የሌለብን ለምንድር ነው?

ፍርሃት ምንድር ነው? ምን ያደርግብናል?

የኤልያስ እና የጴጥሮስ መፍራት ምን ያስተምረናል?

ክርስቲያን ሞትን መፍራት የለበትም ስንል ምክንያት የሚሆኑን አራት ነጥቦች ምን ምን ናቸው?

. . . . .

ኮቪድ መቅሰፍት ነው? ቸነፈር? ወረርሽኝ? ወይስ ሰው ሠራሽ ሴራ?

ኮቪድ ለሐሰተኛው ክርስቶስ መንገድ ጠራጊ ሊሆን ይችላል ሲባል ምን ይታሰባል? ወይም የቁጥጥር ቤተ ሙከራ ነው ሲባልስ? እንዴት

በኮቪድ ምክንያት በቤተ ክርስቲያን ላይ ምን ተፈጠረ? ሐሰተኞችስ ምን ሆኑ? አገልጋዮች ምን ደረሰባቸው?

ከቤተ ክርስቲያን መዘጋት ስለ ቤተ ክርስቲያን ምንነትና ስለ አገልግሎት ምን እንማራለን?

የክትባት ጉዳይ እንዴት መታየት አለበት?

በዚህ ሁሉ ውስጥ ከእግዚአብሔር ጋር ያለን ግንኙነት ላላ ወይስ ጠነከረ?

በክርስቶስ ላይ ያለን እይታ ጠራ ወይስ ደበዘዘ?

. . . . .

የዓለም ሕዝብ በዝቷል ባለበት መቆም አለበት፤ እንዲያውም መቀነስ አለበት የሚሉ ሴረኞች እና ኢኮኖሚስቶች አሉ፤ ይህን የሚሉት ለምንድር ነው?

ቶማስ ማልተስ የተባለው ኢኮኖሚስት ማልቶሳዊ ቀውስ ወይም Malthusian catastrophe የሚባለው ነገር ምንድር ነው? ከቀውሶቹ መካከል ምሳሌ ስጡ።

ኮሮና ቫይረስ ወይም ኮቪድ 19 ምንጮች ናቸው ተብለው የሚጠቀሱት አምስት ምንጮች እነማን ናቸው?

ኮቪድ-19 ዓለም አቀፍ ቁጥጥር ቤተ ሙከራ ሊሆን ይችላል?

ኮቪድ-19 ሰው ሠራሽ ቀውስና ለሐሰተኛው ክርስቶስ መድረክ ሠሪና መንገድ ጠራጊ ነው ሊባል ይቻላል?

ዜጋ ፈሪ ሲሆን፥ መንግሥታት የዜጎችን ስሜት መቆጣጠር መቻላቸው ለመግዛት ያመቻቸዋል፤ ዜጎች ፈርተዋል? የእንቅስቃሴ እገዳና ገደብ ጉዳይስ እንዴት ይታያል?

ሰው ሁሉ በትልቅ ፍርሃት ውስጥ ባለበት ጊዜ ክትባት ተገኘ ሲባል ክትባቱን ለመውሰድ ዓይኑን የሚያሽ ወይም ሁለቴ የሚያስብ ይኖራል?

ክትባቱ የሕዝብ ቁጥር መለኃሚያና መቀነሻም ሊሆን ይችላል? እንቅስቃሴ መግቻስ ይሆናል? ከ666 ጋርስ ይገናኛል?

. . . . .

በጠቅላላው እይታ፥ እንደ ክርስቲያን እንዴት እናስብ? እንዴት እንኑር?

ጌታን የማታውቁ፥ ከእርሱ ጋር በግል ግንኙነት የሌላችሁ፥ ጌታን ተቀብላችኋል?